

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
X. évfolyam 2. szám

2021. március-április

És amikor imádkoztok, bocsássatok meg annak, aki ellen valami panaszotok van, hogy mennyei Atyátok is megbocsássa nektek vétkeiteket. Ha pedig ti nem bocsátotok meg, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a vétkeiteket. (Márk 11,25)

CH. SPURGEON MEGBOCSÁTÁS

„Jézus pedig így könyörgött: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” (Lukács 23,34) Ebben a pillanatban szenvedte el Urunk a keresztfeszítés első kínjait, a hóhérok éppen most ütötték át szögeikkel a kezét és a lábát. Ezen felül nagyon csüggednek és elgyengültek kellett lennie a

gecsemánéi éjszakai tusakodástól, a megkorbólástól és a nyers gúnytól, amelyet reggeltől fogva elszenvedett Kajafástól, Pilátustól, Heródestől és a pretoriánus őrségtől. És mégis, sem az elszenvedett bántások, sem a várható fájdalmak nem gátolták meg abban, hogy imádságban folytassa művét. Isten Báránya hallgatott az

A TARTALOMBÓL

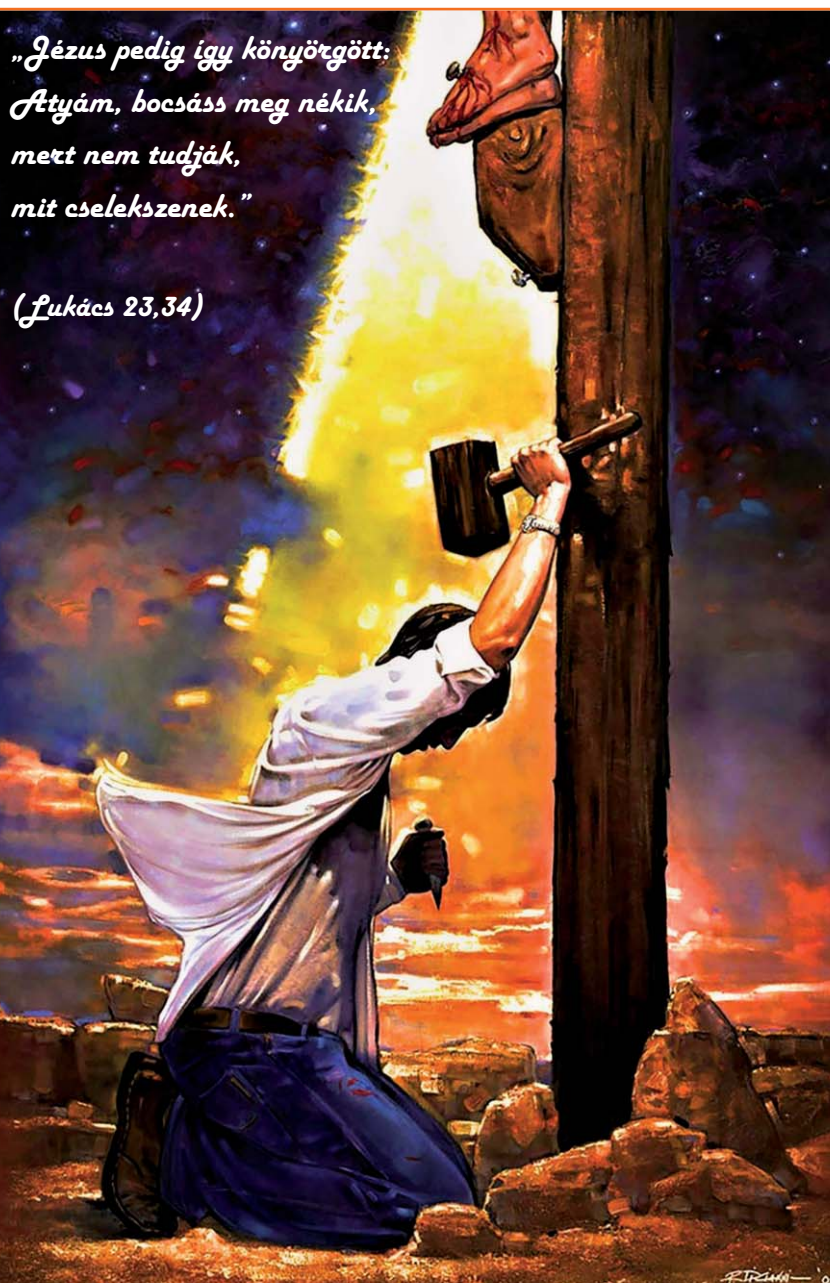
4 COVID AZ ÉLETEMBEN
Izsóné Chromcsik Ildikó

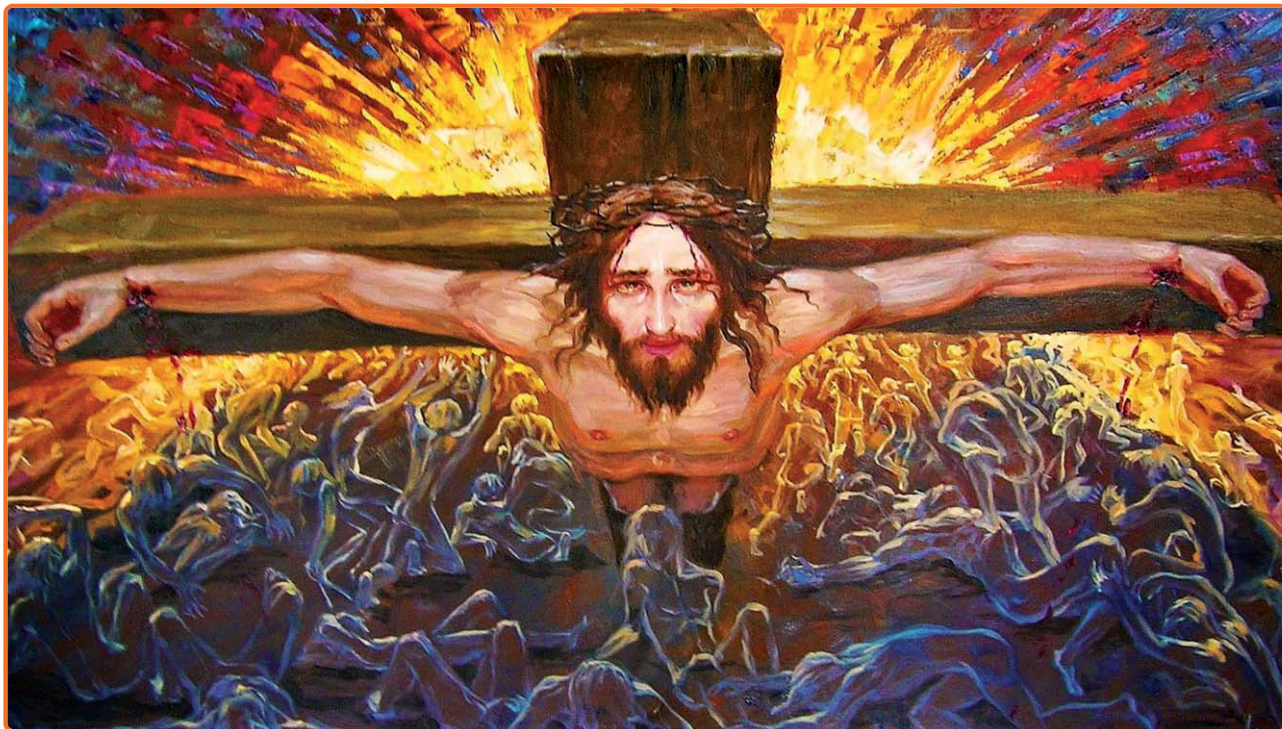

14 SZÖVETSÉGBEN
Bőjti evangélizáció

22 A MEGBOCSÁTÁSRÓL

emberek előtt, de Istennel szemben nem. Némán, mint egy bárány a nyírója előtt, egyetlen szót sem szólt Urunk a saját védelmére, de szívében folytatta az Atyához való kiáltást.

Semmiféle fájdalom és semmiféle gyengeség nem némíthatja el az Ő szent közbenjáró imádságát. Micsoda példakép! Folytassuk imádsággal, egészen addig, amíg ver a szívünk. Semmilyen fájdalom, legyen bármily nehéz, ne távolítson el minket a kegyelem trónusától. Inkább vigyenek még közelebb Hozzá minket a bajok. Egy énekben arról van szó: „Amíg keresztyének élnek, imádkozzanak, mert csak akkor élnek, ha imádkoznak”. Ha abbahagyjuk az imádkozást, akkor lemondunk arról a vigasztalásról, amelyre szükségünk van. Bármilyen csüggedtek is legyünk, bármennyire mélyen is legyünk, nagy Isten, segíts minket, hogy akkor is tudjunk még imádkozni! Ne úzzon el minket a kétség soha a kegyelem trónjától!

Szeretve magasztalt Megváltónk kitarott az imádságban akkor is, amikor a hideg vas átvágta inait, és a kalapácsütések testét és lelkét megremegtették. Ez az állhatatosság és kitartás nyilván onnan ered, hogy annyira az imádsághoz szokott, hogy nem hagyhatta el azt. Közbenjáró imádságában a megszakítások lehetetlenek voltak. Ama hosszú, hideg éjszakák a magaslatokon, az egyedüllét napjai, a mennybe szóló folytonos rövid fohászkok, mindezek olyan szilárd, erőteljes szokáshoz segítettek Őt, amellyel a legvadabb viharok sem bírtak. De ez több volt szokásnál. A mi Urunk belemerült az imádság lelkébe. Ő az imádságban élt, és az imádság benne élt. Az imádkozás természete részévé lett. Urunk egy értékes fűszerhez hasonlított. Ha összezúzzák, nem veszíti el az illatát, sőt a mozsártörő minden ütésénél annál erősebben áramlik ki. Mert jó illata nem a felszínen tapad meg, az lényének része. Az összetörés a mozsárban szabadon engedi az illatát, és gondoskodik arról, hogy édes titka

nyilvánvaló legyen. Ahogyan kiárasztja illatát egy csomó mirha, vagy ahogyan egy madár énekel, mert nem tehet mást – így imádkozott Jézus. Az ima úgy borította be a lelkét, mint egy ruha, és így felékesítve lépett elő. Megismétlem: tanuljuk meg Urunktól, hogy soha ne hagyjuk abba az imádkozást, semmiféle körülmények között, akármilyen nagy is a kísértés, és akármilyen nyomasztóak legyenek a terheink.

Figyeljük meg továbbá, hogy Urunk ebben az imában megingathatatlanul ragaszkodik ahhoz, hogy Ő Isten Fia. A legnagyobb kísértés, amelynek önként teszi ki magát, sem tudta rábírní arra, hogy feladja ezt a meggyőződését. „Atya” szóval kezdi imádságát. Nem ok nélkül tanított minket is így imádkozni: „*Mi Atyánk*”. Hogy ér-e valamit imádságunk, az nagyrészt attól függ, hogy mennyi bizalmat nyerünk Istennel való kapcsolatunkból. Ha veszteség vagy próba ér minket, az a gondolat kísért, hogy Isten nem Atyaként kezel minket, hanem úgy, mint egy szigorú bírót, aki egy bűnözőt elítél. De Krisztus ima-kiáltása egy olyan helyzetben, amilyenben mi sohasem kerülünk, a Fiúság tekintetében semmiféle megingást és kétséget nem árul el.

A Getsemánében, amikor véres verejték hullik a földre, vészkiáltását – ha lehet, múltjék el tőle a keserű pohár – ezekkel a szavakkal kezdte: „*Atyám*”. Még egy sötét és fájdalommal teli éjszaka után is, amikor újra meg újra Istent hívta, úgy számolt Istennel, mint Atyával. Itt ismét, a kereszten elhangzott hét szava közül az elsőben ezt mondja: „*Atya*”. Bárcsak a Szentlélek, aki ezt mondatja velünk: „*Abbá, Atya!*” (Róm 8,15), soha ne hagyta fel munkálkodásával! Semmiképpen ne legyünk a kísértő kérdésnek a rabjai: „*Ha Isten Fia vagy...*” (Mát 4,3) – vagy ha ezzel támad a Kísértő, diadalmaskodjunk, mint Jézus diadalmaskodott a kenyér nélküli pusztában. A Szentlélek, aki bennünk így kiált: „*Abbá Atya!*”, úzzon el

minden hitetlen félelmet. Ha fegyelmezne minket, mint ahogyan szükség is van erre (mert melyik fiút nem fegyelmezi az apa?), akkor vessük alá magunkat szeretetben annak az Atyának, aki adja nekünk a Szentlelket és élünk. De semmiképpen ne legyünk a szolgaság lelkének foglyai azért, hogy kételkedünk irgalmas és kegyelmes Atyánk szeretetében és istenfiúságunkban.

Még figyelemreméltóbb az a tény, hogy Urunk nem önmagáért imádkozott. Bizonyára a kereszten sem szűnt meg imádkozni önmagáért, és panaszos szava: „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál engem?*” (Márk 15,34) bizonyítja, hogy imája mennyire személyes volt. A kereszten elhangzott hét ima-felkiáltásból azonban az első alig vonatkozik az imádkozóra, csak közvetetten. Így hangzik: „*Atyám, bocsáss meg nekik*”. A könyörgés kizárólag másokra vonatkozik. Jóllehet, ez a szó célzást tartalmaz azokra a kegyetlenségekre, amelyeket okoztak néki, mégis ez alig kivethető. Fel-tűnő, hogy nem ezt mondja: „*Megbocsátok nekik*.” Ez magától értetődő előfeltétel. Úgy tűnik, hogy elveszítette az arra irányuló látását, hogy ővele személyesen követnek el igazságtalanságot. Az Atyával szembeni igazságtalanság foglalkoztatja, és hogy a Fiú személyében az Atya ellen vétettek. Nem saját magára gondol. A könyörgés: „*Atyám, bocsáss meg nekik*”, teljesen önzetlen. Imádságában úgy van ott, mintha Ő egyáltalán nem is lenne. Annyira megszűnik saját maga, hogy magát és szenvedését szem elől veszi.

Ha az Emberfiának életében valaha volt olyan idő, amikor imáját egyszerűen saját magára korlátozhatta volna nélkülül, hogy szemrehányást kockáztatott volna, akkor az haláltusájának kezdetén volt. Lehet-e csodálkozni azon, hogy valaki máglyára kötözve vagy keresztre feszítve mindenekelőtt, utójára, egyáltalán és kizárólag saját maga megsegítéséért könyörög? Látjátok mégis, hogy az Úr

Jézus imádságát a másokért való könyörgéssel kezdte. Érzed-e, hogy milyen szív nyilvánul meg itt? Milyen szánalom töltötte el a Megfeszítettet! Milyen fenséges Isten természete, milyen isteni! Volt-e valaha valaki, aki mint Ő, a halál kínjai közepette egy imából nyomban közbenjárást csinált? Legyetek ti is ilyen önzetlenek, testvéreim! Ne gondolatok mindig csak saját magatokra, gondolatok másokra! Szeresd felebarátodat, mint magadat! Kövesd Krisztust, lépj a nyomába, aki neked ilyen példát adott az önzetlenségre!

Egy gyöngyszem azonban minden mást felülmúl a nagyszerű szeretetnek ebben a koronájában. Az igazságosság napja csodálatos fényességgel áldozik le a Golgotánál. De a ragyogó színek közül ez a legragyogóbb. Az imádság nem csupán másokra vonatkozik, hanem Krisztus legkegyetlenebb ellenségeire. „Krisztus ellenségeit” mondtam? Fontoljunk meg még valamit. Nem olyan ellenségek voltak ezek, akik évekként elelőtt valami rosszat tettek neki, hanem olyanok, akik itt és most megölték.

Az Üdvözítő nemcsak akkor járt közbe, amikor az igazságtalanságot már elfelejtette, mintha az egy megbocsátandó kicsiség lett volna. Miközben az első vércseppek fröcsköltek átszegezett kezéből, és miközben a kalapács skarlátvörösre színeződött, a szent száj szívet melengető imára nyílt: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*” Nem azt akarom ezzel mondani, hogy ez az ima azokra a katonákra korlátozódott, akik végrehajtották a halálos ítéletet. Meg vagyok győződve arról, hogy olyan imádságról volt szó, amely magában foglalta az írástudókat és a farizeusokat, Pilátust és Heródest, zsidókat és pogányokat – igen, az egész emberiséget, mert mi mindnyájan vétkesek vagyunk ebben a halálban. De elsősorban azokra az emberekre gondolt, akik ott és akkor brutálisan az átkozottak keresztjére szögezték az Urat. Rájuk áradt ki az imája, mint valamiféle értékes olaj.

Milyen mélységesen mély ez az imádság! Felülmúlhatatlan, páratlan. Nincs semmi hozzá hasonló! Valóban, Ábrahám, Mózes és a próféták is mondtak közbenjáró imát a gonosztevőkért, de nem olyanokért, akik keresztülszúrták kezüket és lábukat. Igaz, hogy keresztjének ama nap óta megismételtek ezt az imádságot. István így kiáltott fel: „*Uram, ne ródd fel nekik ezt a bűnt!*” (Csel 7,60). Némely vértanú a máglyán közbenjáró imát mondott üldözőiért. Tudjuk, hogy kitől tanulták. Azt kérdezem, hogy Ő kitől tanulta? Senkitől! Ugyanis Ő isteni eredetiség volt! Az imádság isteni természetéből egyenesen következett. Együttzenvedés, ami neki és csak neki volt a sajátja, adta szájába ezt az imát, ami példa nélküli. Királyi szeretete mondatta vele ezt az emlékezésre méltó közbenjáró imádságot, amely például szolgálhat számunkra. Számára azonban nincs példa.

Szeretném imádni Őt és neki ezért isteni tiszteletet adni. Ha egyébként semmit sem tudnék róla, csak ezt az imádságot, akkor is imádnom kellene Őt. Mert ez a kegyelemért szóló felülmúlhatatlan könyörgés jobban meggyőz engem, mint bármi más annak az isteni voltáról, aki ezt kimondta, és tisztelettel és vonzalommal tölti be szívemet.

(C.H. Spurgeon: *Elvégetett – Krisztus hét szava a kereszten című prédikációs kötetből*) ■

Sokak előtt ismert és talán használt mondat: „Ez az ember álomvilágban él. Az élet nem olyan, ahogy ő azt elképzeleti!” Ma, amikor zárva vannak templomaink, amikor a gyülekezeti élet egy kicsit – vagy nagyon – csak felágyott lehetőség, akkor az ige nekünk feladatokról és azok megvalósításáról beszél.

Csodálatos, hogy az első gyülekezet alul és épül. Egyre többen vannak, és ahogy látjuk, a gyülekezet tagjai szolgálni szeretnének. Részt kérnek a feladatokból, buzog bennük a tenniakarás. Ilyenkor sóhajtok fel, hogy bárcsak közöttünk is így volna ez, hiszen a „hivatalosok”, a vezetők nem csinálhatnak mindent, szükség van – modern szóval élve – munkamegosztásra.

Most, amikor Mózes IV. könyve van szoron Bibliaolvasó kalauzunk szerint, láthatjuk azt az Isten rendelte és előírta „beosztást”, ahogy az egész nép, Isten választottja, mindent az Úrra figyelve cselekszik. Minden törzs megkapja a maga feladatát, s amikor például egyik helyről a másikra kell továbbmenniük, mert a felhő felszállt a sátorral, akkor az indulás rendje szerint kelnek útra. A felelősök szétszedik a sátort, indulnak, hogy mire tartozékaik is megérkeznek, már álljon a sátor, hogy minden a helyére kerülhessen. A 133. Zsoltár első verse jut eszembe: „*Ímé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak!*” – és a 3. versége: „*Csak oda küld áldást az Úr és életet örökké!*” – Ennek az ószövetségi össz munkának meg is volt az áldása, hiszen a pusztában való vándorlás során biztonságban haladhattak az ígért földje felé.

Isten új, választott népe, a keresztyén gyülekezet, éppen formálódik. Egyre többen értik meg a kereszt titkát és lesznek tagjai Isten megváltott népének. Az első szeretet tüze buzgóvá, hálássá tette őket. S mint a teremtéskor Ádám és Éva esetében, az istenit elrontani kész gonosz, megjelenik közöttük is. Nem ajtóstól rohan a házba, csak csendben, mint a mesében a farkas, amely először csak az egyik lábát dugja be, hogy végül egészen bejusson. A gonosz lába milyen „kegyesen” jelenik meg: „...*támadt a görög zsidók közt panaszolkodás a héberek ellen, hogy az ő közülük való özvegyasszonyok mellőztetnek a mindennapi szolgálatban*” (1. vers). A tanítványok, akik már ismét tizenketten vannak, nem maguk döntenek, hogy aztán kiadják az ukázt, hanem „...*egybegyűjtve a tanítványok sokaságát*”, eléjük tárják a kérdést.

E két szó: *tanítványok sokasága* – sokatmondó. A gyülekeze-

tet tanítványok alkották, akik a Lélek fegyvelme alatt tudták megbeszélni közös dolgaikat. Nem nő a vizsálynak induló helyzet, hanem megoldódik, egy akaratra jutnak. Miért? Olvassuk el az I.Kor. 12:4-6-ot: „*A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr. És különbség van a cselekedetekben is, de ugyanaz az Isten, aki cselekszi mindezt mindenkiben.*” Mert akik az Úrra figyelnek, Tőle várják a vezetést, azokat vezeti!

S ők választanak. A kritérium nem a vagyoni helyzet, a társadalomban elfoglalt pozíció, nem a születési jog, hiszen ezek nem létező dolgok egy Isten vezette gyülekezetben, ott Isten jelöli ki a feladatokra az embereket. Nem írom le, de ki-ki olvassa el az I.Kor. 12:7. versétől a fejezet végéig írottakat, s akkor megérti és elfogadja, hogy miért is van ez így.

Visszatérve írásom elejére: miért kell nekünk most erre az ígére, a Jeruzsálemben folyó történésekre odafigyelnünk?! Mert amikor ez az újság és benne az én gondolataim is megjelenik – bár még nem tudjuk, hogy mi lesz, de egy biztos –, valamilyen módon újjá kell építeni a gyülekezeteket. Vannak tanítványok, felelősen gondolkodó emberek. Vannak buzgó és visszahúzódo gyülekezeti tagok, de ki-ki elhívása szerint tegye a dolgát. Minden egyes tagnak foglalatossnak, azaz aktívnek kell lennie. Az imádkozásban mindenképpen, de lehet, hogy a felkeresésben is, hogy jöjjenek a közösségbe, mert annyira megszokták az istentiszteletet kávé szürcsölve, papucsban hallgatni.

Testvérek, Isten Szentlelke kész vezetni, megerősíteni, megadni minden szükségeset, de nem az ölbe tett kézzel sült galambot váró embereknek! Buzdítson bennünket a 7. vers, hogy kimondhassuk: Igen, Uram! Vezess engem, és én követlek Téged! S akkor meg fogjuk tapasztalni: „*És az Isten ígéje növekedett; és sokasodott nagyon a tanítványok száma...*” Pomázson és Csobánkán. Adja Isten, hogy így legyen.

Pap Lászlóné lelkipásztor ■

Kedves testvérek! Tudom, hogy sajnos még sokan vannak, akik vírusragadók, és az oltakozástól is elzárkóznak. Talán az én történetemet olvasva, ők is megértik, hogy miért lenne fontos elkerülni a vírussal való megfertőződést.

A családukban – mint tudjátok – már három óvónéni is van. Emese lányunk óvodájában a szabályok szigorú betartása mellett is felütötte a fejét a vírus még 2020 novemberében, majd napról-napra több lett a beteg gyermek és dolgozó. Mivel Emese betartott minden szabályt, folyamatosan maszkban volt még a gyermekek között is, így nem gondoltuk, hogy ő is meg fog betegedni. Sajnos hiába volt az elővigyázatosság, Emese belázasodott, így nem is gondolhattunk másra, mint hogy covidos lett. A háziorvostól azonnal kértük a tesztelést, amire két nap múlva került sor. A magas láz miatt házhoz jött a mentő, de vizsgálat közben bevérzett az orra, és emiatt invalid lett a teszt.

A tesztelést szoros érintettség miatt én is kértem. Istennek hála, az én eredményem negatív lett. Emesét három napig gyötörte a láz, főleg éjszaka. A nappalokat a lázcillapítók és vitaminok elviselhetőbbé tették. Egy hét alatt a tünetei meg is szűntek, csak a szaglászvesztés maradt meg hosszabb ideig. Kértünk új tesztelést, hogy dolgozni mehessünk. Ekkor sikeres volt a mintavétel, de pozitív lett az eredmény, így itthon töltöttünk összesen három hetet a tünetmentességig.

Mindvégig reménykedtem, és bíztam Isten kegyelmében, hogy Emese szövődmény nélkül meggyógyul, és én sem fertőződök meg. Emese betegsége alatt házukban csak a felső szinten tartózkodott, szigorúan betartottunk minden szabályt. Elkülönítve, fertőtlenítő szerrel mosogattunk, csak maszkban mentem ki még a folyosóra is. Természetesen én is karanténban voltam, sehová nem mentem ez alatt. Ekkor még én is úgy gondoltam, hogy nem is olyan veszélyes ez a vírus, hiszen én sem kaptam el.

Ezt követően az óvodában hetente tesztelték bennünket, nem is történt több megbetegedés, egészen januárig, amikor a karácsonyi szünet után újranyitottak az óvodák. Boldogan, kipihenve indultunk az új évnék, de már a hét harmadik napján lázas beteg lett több gyermek és az egyik csoport óvónénije is. Péntekre már csak ketten maradtunk egészségesek. Én hálát adtam Istennek, hogy most is megóvott a vírustól. Akkor még nem sejtettem, hogy a rekedtségem és a torokfájás nálam is már a fertőzés jelei.

Hétfőn felhívtam a háziorvosunkat, hogy tesztet szeretnék, mert mindenki covidos az óvodámban. Ekkor már hőemelkedésem volt, és jobban fájt a torkom is, de még tudtam enni és inni. Nem féltem, „*Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét*” (II.Tim. 1:7.) A mentő szerdán jött tesztelni, akkor már egész nap fekédtam. Mindenem fájt, alig tudtam mozogni, a gyorsteszt azonnal kimutatta a COVID-19 vírust. Az állapotom percről-percre romlott, már enni sem tudtam, és a vizet is kihánytam, így már a lázcillapítót sem tudtam bevenni. Hasmenésem is lett, amitől végképp legyengültem. A hátam úgy fájt, hogy moz-

dulni is alig tudtam. A kiszáradás fenyegette a szervezetemet. Felhívtam a háziorvost, aki azonnal kórházba küldött.

A Budai Irgalmasrendi Kórház ideiglenes COVID-osztályára kerültem. Mindenki fél a kórháztól, de én abban a helyzetben azt éreztem, hogy csak ott tudnak segíteni rajtam. Erőt adott a napi igénk, ami így szólt: „*Bizony, bizony mondom néktek, hogy aki az én beszédemet hallja és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van*” (János 5:24.)

Az ügyeletes orvos azonnal megvizsgált, és miután a tüdőmet is meghallgatta, másnap reggelre röntgent is előírt a vérvétel és

roidtól és antibiotikumoktól az állapotom kezdett javulni, napról-napra egy-egy falattal többet tudtam enni. A gyógytornász által tanított légzőgyakorlatokat is végig tudtam csinálni. A családom borzalmas napokat élt át, amíg én a kórházban fekédtam, csak telefonon tudtunk beszélni, amikor éppen fel tudtam venni, mert a beszéd is fárasztott. A telefonomra érkező igék erőt adtak, és naponta kértem imádságban az Urísten, hogyha még feladata van a számomra, akkor tartson meg. „*Bizony, bizony, mondom néktek: aki hisz, annak örök élete van*” (János 6:47.)

Napi imádságban könyörögtem Istenhez, szerető mennyei Édesatyánkhoz, hogy gyógyítson meg, és adjon erőt a szolgálathoz, ha Neki is ez a terve velem. Hálát adok Istennek, hogy egyre javuló állapotom lehetővé tette, hogy hazajöhök, és itthon gyógyulhattam tovább.

Itthon a gyógyszereket szedve, továbbra is fáradtságot és erős szívverést éreztem, ezért felhívtam a háziorvosunkat, aki EKG-vizsgálat után kardiológushoz küldött, mert nyugalmi állapotban is 120 volt a szívverésem. A szakrendelésen tachycardiát, szívritmuszavart diagnosztizáltak, amire gyógyszert kaptam, amit azóta is szednem kell.

Lelkészünk, *Nyilas Zoltán* esperes úr megkért, hogy a virágvasárnapi istentiszteletünkre írjak egy imádságot. Ez az ima egyben hálaadás Istenünk, szerető mennyei Édesatyánk gyógyításáért. Szeretném ezt veletek, kedves testvérek, itt is megosztani:

Urunk Istenünk, szerető mennyei Édesatyánk, Jézus Krisztus által! Áldunk és magasztalunk Téged, mert tudjuk, érezzük, hogy Te ezekben a napokban is, amikor csak az online térben lehetünk közösségben, így is, ekkor is velünk vagy, meghallgatod imáinkat, könyörgésünket.

Köszönjük, Urunk, az elmúlt hét igei vezetését, ami hozzásegített minket ahhoz, hogy ebben a bőjti időszakban is életünket a Te törvényeid szerint élhessük. Hálaadással köszönjük, Atyánk, hogy az elmúlt héten is erőt adtál, megtartottál bennünket. Köszönjük, Urunk, hogy itt vagy velünk, naponta tanítasz bennünket, és uralkodsz életünk minden napján. Hálaadással köszönjük, Urunk, hogy szólsz hozzánk igéd által, hogy megismerhessünk. Köszönjük, drága Istenünk, hogy nem hitegetsz minket,

EKG mellé. A kiszáradás miatt azonnal bekötötték az infúziót, amibe fájdalomcsillapítót is kaptam. Végtelenül fáradt voltam és erőtlén, de egy percre sem éreztem, hogy egyedül lennék, mert Jézus kezébe tettem le az életem. „*Ne félj, mert én veled vagyok*” (Ézs. 1:10.) Egyedül voltam a szobában, de mégsem éreztem magam elhagyottknak, mert erőt adott az, hogy lelkészünk és gyülekezetünk testvéri közössége imádságban hordozott.

A tüdőrontgen beigazolta a kétoldali tüdőgyulladást, és víz is volt a tüdőmben, így a tüdőm megsegítése, gyógyulása érdekében maszkon keresztül oxigént kaptam, ami javította a légzésemet. Az infúzióban adott szte-

hanem megsegítesz, biztatsz, bátorítasz, amikor arra van szükségünk.

Uram Jézus, hálát adok a hitért, amelyet a keresztségben ajándékoztál nekem.

Személyes életemben, a kórházi ágyon lábzan égve is megtapasztalhattam, hogy Te meg tudsz gyógyítani engem, mert Te, Úr Jézus, ugyanúgy együtt érzel velem, mint azokkal a betegekkel, akikkel személyesen találkoztál, a vak Bartimeussal, akinek azt mondtad: „Láss! A hited megtartott.” – és mert Te vagy a Feltámadás és az Élet.

Hálás a szívem az értem imádkozó testvérekért, és köszönetet mondok a Pomáz-csobánkai és a szentendrei gyülekezet testvéri közösségének, akik lelkipásztoraikkal nem szüntek meg könyörögni a gyógyulásomért. Hálát adok és dicsérek, Uram, hogy meghallgattad imádságukat és könyörgésemet, és felemeltél a betegágyról. Hálát adok, Uram, hogy terved van még velem; dicsérek, Szenháromság, egy örök Isten. „Hálát adok neked, hogy megtartottál és meg-szabadítottál” (Zsolt. 118:21.)

Hálát adok az orvosokért, ápolókért, akik nagy odafigyeléssel vettek körül, és mindent megtettek a gyógyulásomért. Kérlek, Uram, hogy az egyre nehezedő vírus helyzetben adj tudást, erőt, bátorságot, kitartást az orvosoknak, ápolóknak, hogy nap mint nap szembe tudjanak nézni a beteg szenvedésével. Kérlek, Uram, adj nekik gyengéd gyógyító kezeket, hogy enyhíteni tudják a családjuktól elszakadt betegek fájdalmait, kínjait. Kérlek, kegyelmes Istenem, hogy adj hitet a betegeknek, hogy szenvedéseik ellenére is meg tudjanak erősödni a Te szeretetedben. „Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt” (Fil. 4:6.)

Imádkozunk Hozzád, Urunk, azokért, akik betegen várják a Te segítségod, gyógyításod. Imádkozunk Hozzád, a kórházban szenvedőkért és családjaikért. Imádkozunk Hozzád, Urunk, azokért, akik fájdalmat hordoznak, könyörgünk, vigasztalod meg, Urunk, a gyászolókat. Imádkozunk Hozzád, Urunk, szeretteinkért, családjainkért. Imádkozunk lelkipásztorainkért, szolgáló testvéreinkért, gyülekezetünk minden tagjáért.

Látod, Urunk, kétségbeesettségünket, kérünk, Te adj erőt hűséggel kitartani a próbatételek közepette is, mert akármilyen történjen a világban, a vírus bárhogy terjedjen, mi akkor is bízhatunk, mennyei Édesatyánk, a Te megtartó szeretetedben. Imádkozunk Hozzád, Urunk, a járványtól szenvedő világért, imádkozunk népünkért, országunk és településünk vezetőiért. Imádkozunk Hozzád, Urunk, testvérgyülekezeteinkért.

Kérünk, Urunk Istenünk, hogy müljon el a járvány, és újra Benned megerősödvé, templomainkban tudjuk szeretetedet hirdetni és dicsőíteni a Te szent neved! „Áldott az Úr! Napról napra gondot visel rólunk szabadító Istenünk” (Zsolt. 68:20.)

Jézusért kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen.

Izsóné Chromcsik Ildikó

Böjt 6. vasárnapján, Virágvasárnap
2021. március 28.

PROF. DR. SZÜCS FERENC

MEGÁLLT AZ IDŐ – ÚJ IDŐ KEZDŐDIK

János 20, 19-23

Láttam valahol egy órát. Halott volt, akie volt: motorbaleset áldozata. Az óra is halott. Azt a másodpercet mutatja azóta is, amikor a baleset történt. Nem mutatja az idő múlását, hiszen akie volt, az az idővel próbált versenyezni, s a sebesség áldozata lett.

Valahogy így látjuk az evangéliumokban Jézus tanítványait, az asszonyokat, amint vasárnap hajnalban összetörten indulnak el a sír felé. Így látjuk a tíz tanítványt is együtt: bezárkózva, lelkileg összetörve a nagypénteki véres kanyar összetörtjeiként. Az óra is áll, s számkunkra azt a percet mutatja, ahol megállt az idő: ahol Jézus meghalt a kereszten. Ők csak idáig jutottak el.

Húsvét nélkül ilyen tragikusan megállt órákat szorongat az ember. Húsvét nélkül csak múlt van, de nincs jövő. Húsvét nélkül szorongó mozdulatlanság van, amelyikben minden a halál pillanatára emlékeztet.

Ha nagypéntekkel fejeződik be Jézus története, akkor valóban Pál apostolnak van igazsága: „hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is”. Nagypéntek órája azt mutatja, hogy az erőszak, a bűn, a halál erősebb, mint az élet, mint a szeretet. Az ember tragédiája a Szentírás szerint halálos baleset. Ha csak idáig lehet eljutni, akkor mi értelme van hinni, szeretni, áldozatot vállalni?

Ha nagypéntekkel befejeződik Jézus története, akkor a keresztyénség órája is egy leűnt időt jelez csupán. Csúpan arról beszél, aki volt, és nem arról, aki van, és aki lesz.

Ám a Feltámadott új időt mutat. A bezárt ajtókon belül új korszak, új idő mozdul. Ő él. És Ő ma is azokhoz megy el, akiknek az órája valamilyen nagy balesetben megállt, s ezen nem tudnak továbbjutni. A Feltámadott nem ment el Pilátushoz, nem hívta ki isteni erejével a főpapok rémületét, s nem jelent meg Jeruzsálem utcáin, hogy félelmet keltsen a rossz lelkiismeretű tömegben, amely „Feszítsd meg”-et kiáltott. De találkozott azokkal, akik nélküle nem tudtak volna újat kezdeni. Újat és mást, mint ami a régi volt. De az Ő jelenléte ma is onnan mozdít ki minket, ahol megállt számkunkra az idő. Vannak, akiknél ott állt meg az óra, ahol valakit elveszítettek a szeretteik közül. Lehetnek olyanok, akiknél egy sértő szó miatt örökre szétszakadtak a legszorosabb emberi szálak is. Akármennyi idő telt el, mégis ott áll meg az óra. Másokat más csapás vagy csalódás érhetett. S attól kezdve mintha megállt volna minden. Nem tudtak előbbre haladni, továbblépni, pedig érezték, hogy az idő azért múlik, sőt könyörtelenül el is múlik. De az óráinkat mi nem tudjuk újra elindítani. Ehhez húsvét kell!

A hét első napján abban a jeruzsálemi szobában Krisztus új életre, új időre mozdította meg a megállt órákat. S azóta a hét első napja piros

betűs ünnepként áll a naptárainkban. A hét azóta is vasárnap, az Úr napjával kezdődik. Mintha jelezne, hogy itt új idő, új teremtés indul el.

Ha a bezárt ajtókon belül megjelent, hogyne menne el oda, ahol várják, keresik Őt. S mert Ő él, ezért a vasárnap nem csak egy új hétket az indulása, nem csak munkaszüneti nap, hanem örömhír: Krisztus itt van, itt van a közepén – ahogy énekeljük is.

Első szava ez: „Békesség néktek!” Azután megmutatja nekik Önmagát. Kezein és oldalán a sebek helyét. „Békességünknek büntetése rajta van és az ő sebeivel gyógyulánk meg”. Ezt jövendölte róla az ószövetségi prófécia. Szünetedése, halála örök emlékeztető jegy lesz a mennyben is. Éretünk viseli az Atya színe előtt, s ezek a kezek fognak megjeleníteni az Ő visszajövetelekor is.

A feltámadott Krisztus úgy jelenti meg önmagát, hogy el is küldi övéit. „Amiként engem küldött az Atya, én is úgy küldelek titeket.” Mai egyházat, apostolait, téged és engem is így küld.

Ehhez a küldetéshez nem elég a magunk igyekezete. Krisztus rálehel tanítványaira. Valahogy olyan ez, mint mikor a teremtés hajnalán Isten lelket lehelt az anyagba, és az első Ádám „élő léleké” lett. Az új teremtés hajnalán Jézus tanítványainak nyomorúságos testébe a feltá-

madás lelkét leheli. Milyen törekeny, erőten test volt Pál apostolé! S milyen hatalmas küldetést végzett el! Szinte alig tudjuk követni térképen az ő útját. Ő méltán írhatta: „Ha annak a lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, az meg fogja eleveníteni a ti halandó testeiteket is az ő bennetek lakozó Szentlelke által.” Kinek a lelke van benned? Erőten, talán beteges testedben viszed-e annak lelkét, aki feltámasztotta Krisztust a halálból?

Nagyon szép kép ez. Húsvét azzal fejeződik be, hogy Krisztus lelkének lehelete megérinti, megihleti a tanítványokat. Az élet órája, az örök-kevalóság órája elindult. Ez a húsvéti ünnep titka. „Jézus él, s mi is élünk”.

(Megjelent az Őrszentmiklósi Református Egyházközség Őrszem című lapjának 2010 húsvéti számában)

Textus: János 20,16-18

Jézus nevén szólította: Mária! Az megfordult, és így szólt hozzá héberül: Rabbuni! – ami azt jelenti: Mester. Jézus ezt mondta neki: Ne érints engem, mert még nem mentem fel az Atyához, hanem menj az én testvéreimhez, és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez. Elment a magdalai Mária, és hírül adta a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondta neki.

SZÓL AZ IGE

A FELTÁMADOTT VELED VAN!

Kedves testvérek, szeretettel köszöntünk benneteket Pomázon, Csobánkán, Pilis-szentkeresztben és a verőcei református gyülekezetben is. Ahogyan presbíter testvérünk imádságban kimondta, megvalósította, nehéz ez az ünnep számunkra, de mégis öröm tölti be, hiszen a mi Urunk Jézus Krisztus feltámadt. A régi bizonyágtétel is így szól, hosszú időn keresztül így köszöntötték az emberek egymást: „Feltámadt az Úr, bizonynal feltámadt!” Hitvallásunk és életünk is a Jézus Krisztusba vetett hitünkre alapozódik. A mai istentiszteleten ezt az utat járhatjuk végig, hogy hogyan is jutottak el az első tanítványok erre a bátor hitvallásra, hogyan lett életük számára öröm Jézus Krisztus feltámadása, annak valósága.

Nem így indult húsvét reggele. János evangélista nemcsak azért mondja, hogy „még sötét volt”, mert ismeri a nap járását, és tudja, hogy magdalai Mária kiment a sírhoz, hanem egészen biztos, hogy János evangéliumában ennek a kifejezésnek, hogy „még sötét volt”, van valamifajta lelki jelentősége is, borítja, árnyéka, fájdalma és keserősége. Az a húsvét reggel, amelybe bekapcsolódhatunk, inkább először a sírásról szól, a fájdalomról.

Magdalai Máriával kapcsolatban azt szoktuk mondani, hogy hosszú ideje beteg volt, és amikor találkozott Jézus Krisztussal, akkor meggyógyult, megszabadult az élete, és az ő bátorítója, segítője, életének középpontja Jézus Krisztus maradt. Ő az egyike azon keveseknek, akik Jánossal, a tanítvánnyal, Máriával, Jézus anyjával és néhány asszonnyal, nem hagyja Őt el. Végigkíséri az útján, és olvasunk róluk Krisztus keresztjénél is. Végig ott maradt a fájdalomban. A korabeli időszámítás szerint a hét első napján kimegy a sírhoz, hogy legalább azt, aki meghalt, ne vegyék el tőle. Szeretne a halott Jézus közelében lenni. Milyen valóságos kép ez! A szeretetnek a képe! Ahogyan tegnap hallottuk P. Tóth Béla nagytiszteletű úr igehirdetését Arimátiai József bölcs szeretetéről, a nem fálnak menő kosszeretetről, most egy másik szeretet jelenik meg: magdalai Máriáé.

El tudjuk képzelni az ő riadalmát, fájdalmát is, amikor kimegy a temetőkertbe, és látja, hogy elhengerítettett a kő. Összezavarodik. Számára most már semmi sem marad. Nem marad Jézus élete, és nem marad Jézus halála sem. Egy üres sír marad, amiből pont

az elhunyt hiányzik. Ez baljósabb, borzalmasabb, hidegebb, mint amit el tudnánk képzelni. Ő de nehéz ez! Amikor az ember ezzel az ürességgel találkozik. Amikor elfogy a kapacitások az ember életéből. És ez a kétségbeesettség – hallottuk az igéből – arra bátorítja, arra hajtja, hogy visszamenjen Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, Jánoshoz. Elmondja nekik, hogy elvitték az Urat a sírból, ők pedig odarohannak, és látják a tényeket. Péter bemeleg, János lát és hisz, majd a tanítványok ismét hazatérnek. Magdalai Mária pedig ott van a sírnál, és – milyen beszédes a magyar szó! – ott sír. Nem menekül, kitéve magát minden szörnyűségnek, ridegségnek, igazságtalanságnak, amit átélt az el-

látjuk meg, hogy volna fény. Nem látjuk meg azt, hogy volna remény. Mi csak azt látjuk, hogy valami hatalmaskodik rajtunk, hogy valami uralja a mi életünket, valami megfosztott bennünket. Ó, hány és hány emberi élet fogalmazódik meg így a szó szoros értelmében: megfosztott bennünket az élet.

A napokban hallottam egy beszélgetést a kisboltban. Két kereskedő pontosan erről beszélgetett, hogy mennyi bevételkiesésük van. Ez a valóság. Mások pedig tudják a gyülekezetünk életéből, hogy az elmúlt hetekben, de különösen a következő héten újra és újra temetési szolgáltataink lesznek. Ó, hány ember hűsvétja van ilyen reménytelen képben! Üres sír – nem változik semmi. Vannak-e egyáltalán angyalok? Csinálnak-e valamit? A tanítványok hazamentek. Nem látok mást, csak saját magamat, zárt ajtókat.

Hadd mondjam először mégis azt, hogy ebben a nehéz helyzetben, ebben a gyászban egy valaki van, aki nem tudja elfogadni az elfogadhatatlant: Mária. Az ő könnyei arról beszélnek, hogy van remény. Az ő könnyei arról beszélnek, hogy van hűség, van kitartás. Egyszer csak észreveszi, hogy a dolgok nem olyan szürkék és homályosak. Egyszer csak észreveszi, hogy ott van két angyal. Az egyik Jézus nyughelyének fejénél, a másik a lábreszénél. Észreveszi, hogy ott van vele valaki. A húsvét eseményeiben ez következetesen így van: van benne egy értetlenség, van benne egy feldolgozhatatlanság, van benne egy kilátástalanság, olyan, mint hogyha a szemeken volna valami, ami eltakarja a láthatót, s egyszer csak megnyílik a szem.

Van mellette valaki – ez húsvét második üzenete ma. Sokszor a mi könnyeink miatt nem látjuk, hogy mellettünk állnak, nem látjuk, hogy a könnyeink miatt valaki körülvesz bennünket, hogy valaki szeret. Sokszor nem látjuk, hogy valaki ott áll végig a mi életünk mögött. Sokszor nem veszed észre, hogy nemcsak az angyalokra lehetne tekinteni, hanem a mögötted álló Isten Fiára, Jézus Krisztusra.

Milyen jó, hogy ez is megtörténik, hogy az ember a legnehezebb helyzetben is megvallhatja, hogy ott állt és ott áll mögötte az Isten! Hogy Ő nem hagyta el! Csak túlságosan el voltunk foglalva a magunk fájdalmával, a magunk panaszával, a magunk könnyeivel. Nagyobb van itt, mint két angyal! Nagyobb

múlt napokban. Mint hogyha azt mondaná húsvét hajnalán, ott a temetőkertben, hogy ezen a világon nincs szeretet, nincs megbékélés, nincs gyógyulás. Magdalai Mária életében úgy tűnik, valami véget ért. Úgy tűnik, hogy számára eltűnt az élet forrása.

Voltál már ilyen helyzetben? Éltél már így, Mária módjára, amikor úgy érezted, hogy nincs tovább? Lehet, hogy nem a szó biológiai értelmében, de amikor nem érted, hogyan lehetne így tovább folytatni az életed. Azt látom a hétköznapokat vizsgálva, a mindennapokat élve, hogy most már kezdünk mindentől kifogni: türelemből, szeretetből. Belefáradunk a dolgokba. Nem nagyon látjuk a holnapot. Magdalai Mária éppen ezért képvisel bennünket ezen a húsvéton. A mi gondolataink, sötét hajnalunk és reggelünk egészen biztos, hogy olyan, mint egykor. Nem nagyon

van itt: az élő Isten! Nagyobb van itt: a feltámadt Jézus Krisztus! Soha ne felejtssd el! Amikor megálltal vagy megállsz egy koporsó mellett, amikor hull a könnyed: a hátad mögött ott áll a feltámadt Jézus Krisztus, és megkérdezi: „Miért sírsz? Kit keresel?” Ne felejtssd el, hogyha kórházba kerülész, hogyha betolnak majd a műtőbe, Jézus ott áll a hátad mögött. Reteszi a kezét a szívedre, és megkérdezi: „Miért szorul össze a szíved? Kit keresel? Itt vagytok! Veled vagytok!” Ne felejtssd el, hogyha esetleg nagy beteg gyermekedre tekintesz majd, és kezdetet tördelve állsz valahol, egy kietlen helyen, talán az ágya felett, és úgy érzed, hogy nincs, aki segítsen: Jézus ott lesz veled! Ott áll mögötted, és kérdez téged: „Miért sírsz? Kit keresel? Itt vagytok!”

Egyik barátom írta a tegnapi nap megszombati imádságában, hogy most az imádságot a kórházi kórtermek, intenzív osztályok csöndje, a lélegeztető gépek kattogása töri meg. Ne feledd, Jézus ott van veled! Ha orvosként, ápolóként dolgozol, ha betegként fekszel, ott áll majd Jézus, amikor kicsöppen a könny a szemedből, s azt kérdezi: „Miért sírsz? Örök életet adok neked!” Húsvét éppen erről szól. Ez a diadala. S majd kimondja a feltámadott Krisztus: „*Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*”. Ez a helyzet: Isten ott áll mögötted.

A kérdés az, hogy felismered-e a Feltámadottat? Felismered-e a feltámadt Krisztust? Honnan ismerhető fel a feltámadott Úr? Nem is az arcáról, nem is a hangjáról, hanem arról, amit mond. Isten Igéjéből. A szava pedig ennyi: „Mária”. Isten a neveden szólít téged. „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy*”. Ennek az ígének a valóságát éli meg húsvét reggelén magdalai Mária. „*Enyém vagy!*” Ez történik a Szentírásban számos esetben, amikor Isten például Mózeset szólítja, vagy amikor Jeremiáshoz szól, vagy Ádámot keresi, vagy ami-

kor a Feltámadott szól Saulhoz: „*Saul, Saul...*” Isten az Ő Igéjével talál meg téged, amikor a neveden szólít. Ez az a pillanat, ami legyőzi a bizonytalanságot. Ez az a pillanat, amikor az ember megfordul, maga mögé néz, hallja a hangot, a saját nevét, és egészen új élethelyzetet teremtődik. Ebben a pillanatban minden kitisztul, Mária számára minden világos lesz: Jézus Krisztus él. Jézus Krisztus uralkodik. Jézus Krisztus most téged szólít. Fordulj meg, lásd meg Őt! Így lesz békesége, reménysége és teljessége az életednek. Így tudod azt mondani: „Uram”.

Rövid ez a párbeszéd, de mégis lényegre törő, és szemlélteti az embert. Már-már azt gondolnánk, hogy minden a helyére kerül, minden kitisztul, a sötétségből megtörténik a fordulás, Mária a nevét hallja, kitisztul benne a gondolkodás, hite és reménye lesz, és akkor azt mondja: „Mesterem, rabbuni, én tanítóm...” – és megpróbálja megölelni Jézust. De Jézus rászól: „Ne tedd! Ne érints engem!” Hadd mondjam most inkább így, kedves testvérek, az ige ezt a fordítást is megengedi: „Engedj el engem!” Mária ebből a megszólításból: „Rabbuni”, ismerjük fel azt is, hogy Mária azt gondolja, hogy minden úgy folytatódhat, mint régen. Ez a kifejezés: „Mesterem”, azt is jelenti: folytatódjék az élet ott, ahol befejeztük! Jézus pedig azt mondja: „Ne érint! Ne tarts vissza engem!”

A virágvasárnapi igehirdetésben mondtam, hogy a kísértőnek az a célja Jézus Krisztussal kapcsolatban, hogy visszatartsa. Mária nem kísértő itt ebben a történetben, hanem szeretné konzerválni a Krisztussal való kapcsolatát. Szeretné, ha minden szépen folyna tovább úgy, mint ahogyan korábban ment. Mária azt mondja Jézusnak, hogy „Mesterem”, a tanítványok pedig visszamennek a halászhálókhoz, hogy ott folytatódjék az élet, ahol abbamaradt. Jézus azonban erre azt mondja: „Nem!”

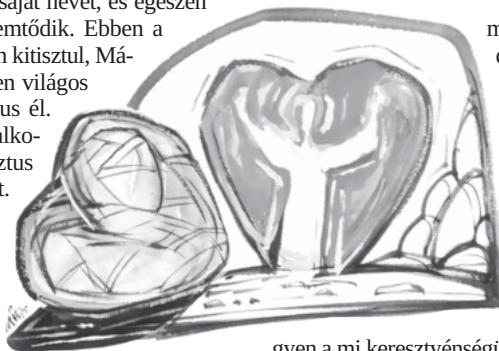
Kedves testvérek, ennek a húsvétnek ez is az üzenete. Nemcsak a könny, a reménytelenség, nemcsak a reménység, hanem most már ki kell mondanunk egészen konkrétan: az élet nem tud ugyanott folytatódni, mint ahol korábban abbamaradt. Lehet, hogy ez most néhányatokat szomorúsággal tölt el, de ha visszatérünk a templomba, akkor sem tud az élet úgy folytatódni, mint korábban. Nem lehet visszatérni a régi életbe! Az Istennel való találkozás nem azt jelenti, hogy visszatérünk a régi életbe. Húsvét nem azt jelenti, hogy visszatérünk a kereszt előtti időszámításba. Húsvétban bizonyossá válik, hogy Jézus az, aki megkeres, Jézus az, aki jön, Jézus az, aki néven szólít, Jézus az, aki vezet, és utána odamegy egy másikhoz, és azt szólítja meg.

Karl Barth mondja az első Korinthusi levélhez kapcsolódóan, hogy amikor azt olvassuk, hogy Jézus több mint ötszáz embernek megjelent, ez nem azt jelentette, hogy ötszáz emberrel ült együtt mondjuk

egy konferencián, hanem azt, hogy Jézus jött, találkozott valakivel, utána megint találkozott valakivel, megint hírül adta, hogy feltámadt, és aztán megint hírül adta valaki másnak...

Húsvét nem azt mondja, hogy minden ott folytatódik, ahol abbamaradt, mert több az élet! Ezt kellene felismernünk nekünk is: nagyobb az élet! Húsvétnak ma az az üzenete, hogyha majd visszatérhetünk a templomba, le-

gyen a mi keresztyénységünkben több élet, vitalitás, Krisztusról szóló biznyságtétel, hívogató, néven szólítás! Amit Jézus mond Mária: „*menj az én testvéreimhez!*” Indulj! Mondd el! Mondd el ma! Te otthon, hívj föl valakit, bátoríts meg valakit avval, hogy Jézus Krisztus feltámadt! Mondd el, mit jelent számodra a Krisztusban megnyert élet! Húsvét biznyságtételt jelent. Menj el a te testvéreidhez, mondd el nekik! Mária: „*menj el a te testvéreidhez, mondd el nekik!*” Te is mondd, hirdesd: „*Látam az Urat!*”

Mária története kapcsán nem felejtetem el azt sem, ami a könnyekről szól, ami a Szentírás valóságos üzenete, eszkatológikus kitekintése, hogy lesz olyan pillanat, amikor Isten minden könnyet letöröl a szemünkről. Halál sem lesz többé, sem fájdalom, sem gyász, sem betegség – csak Isten lesz minden mindenkben. Kérjük az Istent, bocsásson el bennünket a Feltámadottak jó hírével, hogy menjünk sok-sok síró, bánatban levő, bezárkózott emberhez, legalábbis jelképesen, hogy ez a mai nap minden számára igazi ünnep lehessen, s hogy békeséget szerezzen az élő Isten. Ámen.

(Az igehirdetés elhangzott 2021. április 4-én, Húsvét vasárnap, a pomázi református gyülekezet online istentiszteletén.)

TÜRMEZEI ERZSÉBET HÚSVÉT UTÁN

HÚSVÉT ELŐTT... nehéz, szomorú léptek.
Húsvét előtt... zokogó, bús miértek.
Húsvét előtt... ajtók, kemények, zártak.
Húsvét előtt... arcok, fakóra váltak.
Húsvét előtt... szívek, üres-szegények.
Húsvét előtt... kihamvadott remények.
Húsvét előtt... egy nagy „Minden hiába!”
Bús eltemetkezés az éjszakába.

De húsvét lett! Feltámadott a Mester!
HÚSVÉT UTÁN... el a gyászal, könnyekkel!
Húsvét után... futni a hírrel frissen!
Húsvét után... már nem kérdezni mit sem!
Húsvét után... új cél és új sietség!
Jézus él! Nincs út, mely messze esnék!
Húsvét után... erő, diadal, élet!

Csak azokért sírjunk húsvéti könnyet,
A kik még mindig húsvét előtt élnek.

LELKIPÁSZTORI JELENTÉS 2020. ÉVRŐL

Kedves testvérek! Ezékiel — az Úr parancsára — ítéletet hirdetett a nép bűnei felett. Ezzel figyelmeztetett arra, hogy a bűn magában hordozza a büntetést, és ezért elkerülhetetlenül jön az ítélet.

Szeptemberben közösen rendültünk bele az Igébe: „De hagyok maradékot. Lesznek, akik megmenekülnek a fegyvertől, a népek közé szétszóródva a többi országban.” (Ez 6,8) Itt szétszórattatásról, döghalálról, tűzről, pusztaságról, fegyverről szól a prófécia, de ebben a bűn- és ítélet-zuhatagban hangzik az Úr ígérete is: „De hagyok maradékot”.

Azt, hogy a Bibliában mit jelent a „maradék”, ugyancsak megrendítő képben látjuk: halottak hevernek szerteszét. Az életben maradtak között is sok a sebesült, kimerült, halálra vált. Ezek nagy krízisen mentek át, de életben maradtak. Ezek a túlélők a „maradék”. A biztató üzenet ez: Isten hagy maradékot az ő népében, sőt e maradék által újítja meg népét és munkálja üdvösséges tervét.

Te itt vagy, élsz, megmaradtál, mi itt vagyunk, élünk és megmaradtunk. A nekünk szóló kérdés: Mire maradtál / maradtunk meg?

Jól emlékszem, hogy a karantén első napjaiban a tíz leprás történetéből ezt az ígét olvastuk bibliolvasó kalauzunk szerint: „Jézus, Mester, köszöri rajtunk! ... Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki.” (Lk 17,13. 16)

Mire maradtunk meg? Könyörgésre és hálaadásra. Úgy hiszem nincs ennél fontosabb programja a következő hónapoknak sem. Könyörögni Istenhez a viharként közeledő járványhullámban a még megmaradt gyülekezetért, szolgatársakért, egyházunkért, világi vezetőinkért. S hálát adni az igeszolgálat lehetőségért, presbiterjeinkért, lelkészeinkért, egyházi vezetőinkért. Semmilyen körülmény között sem elfelejteni: Isten „mennyi jót tett veled”. (Zsoltár 103,2)

A hálátlansággal kapcsolatban tavaly is idéztem, igaza van a középkori gondolkodónak: ilyenkor az ember „lelkének csúcsa lehajlik”. (Eckhart mester) Az lenne a dolga a lélek csúcsának, legfelső szintjének, hogy Istenhez kapcsoljon, ám mégsem ez történik. A fának is van „tenyésző csúcsa” középső ágának legmagasabb pontján, ami az ég felé tör, vezet az egész fa növekedését. A boltíveknek

is van egy középső záróköve, ami egybefogja az íveket – egy pont, ami legközelebb van az éghez. A hálátlan ember lelkének ez a legmagasabb része ahelyett, hogy Istenhez kapcsolódna, lehajlik. Nos, ettől a csüggedő állapottól szeretne megvédeni az Ige.

Úgy hiszem, az elmúlt éveket is csak a hálaadás szemüvegén keresztül szemlélhetem: 2021. év elején elkészülték statisztikáink, beszámolóink arról, hogy mit is kaptunk, tettünk a múlt esztendőben.

Évünk alapigéje 2020. január 1-jén Máté evangéliumából szólalt meg: „és menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és előttek megy Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek. Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak. És íme, Jézus szembemjött velük, és ezt mondta: Legyetek üdvözölve! Ők pedig oda mentek hozzá, megragadták a lábát, és leborultak előtte. Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: Ne féljete! Menjetek el, adjátok hírül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, és ott meglátják engem.” (Mt 28,7-10)

Istennek adunk hálát, hogy minden vasárnap (online vagy testvéri közösségben) „élőben” hangzott az Ige! Jézus januári szava pedig elkísért mindedig! Az Ő jelenlétéből, szavából és kegyelméből merítettem magam is a legnehezebb órákban.

Senkinek sem kell mondanom, hogy a 2020. évben semmilyen statisztikát nem lehet az előző évekhez hasonlítani. Ennek ellenére társégház-községünkben kazuáliák alapján a következőt láthatjuk:

Keresztelő-konfirmáció- esküvő-temetés: 10-8-4-23 / ebből Csobánkán 1-1-0-3. (2019: 25-20-6-38).

A 2020. évben néhány alakommal vendég igehirdető szolgált gyülekezetünkben:

2020. február 23-án Pap Lászlóné ny. lelkipásztor;

2020. április 11-én néhai Dr. Szűcs Ferenc ny. lelkipásztor online.

Ez az áhítat volt Professzor úr utolsó gyülekezeti, nagyszombati szolgálata.

Az évközi alkalmakon többször helyettesített Csikai Attila lelkipásztor testvérünk.

Belmisszió

Pomázi hajlékunk a böjti evangelizációs esteiken megtelt. Böttger Antal verőcei lelkipásztor szolgált közöttünk. Felemelő pillanata volt verőcei testvéreink / testvérgyülekezetünk látogatása, s a közös szeretetvendégség (március 6.).

Az online hetente frissítjük honlapunkat, hetente küldünk ki hírlevelet, gyülekezeti Facebook oldalt indítottunk (napi igéket megosztunk), plakátoltunk. Sajnos ezekre az információkra szinte semmilyen visszajelzést sem kaptunk.

Vasárnapjaink 2020-ban immáron 5. éve, hogy a lekiót gyülekezeti tagjaink olvassák.

A Házasság Hete alkalmából (2020. február 12.) filmklubot szerveztünk Csobánkán.

Kilenc éve folyamatosan megjelenik gyülekezetünk Áldás, békesség! című folyóirata, melyet rendhagyó módon 2020-ban presbiterjeink juttattak el az egyházfenntartók postaládájába.

Első gyülekezeti hétvégénket több mint 30 fővel 2020. február 28. március 1. között Mátraházán tartottuk.

Március 15-től gyakorlatilag minden tervezett jelenléti alkalmunk elmaradt. A januárban kapott ige miatt itt is jelzem, hogy ezen az istentiszteleten éppen két keresztelőnk volt!

(Elmaradtak a jelenléti bibliaórák, ifi alkalmak, baba-mama kör, énekkar, bibliaolvasó kör, csendeshétvégék, kórházi önkéntes igeszolgálat, szórványistentiszteletek, Kraxner hittanórák, kiránduló kör túrái, kékereszt bibliaórák, gyermekdelutánok stb.)

A karanténistentiszteletek alatt többen imádságot írtak, mások a felolvasott lekió hanganyagát rögzítették; kántoraink és gyülekezeti tagjaink pedig prelúdiumot és postlúdiumot játszottak fel a hangrögzítőre. Pus-kás Attila testvérünk az igehirdetéseket rendre leírta; presbiterjeink ezt a gyülekezeti tagok postaládájába dobták. (Mindenhez csak annyit kell hozzátenni, hogy éppen a februári presbiteri ülésen rögzítettük, hogy az ügyeletes presbiteri szolgálat és a körzetgazdaság nálunk nem működik, így megszüntetjük.)

Külön köszönöm Kerekes Balázs, Benkó Tamás presbiterjeinknek, valamint Zoltán fiának, hogy az istentiszteletek közvetítését megszervezték, technikailag kiviteleztek, s karácsonyra már engem is megtanítottak a használatára.

A gyülekezeti bibliaórák is átvedtek az online világba. Ugyan minden tekintetben igaz, hogy a jelenléti közösséget semmi sem pótolhatja, meglepő módon, egy-egy alkalmon többen voltunk, mint a jelenléti bibliaórák alkalmán.

Mindenkit bátorítok és most is meghívok a hangos és érthető lekió olvasásra és közös

imádságra. Szolgáljunk közösen az istentiszteleten! Mindebben Szabó István és Óváry Ákos pontos szervező és előrelátó munkáját köszönöm!

A szigorú higiéniai előírások betartásával Urunk mennybemenetele napján (május 21.) tartottunk újra – a presbitereknek – jelenléti istentiszteletet, majd pünkösdkor maszkban, kesztyűben, eldobható pohárral úrvacsorás ünnepi alkalmat. A kora nyári és őszi időszakban a nagyobb létszámú jelenlét miatt vasárnaponként Pomázon kettő, Csobánkán egy istentiszteletet tartottunk.

Szeptemberben (3-5.) magam a Szent István parkban tartott szabadterei evangelizáció szolgáltam. Általánosságban most is elmondható, hogy az alkalmakat inkább a gyülekezetünket meghatározó személyek látogatják, mint a keresők.

November 15-től újra az online térbe szorultunk.

Gyermekmunka, hitoktatás, konfirmáció, ifjúság

Ebben az esztendőben is folytatódott a megkeresztelték köszöntése. Köszönjük szépen Kalmár Ilonának és Benedek Juliannának! Mindez közel 450 köszöntő levél kiküldését jelenti évente. Imádkozunk azért, hogy a postán kapott íge „jó földbe” jusson!

2020. augusztus 10-14. között tartottuk napközis táborunkat. Az alkalom célja, hogy a gyülekezetbe járó családok gyermekei mellett a gyülekezet periferiáján levő családok gyermekeit is meg tudjuk szólítani. Délelőtt az adott nap bibliai történetét, témáját dolgoztuk fel, ezt követte a történethez kapcsolódó kézműves foglalkozás és az ebéd, majd délután a témához kapcsolódó szabadidős program. Így a délelőtti elhangzó üzenet erősíti meg az egész napi komplex foglalkozás. Tavaly a teremtés 1-1 napjához kapcsoltuk Isten Igéjének üzenetét és a foglalkozásokat.

Felhívásomra családom mellett három család kapcsolódott be az adventi kántálás szolgálatába. A szolgálóknak köszönöm, hogy örömmel olvastak ígét, énekeltek és imádkoztak. Ahová eljutottunk, mindenhol örömmel fogadtak bennünket; ám fájjalom, hogy sokan nem látták meg e lehetőségben rejlő közösségépítést.

December 24-én énekel és verssel szolgáltak fiataljaink. Rendhagyó módon ez az alkalom is csak az online térben tudott megvalósulni. Köszönjük a szülők és gyermekek segítségét!

Szeptember 27-én 8 fiatal konfirmált gyülekezetünkben. Az alkalom felemelő pillanata volt, mikor az 50 éve konfirmáltak is körülállták az Úrasztalát, s köszöntötték a most konfirmáltakat.

A rendszerváltozás első évében még 41 (P), 37 (Bk), 6 (Cs) hittanosa volt. Isten új ajtót nyitott 2013-ban a hitoktatás területén. Az évtizedeken át hűségesen végzett fakultatív hitoktatás mellett szeptembertől újabb csoportokban indulhatott el a szabadon választható, de kötelező református hitoktatás. Sok imádság, jelenlét, munkaterv készítése után örömmel számolhatok be arról, hogy Pomázon és Csobánkán – óvodás kortól a konfirmációig – 248 hittanosa van. Tavaly külön kihívást jelentett a digitális oktatás megszervezése, valamint a diákok online térben való motiválása.

Korábban jelzett kérésemet most megismétlem: „már több alkalommal je-

leztük, hogy pedagógus testvéreink számára egy továbbképzéssel megszerzhető a hitoktatói végzettség; az óvodai hitoktatásba pedig (ugyan szerényebb anyagi juttatás mellett) egy-egy évre presbitériumunk a képesítési feltételek alól felmentést adhat.”

Énekar / Kántori szolgálat

Kórusunk két alkalommal szolgált: a pomázi böjti evangelizáció és a Leányfalui Református Idősek Otthonában (február 9.).

Ökumené

Pomázon és Csobánkán 2020. január 20-25. között együtt tanúskodhattunk az élő Krisztusról reformátusok, evangélikusok, szerb ortodoxok, görögkatolikusok és római katolikusok.

Munkáink

Temetőnket 2014-től a Magyar Református Szeretetszolgálat által megnyert közfoglalkoztatási program keretében közfoglalkoztatott munkatárssal karbantartjuk; ennek ellenére több alkalommal közösségi munkában takarítottuk. 2021 márciusában nyugdíjba vonul munkatársunk, így a feladat elvégzése újra közösségünkre maradt.

Nyáron pomázi gyülekezeti házunk külső nyílászáróit Böszörményi Géza testvérünk gondosan megtisztította és újra lazúrozta.

Az őszi folyamán megtörtént templomudvarunkba a vezetékes víz bekötése is. Így késő ősszel a vágyott Bibliai kert is telepítésre került.

Élő kövek, lelki ház

Minderről pontosan és szépen ír Kerekes Balázs presbitertársam:

„A kivitelező március 30-án kezdte meg

a munkákat. A beruházás célja az volt, hogy az épület adottságait kihasználva kialakítsuk a gyülekezeti élethez szükséges tereket és a parókiát. Az imatermet a régi uszoda- és edzőterem egybenyitásával alakítottuk ki, amihez WC-k, mosdók és egy kis iroda is tartozik. Az utcaszinten a régi vendéglakásból egy majdnem 100 m²-es parókia született, a keramikus műhelyek pedig két gyülekezeti foglalkoztató teremmé változtak,

amikhez egy kisebb mosdó is tartozik. A kivitelező a munkákat határidőre elkészítette, július közepén beosztott lelkészünk és családja birtokba vehette a parókiait, augusztus végére pedig kiváló minőségben elkészült az imaterem és a foglalkoztató helyiségek is. A munkálatok nem folytak zavartalanul, mert voltak olyan váratlan események, amikre természetesen nem lehetett felkészülni. Ezeket az akadályokat nagy gondossággal, odafigyeléssel és állandó egyeztetéssel hártotta el Molnár Zsolt munkatársaival együtt.

Mikor készültek a kivitelezői szerződésben vállalt munkák, és itt álltunk egy szépen felújított imateremmel, lelkészlakással, foglalkoztatókkal, akkor fel kellett tennünk magunkban a kérdést: hogyan tovább? Hiszen ahhoz, hogy a gyülekezet birtokba vehesse az épületet, még sok munkát el kellett végeznünk – immár a saját erőnkön! Ránk várt az utcaszint belső árkád és az utcáfronti homlokzatoknak a festése, a régi ablakok-ajtók javítása, mázolása, az új terasz- és lépcsőkorlát festése. Feladat volt a régi megsüllyedt betonút felbontása, a törmelék elszállítása, terület rendezése, harangláb alapjának betonozása, de a harangláb és a szószék sem sétál át magától az új helyére. A kérdések, megoldandó feladatok sokszorozódtak, most pedig Istennek adunk hálát, hogy minden megvalósult! A gyülekezet apraja-nagyja, idősek és fi-

Alvállalkozók: Zaka Gábor – gépészet; Nagy Sándor – nyílászárók; Gombos Lajos – lakatosmunkák

Műszaki ellenőrök: Ország Péter építész; Jankó András gépészet

Isten dicsőségére végzett munkáért most is külön köszönetet mondunk:

Gyülekezetünk gondnokainak: Sántha Jánosnak és Halász Árpádnak.

Malmos Attila presbiterünknek, aki a vilamos hálózat és berendezések műszaki elölőre.

Gyülekezetünk presbiterjeinek. (Munkában szervezésben és adakozásban az elsők voltak.)

Mátyás Sándornak, aki újra tudása, szíve legjavát adta a harangláb faragásakor.

Mátyás Sándornak, Benedek Ferencnek és Kovács Lászlónak, akik a legmivelőbb munkákat végezték.

Böszörményi Gézának és Nagy Attilának, akik az épület homlokzatfestését vállalták.

Gyülekezetünk tagjainak, akik az elmúlt hónapok közösségi munkáiban csi-szoltak, festettek, mázoltak, betonoztak, pakoltak, rakkoltak, kertet rendeztek.

Asszonyainknak a takarításért, a jó szóért és a finom falatokért. S megköszönhetjük Fónagy András presbiterünk bognácsosait is.

És újra hálás szívvel kell megköszönnünk Urunknak, mindazt, amit eddig elvégzett értünk!

Pénzügyeink

Az adományok kérdéséről tavaly részletesen szóltam. Most csak azt tudom mondani: köszönjük gyülekezeti tagjaink anyagi támogatását. Pénzügyi forrásainkat vizsgálva elmondhatjuk, hogy minden külső körülmény ellenére stabil évet zártunk. Mindez annak volt köszönhető, hogy sokan minden vasárnap vagy egyéb rendszeres átutalással tartották fenn gyülekezetünket. S azt is tudom, hogy sokan az első adandó alkalommal elhozták az otthonaikban gyűjtött perselypénzt.

Nehézségeink, terheink

Egy mondatban most is szólnom kell arról, hogy 2019 júliusa és 2020 februárja között helyettesítettem a budakalászi gyülekezetben. A szolgálatot örömmel végeztem és örömmel adtam át az egyházközség új lelképásztorának.

Úgy látom, hogy csak idén (2021) nyártól lesznek világossá veszteségeink. Mert rendkívül nyomaszt, hogy vajon megkerestünk-e mindenkit, telefonon hívtuk-e időseinket, eljött-e mindenhová az evangélium? Jó pásztor-nak bizonyultunk-e? Mikor derülnek ki mulasztásaink?

Fájdalmunk

Dr. Szűcs Ferenc Professor úrtól, a KRE egykori rektorától, sokunk tanítójától, a pomázi, csobánkai, budakalászi református gyülekezet korábbi lelképásztorától, Pomáz Város Díszpolgárától 2020. december 5-én vettünk búcsút az Őrszentmiklósi temetőben (Órbotyán). A szertartást a járványügyi előírások betartása mellett, szűk családi körben tartottuk. Életéről hálaadó istentisztelet keretében később fogunk megemlékezni.

Isten vigasztalása legyen a gyászoló családdal!

Köszönet

Köszönöm Stíft János nagytiszteletű úr, Sántha János és Halász Árpád gondnok úr és minden presbiterünk hűséges szolgálatát, gyülekezeti tagjaink munkáját és imádságát.

Köszönöm családomnak, hogy minden hibámmal együtt, minden tekintetben támogatták elmúlt évi szolgálataimat. Biztos és békés háttér nélkül nem indulhatnék reggelente a szolgálatba. Köszönöm türelmüket és bízom benne, hogy minden hiányomat kipótolja Urunk.

Végül megköszönjük az Úristen minden ajándékát, feddését. Minden dolgunkat, hiányunkat kipótolta. Családommal együtt köszönöm minden Testvérünk imádságát, segítségét! Soli Deo Glória!

Pomáz, 2021. február 12.

Nyilas Zoltán lelképásztor

atalok jöttek Csobánkáról, Pomáizról, de Budakalászról is! Sokan adták idejüket, erejüket, szakértelmüket, pénzüket – szépítve, jobbítva imaházunkat. SOLI DEO GLORIA!"

Hálás szívvel kell megköszönnünk Urunknak, mindazt, amit eddig elvégzett értünk!

Az első istentiszteletet 2020. október 31-én tartottuk. A tervezett épületszentelés 2020. november 7-én Püspök úr kimentési kérelme miatt elmaradt, ám aznap birtokba vettük a lelki hajlékot.

Köszönjük a felújításhoz kapott támogatást:

Magyarország Kormányának: 250 millió forint

Dunamelléki Református Egyházkerületnek: 10,5 millió forint

Gyülekezeti tagoknak: 6,1 millió forint
Csobánka Község Német Nemzetiségi Önkormányzatának: 150 ezer forint.

Az épületet felújítását tervezte: Kocsis Ágnes és munkatársa Érfalvy Zsolt

Generálkivitelező: Szenéte Kl Kft. – Molnár Zsolt

Az emberek többsége nem tartja fontosnak ezt a kérdéskört, azzal hátrítjuk el, hogy érzések és pofonok különbözők, erről nem kell vitatkozni. De valóban nincs jelentősége, hogy milyen az izlésünk, hogyan öltözködünk, milyen a hely, ahol lakunk, milyen tárgyakkal vesszük körül magunkat, milyen zenét hallgatunk, milyen irodalmat élvezünk...? Mindezek leírnak minket, és a világnézetünkől fakadnak. Isten az, aki felnyitja a szemünket, hogy a valóságot lássuk. Józanul lássuk magunkat és másokat, zavarjon az, ami silány, felszínes, semmitmondó, nagyoló, hivalkodó.

Ahogy a szeretet fogalmát sem értjük, vagyis félreértjük Jézus Krisztus alapos megismerése nélkül, úgy a szépség fogalmáról is hamis elképzeléseink vannak. (Ezek viszont igen határozottak.)

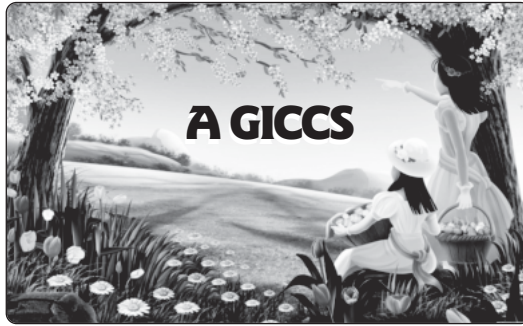
Istennek van mondanivalója a szépségről. Mondja és mutatja is. Amit mutat, az nyilvánvaló a keze munkáját szemlélve. Minden alkotó ember a természet által tanulja meg, mi a szépség. Amit Isten hat nap alatt teremtett, az nemcsak jó volt, de szép is. (Harmónia,

arányosság, kiegyensúlyozottság, összhang...) Az ókori görögök is úgy látták, hogy ami igaz, az jó és szép is egyben. Ez a három nyilvánvalóan összefügg, ezért az igazi szépség nem lehet igaztalan, felszínes vagy túlzó. Régen a szép fogalma tágabb értelmű volt, jó és igaz értelemben is használták. A görögöknél a morális szépséget is jelentette, de még a középkorban is a szép, azonos volt a tökéletessel. Később leszűkült az esztétikai területre, ma is így használjuk.

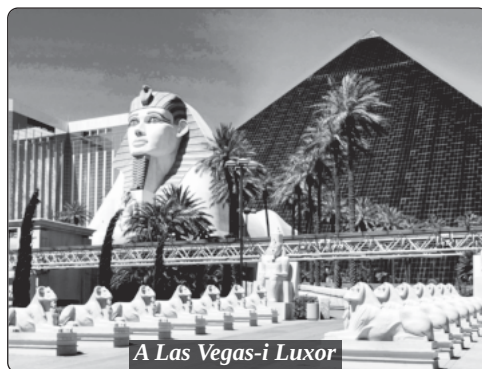
Az ember szeretné kivenni a részét a világ nyújtotta minden jóból és szépből, csak azt ne mondja meg nekünk senki, hogy mi a jó és mi a szép! Ádám és Éva döntése óta ezt mi is magunk akarjuk eldönteni. Ha viszont elfogadjuk a filozófusok megállapítását, hogy nincs más (igazán) szép, csak az igaz, és a szép az igaz módján kifejezett jó, akkor érdemes átgondolni, hogy rendben van-e a szépérzékünk!

A giccs elsősorban az ember szemléletmódjából, világlátásából fakad, és nem csak az őt körülvevő tárgyak világára terjed ki. *Hermann István* (filozófus) szerint „A giccs-ember egyéniségében szinte kódolva van a rajongás a giccs, a bulvár, a semmitmondás iránt. Megragad a szemlélet fokán, csak a lát-szattörődékek felfogására képes, a hangzatos demagóg szavakra és gondolatokra fogékony,

jellemző rá a gondolati mélység hiánya, intellektuális lustaság, a készen kapott »érzelmekek«, »értékek« kritikátlan átvétele.” Ez eléggé sarkos vélemény, vajon léteznek olyan tökéletes emberek, akikre ilyesmi soha nem volt jellemző? Aligha. Kivéve Jézus Krisztust és az Ő követőit, ha a Tőle kapott Szentlélek által átalakulunk az Ő képére és hasonlatosságára.

Az izlést részben „örököljük”. Azt fogadjuk el természetesnek, amilyen környezetben felnőtünk. Ahogy a bűneink is akkor tűnnek fel, amikor Isten tökéletes törvényének tükrébe nézünk, az esztétika területén is találkozunk kell az igazi szépséggel, hogy nevelődjünk. Első számú oktatónk a természet, de emberi jó példákra is szükségünk van. A természetben nagyon változatos formákat és színösszeállításokat látunk. Nemcsak a biodiverzitás óriási, de a fajtákon belül is minden egyed más. A szépségnek sokféle megjelenési formája van, és ez hamis következtetésre is vezethet. („Bármilyen lehet szép valakinek.”) Hol lehet tetten érni a hamis szépséget? Szerintem a Sátán módszereit leleplezve, különbséget lehet tenni a szép és a giccs között. A Sátán nem minden jószágot, igazságot és szépséget tud letagadni Isten alkotásaiból, ezért azt mondja, hogy

lehetne jobb, szebb és igazabb is! Mindig rálicitál az isteni szépségre, és a lázadó természetünknek ez nagyon imponál.

Így gyönyörködünk a túlszínezett tájképekben. A hamis idill látszatát kelti a kertekben létrehozott törpeváros vízimalmokkal, gipsz és műanyag törpékkal, hattyúkkal, kacsákkal. Az eredeti funkciójukon túlmutató „jópofa”, ugyanakkor hosszú távon unalmas közhelyek (süninek álcázott WC-kefe), vagy környezetidegen termékek (ál-rokokó a panel-lakásban). Tárgyak esetében többnyire olcsó

anyagokból tömeggyártásban készülő, művészi igényt kielégíteni célzó termékek ezek. A giccs lehet utánzata valamilyen művészi értéknek, ami többnek, másnak mutatja magát, mint ami. A tárgyakon kívül ide tartoznak még a mulató „lagzi” zenék, végtelenül lebutított dallamvilággal, poénkodós, pajzán vagy érzelgős szövegekkel, az átdolgozott, rapesített cigányzene és népies műdalok nagy része. A szappanoperák és a romantikus világlátás is a valóság elferdítése. Az előadóművészetben jellemző a közhelyesség, a valós érzelmek helyett érzélgősség, a könnyen emészthető, felszínes gondolatok idealizált ábrázolása. Az építészetben a forma és funkció egysége többnyire fel-

bomlik, üres díszítőelemeket alkalmaznak, a pompa, a gazdagság imitálása a jellemző. Ilyen Las Vegasban a világ hét csodáját másoló szállodák többsége.

Számtalan módon tudunk visszaelni környezetformáló, tárgyalakító képességünkkel. Tájba nem illő építmények, zsúfolt nagyvárosok, rosszul tervezett vagy elhanyagolt városkép, lelketlen, sivár lakótelepek, nyomomegyedek káosza, autóröncs és szeméthyegyek, és szemét és szemét és szemét, a szükségtelen tárgyak özöne, melyeket a reklám nélkülözhetetlennek állít be, a mindent beborító hirdetések, plakátok. – Mindezt a giccs mindent elárasztó „varázsával” orvosoljuk. Nem jó válasz.

Az Igében azt figyelhetjük meg, hogy az igazi szépség elsősorban erkölcsi szépséget jelent. A csak külső szépség pedig múlandó és értéktelen. „Csalárd a kedvesség, és hiába való a szépség; amely asszony féli az Urat, az szerez dicséretet magának!” (Péld 31,30). Mindaz a szépség, amely nem egyezik a valósággal, Isten igazságával és jóságával, az hazug és megtévesztő. Ilyen a giccs, ne szeressük!

Haranginé Csuta Anna

Máté evangéliumából, a Hegyi beszéd-ként ismert szakaszból hallottuk az első igét. Jézus itt az ószövetségi törvényeket értelmezi. A kilencedik parancsolatról ezt mondja: „Ne esküdj hamisan, az Úrnak pedig add meg, amit esküvel fogadtál. ... Ellenben a ti beszédeitekben az igen legyen igen, a nem pedig nem, ami pedig túlmege ezen, az a gonosztól van.” Legyen az igened igen, a nem pedig nem.

A magunk beszédében is tapasztalhatjuk, hogy sokszor nem így van. Sokszor szoktuk így mondani: „Igen, de...” – és jön egy hosszú magyarázkodás. Elkezdjük megmásítani, megtoldani, kimagyarázni a dolgokat. Egyik szavunkkal igent mondunk, de a másik szavunkból kiderül, hogy mégsem olyan egyszerűen igent az az igen.

Kimondani az igent, és ahhoz tartani magunkat. Mennyi apró eset szól erről a mindennapjainkban. Megkérnek bennünket valamire. Igent mondasz? Megteszed? Elvállalod? Otthon, baráti kapcsolataidban, munkahelyen. És sok esetben vannak kérés nélküli igent mondásaink is. Amikor igent mondosz egy napom során dolgokra, mert megszoktam, hogy az úgy van. Igent mondosz a másikkra, a másikkal való együttműködésre. Igent mondosz a munkámra, hogy ma is megteszem, amit tennem kell. És sokszor mi is kapunk igeneket. Amikor a másik rábólint és megteszi, amit kérünk, amire számítottunk tőle. Igenekből áll az életünk. Meg persze nemekből. Igent mondásokból és nemet mondásokból. És azok kudarcaiból.

Vannak az életünkben nagy, egész életünket meghatározó igenek.

Az első nagy igen a születésünk. Az első nagy igeneket a szüleinktől kaptuk. Amikor szüleink igent mondtak ránk. Amikor kiderült, hogy megfogant, elindult a mi életünk, és igent mondtak ránk. Szemben azzal, amikor sok esetben nemet mondanak egy életre. Nem akarlak! Ne szüless meg! Nem kellesz! Útban vagy! Útban vagy ahhoz, hogy az életemet az eddig megszokott, kényelmes módon folytathassam, most nem alkalmas a kapcsolatomban arra, hogy megszüless. ... És – sok okot lehetne mondani, hogy mi okból – az édesanya és az édesapa nemet mond egy elinduló életre. Elveteti. Megöli, megöletti.

**SZÖVETSÉGBEN
BŐJTI EVANGÉLIZÁCIÓS SOROZAT**

Textus: Mt 5,37. 9,9

Tehát az életünk egy nagy igennel indult. És azóta is, ahogy felnőtünk, sok igent kapunk. Szüleink igent mondtak ránk a következő években is: gondoskodtak rólunk, megadták, amire szükségünk volt, sokféle lemondást vállaltak értünk.

Később sok más ember is mondott ránk igent: barátok és talán egy társ, egy házastárs is. Igent mondtak ránk egy-egy kapcsolatban.

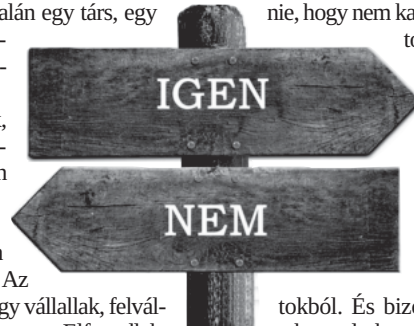
Ma azt tapasztaljuk, nagyon nehezen születnek igenek. A nagy igen a társra, a házastársra sok esetben nem kerül kimondásra. Kevesen vállalják fel ezt az igent. Az igent, ami azt jelenti, hogy vállallak, felvállallak téged. Úgy, ahogy vagy. Elfogadlak, jó vagy nekem, igent mondosz rád. Ma inkább csak kisebb-nagyobb dolgokra mondosz igent. Lájkolunk dolgokat. Könnyedén. Úgy, hogy az nem jár semmi felelősséggel. Megnyomjuk a lájk gombot, tetszett, és nincs ennek semmilyen következménye. Egyszerűen véleménynyilvánítottunk. De hogy hosszú távon, felelősséget vállalva, a másikért igent mondani a másikkra, ez valamiért nagyon nehezen megy ma. Nem merik vállalni, vagy nem tartják fontosnak, hogy igent mondjanak a másikkra. Nemcsak rövidtávra, nemcsak egy-egy program erejéig, nemcsak egy éjszakára, nemcsak

amíg tetszetős a másik, hanem véglegesen igent mondani a másikkra. Úgy, ahogy van. A sok hibájával, a sok terhével együtt. Csak a jó kell, a pillanatnyi öröm kell a másikkal?

Vagy talán mi is kevés igent kaptunk? Van, aki azt éli meg, hogy hiányoztak az igenek, a nagy igenek az életéből. Úgy kellett felnőnie, hogy nem kapta meg a szükséges, biztos igent. Nem tapasztalhatta meg, hogy bármit teszek is, a szülőm akkor is igent mond rám. Elfogad, ahogy vagyok. Lehet, valakinek ez hiányt jelent, és nemeket kellett megtapasztaljon akár családból, akár a kortárs, baráti kapcsolatokból. És bizony hosszú távú sérüléseket tud okozni, amikor az ember csak nemeket kap.

Ahhoz, hogy a mi emberi kapcsolatainkban jól működjenek a mi igeneink, szükségünk van egy nagy igenre – az Istentől. Ha átélem, megtapasztalom, hogy a világmindenség Ura igent mondott rám. Egy nagy igent mondott rám. Igent mondott rád, az életedre. Már a kezdetekhez visszamehetünk. A születésedtől, a fogantatásodtól igent mondott rád, és gondodat viseli. Igent mondott az életedre, a sorsodra. RÁD. Ez nem azt jelenti, hogy igent mond mindenre, amit szeretnél, amit kérsz, amit óhajtasz, hanem igent mond rád, a személyedre. Pedig, ha őszintén nézünk magunkba, azt is tudjuk, mennyi minden van, amire jogosan mondhatna nemet. Mennyi elfogadhatatlan dolog van bennem. És mégis elfogad. Elfogad Jézus Krisztus által. Óbenne. Óerte. Ó az, ki az én elfogadhatatlan dolgaimat, bűneimet magára vette. Hogy ne álljon semmi Isten és én közém. Krisztusban mond rám igent az Isten. És akire Isten igent mond, annak más lesz az élete.

Hadd hozzam egy-egy ember életének példáját a Szentírásból – a teljesség igénye nélkül. Előttünk lehet egy idős házaspár, akik gyermektelenül éltek az életüket a maguk jómódú, városias, gazdag életével, istenfélő módon. És kap a férfi (és a férfin keresztül a felesége is) egy hívást Istentől. Igent mond rájuk Isten, és ők bíznak ebben a szóban. Rábízzák magukat az ígéretre, hogy gyermeked lesz, nagy néppé teszlek, földet adok

neked, megáldalak. Így van előttünk Ábrahám élete, ahogy igent mond rá Isten.

Vagy gondoljunk egy másik emberre, akire igent mondott Isten. Egy elnyomott kisebbség tagja úgy, hogy az elnyomók között nő föl. Sok nyomorúsága van az életének, beszédhibás, majd gyilkosságot is elkövet. És Isten igent mond egy ilyen emberre, és lesz belőle Mózes, aki Isten nagy szabadító tettének eszköze lesz, kivezeti népét a szolgaságból.

Gondolok egy másik emberre is, aki fél az ellenségtől. Fiatal ember, de titokban mer csak dolgozni a mindennapi betevő falatért, nehogy az ellenség elvegye a termést. Az apja pedig és a családja bálványimádó. Isten mégis igent mond rá, és Gedeonból egy nagyszerű hadvezér lesz és Isten eszköze.

Három példát hoztam az Ószövetségből, mi történik, ha valaki megéli, hogy Isten igent mond az ő nyomorúságos életére. Más lesz az élete Isten kezében.

És milyen más lesz az ember élete, amikor Jézus Krisztus lép oda hozzá.

Mint ahogy odalépett emberekhez, megszólította őket. Odalépett például egy vámszedőhöz, akit az emberek nem szerettek, hiszen elvette tőlük az elnyomó hatalom számára a pénzt. Odalép hozzá, és azt mondja, gyere, kövess engem. És Lévi, vagy másik nevén Máté, Jézus egyik tanítványa, apostola lesz, sőt Jézus életének egyik leírója. Vagy gondolhatunk a halász-tanítványokra, akikről többször is olvashatjuk, hogy munkájukban kudarcot vallanak, egyszerű, munkájukból élő halászberek, akikre igent mond Jézus. Fontos vagy nekem, jöjj, kövess engem, és emberekkel fogsz foglalkozni, emberhalász leszel. Vagy gondoljunk egy olyan emberre, aki gyűlölte Jézus követőit. Üldözte, meg akarta ölni őket. Azt gondolta, ez a helyes. Jézus pedig megállítja.

Rá is igent mond. És lesz belőle Pál apostol.

Milyen nagy változást jelent, amikor az ember megtapasztalja, hogy rám az Isten igent mondott!

RÁD az Isten igent mondott. Fontos vagy neki. Kellesz neki. Talán kapcsolatainkban tapasztalhatunk kedves, megerősítő szavakat, és azt is, amikor nem voltam fontos a másoknak, nem

figyelt rám, nem kellettem neki. De Isten egy nagy igent mond, mondott ránk Jézus Krisztusban.

Ahogy egy párkapcsolatban megvan ennek a szép fokozatossága jó esetben. Ahogy minél jobban megismerem a másikat, akkor tudok rá igent vagy nemet mondani. Eljuthat oda egy párkapcsolat, hogy igent mondok a másikra. Veled akarom élni az életem. DE utána – ha sikerült a nagy igent kimondani – következnek a mindennapok kis igenjei. A hétköznapi igenjei. Hogy ma is, amikor rosszkedvű vagy, amikor nem olyan kedvesen szóltál hozzám, ma is igent mondok rád. Ma is úgy viszonyulok hozzád, hogy mi összetartozunk. Ma is figyelek rád, ma is azt teszem, ami kedves neked, fontos vagy ma is, kedvedben akarok járni ma is. Ma is igent mondok rád. És holnap is. És holnapután is.

És így van ez Istennel való kapcsolatunkban is. Ő egy nagy igent mondott rád. És te is mondhatasz rá egy nagy igent. Igen, Uram, veled akarok élni. De a nagy igen után jönnek a mindennapok igenjei is. A ma, a holnap, a holnapután igenjei. Amikor felkelsz, és teszed a megszokott, mindennapi dolgokat, akkor is igent mondasz-e Krisztusra a napod véghezvitelében, munkádban, családi életedben? Veled éled-e azokat? Keresed-e egyáltalán Őt? Megszólítod-e Őt imádságban? Keresed-e vele a közösséget? Kifejezed-e neki szavaiddal és tetteiddel, hogy fontos neked a Krisztussal való kapcsolatod? Fontos-e, hogy azt tegyed, ami Neki kedves, és úgy élj, hogy azzal az Ő kedvében jársz? Ezek a mindennapok igenjei! Vagy nemjei! Mert valljuk be, sokszor ezekből nemek lesznek. Sokszor a mindennapok apró nemjei lesznek többségben a Jézussal való kapcsolatomban.

De ma arra hív Isten, hogy meghalld, Ő igent mondott rád. Igent mond most is rád, akárhol is állsz most Ővele, akármit is gondolsz Róla.

És te is igent mondhatasz neki.

Mi a mi igenjeinkben sokszor elbukunk. Ezért kellett figyelmeztessen: az igened legyen igen. Nemcsak amikor egyszer kimondtuk egy házasságban a házasságkötéskor, hanem naponként kell benne megerősödni, naponként kell komolyan venni azt az igent, ahhoz tartani magunkat. Legyen így Jézussal való kapcsolatunkban is. Lehet mondani Rá egy nagy igent, veled élni, és lehet a mindennapokban is az igeneink szerint élni.

Így legyen! Ámen.

Stift János b. lelkipásztor
(Az igehirdetés elhangzott 2021. február 15-én Pomázon, a bójtai evangélicizációs sorozat első alkalmán)

KÖSZÖNET ÉS HÁLA

„Ekkor Mózes így kiáltott az Úrhoz: Istenem, gyógyítsd meg őt!” (4Móz 12,13)

Gyülekezetünk nevében Nyilas Zoltán esperes úr és családja igével köszöntö meg Pomáz és Csobánka gyermek- és házi orvosainak értünk való szolgálatát. A képeken látható csomagokat készítették össze nekik.

A COVID-19 járványhelyzet okozta rendkívüli körülmények idén nem tették lehetővé, hogy gyülekezetünkben személyes jelenléttel lehessen megtartani a szokásos böjti evangélikációs alkalmakat Pomázon, így az online térben hangzottak el az evangélikációs igehirdetések lelkipásztoraink szolgálatával, kapcsolódva az előző héten tartott Házasság Hete rendezvényt sorozathoz is.

A február 15-ei első alkalmon *Stift János* beosztott lelkipásztor igeneinkről és nemjeinkről, illetve a mi Urunkról kimondott nagy igenjéről szólt. Ezt az igehirdetést teljes egészében az előző oldalakon olvashatják a kedves testvérek; az evangélikációs hét többi alkalmait pedig a következőkben foglaljuk össze.

A SÓ SZÖVETSÉGE
2021. február 16.

A második napon *Nyilas Zoltán* esperes úr szolgálatát követhettük a youtube-csatornán. Jeremiás próféta könyvének 31,31-34 versei alapján hirdette Isten ígését. Visszautalt az előző vasárnapi szolgálatára Mózes 3. könyvének áldozati rendelkezéseivel kapcsolatban, ahol Isten elrendelte népének, hogy az áldozati húst mindig sózza meg. Elmaradhatatlan volt az áldozattól a só, minden áldozatot sózva kellett bemutatni. Talán az lehetett ennek a magyarázata, hogy nem illet Isten elé ízetlen dolgot vinni.

Mózes 4. könyvében és a Krónikák 2. könyvében pedig a só szövetségéről olvashatunk. A só szövetsége Mózes 4. könyvében arra utal, hogy a kapcsolat, a szövetség – tartós, nem múlik el. Bármilyen történet Isten népének életében, Isten ugyanaz marad. A 2Krn 13,5-ben így jelenik meg ez a gondolat: „*Vajon nem kellene-e meggondolnotok, hogy az Úr, Izrael Istene örökre Dávidnak adta a királyságot Izrael felett, só szövetsége által?*” Azaz a só és az áldozat, a só és a szövetség akkor ér valamit, hogyha az tartós. Hogyha valóban egy életre szóló szövetséget jelent.

Istennek ez a szövetsége akkor is igaz, hogyha Dávid utódai már nem bizonyultak méltónak a királyi szolgálatra, mert Isten ígérete megmarad. Örök szövetséget kötött velünk. Isten nagy igene megtörtént – ahogy hallottuk tegnap este. Ezt a gondolatot egészítette ki esperes úr a messiási próféciával, amely a megbántott, elhagyott, lecsérélt Isten nagy ajánlata felénk, és szövetségének legnagyobb ajándékára utal. A sértett Isten szövetséget kínál az embernek az Ó Fia által.

Isten az Ó szövetsége nélkül is megmaradhatna Isten, de mi nem tudunk emberek maradni Isten szövetsége nélkül. A mostani járványos időben különösen fontos felfigyelnünk arra, hogy Isten örök, tartós ígérete mindig a szövetséggel meg a maradékkal

kapcsolódik össze. A só szövetsége örök. Isten szövetséget köt minden nemzedékkel, és azt ígéri: „*Istened leszek gyermekeidnek, unokáidnak, dédunokáidnak...*”

Nem éltél még a föld színén, Isten tulajdonává lettél. Isten az Ó szövetségét kínálja neked is.

Isten örök szövetségéről szól a mi életünk. Pedig nem Istennek van szüksége erre a szövetségre, hanem nekünk. Milyen fájdalma Istennek, hogy hűtlenek vagyunk! Fennhordjuk az orrunkat, gőgösen járunk! Azt mondják, a szövetséget nem megszegik, hanem megtörik. Mi törtük meg, ahogyan a szövetség kőtábláit is összetörtük. Vajon te nem törted-e meg Istennek ezt a nagy szövetségét? Vajon nem lett-e hűtlenné? Vagy

nem lett-e egészen formálissá ez az egész – templom, imádság, igeolvasás...? Most nincs templom, nincs imádság, nincs igeolvasás... Most csak címkék vannak: református, katolikus, keresztyén... – de belül valami hiányzik: a Lényeg!

Visszatekintve a Házasság Hetére és a maga házassági szövetségkötésére, esperes úr felelevenítette, amikor a veresegyházi templomban az úrasztala előtt álltak feleségével, Andreával, és könnyek között hallgatták az ígét: „*Amit tehát Isten egybekötött, azt ember el ne válassza*” (Mt 19,6). A házasság szövetségében

és ebben az értelemben is tartós, még ha vannak is viharai, nehéz pillanatai, időszakai, de az Isten által összekötött szövetségben még a sírban is egymás mellett vagyunk.

Jeremiás könyvében is Isten szól: Isten népének mindig van jövője. Nem szabad, hogy lemondjunk az Isten által készített biztos jövőről, mert akkor elveszítjük a jelentünket is. Rá kell bíznod magad arra a szóra, amit Isten kijelentett, hogy Ó szövetséget ajánl neked.

Jeremiás azt mondja, hogy a szövetségben élet, mozgás, erő van. A szövetség mindig kapcsolatot jelent, és minden kapcsolat tart valamit, van dinamikája. Az a kérdés, hogy ez az élet dinamikája, vagy a halálé? A házasságban is ugyanez a helyzet: él, vagy halott?

Isten az Ó jó szándékát a szívünkbe akarja plántálni, nem kemény kőtáblával, hanem belül – Önmagával. Isten lehajol hozzád, és akaratát, szövetségét a szívedre helyezi – és ez változást ad: „*...él bennem a Krisztus*”. Az új szövetség alapja ez az új ember.

Jézust keresd! Ó Isten szövetségét!

ISTENRE VAN SZÜKSÉGÜNK
2021. február 17.

„*Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és ezért lesznek egy testté.*” Az 1Mózes 2,24 verse volt a következő evangélikációs alkalom alapigéje, mely alapján *Nyilas Zoltán* esperes úr azt a szövetséget vizsgálta és magyarázta, amely Isten teremtési rendjében leginkább hasonlít Isten nagy szavára, ajánlatára, új szövetségére: a család és a házasság szövetségét.

A teremtésben Isten mindent azért formál, azért alakít ezen a világon, hogy az embernek jó és boldog legyen az élete. Isten teremtése mindenben jó, helyénvaló, harmonikus, szép, rendezett. Megformálja az embert is a maga képére és hasonlatosságára, ami azt jelenti, hogy úgy alkotja meg az embert, hogy tükröződjék benne a maga szentsége és szeretete. Egy helyütt azonban azt mondja Isten a teremtés történetében,

hogyan van olyan az ember életében, ami nem jó. „Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek neki segítőtársat, hozzá hasonlót” (1Móz 2,18). Nem jó, ha ez hiányzik az életéből. Az ember vágyakozik a szeretetre, a közösségre, vágyakozik az Istenre és a másik emberre. Isten minden törvény előtti törvénye, hogy „a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté”. Azaz két ember egy életre el-

Ezt jelenti az a szó, hogy „ragaszkodik”. Nemcsak egymáshoz, hanem az élő Istenhez is ragaszkodhatunk. Jézus Krisztusé vagyok. Ez a mi református hitünk esszenciája: Jézus Krisztusé az életem. Sohasem vagyok egyedül, mert Isten Jézus Krisztusban velem van. Eljött értem. Testestől, lelkestől az Övé vagyok – ahogy Káténk első kérdés-felelete megfogalmazza.

Sok mindent elvesznek tőlünk, hiány-

köteleződik egymás mellett. Az eggyé válásnak mindig ára van, amit ha megfizetünk, nem veszítünk vele, hanem nyerünk.

Ez az ige azonban nem pusztán az emberi kapcsolatokról szól, hanem arról is, hogy a magányos, vágyódó ember kimondja: Istenre is szükségem van. Mert ha az embernek nincs Istennel közössége, az rosszabb, mintha csak a földi életében lenne társtalan. Pedig legbelül minden ember Istenre vágyódik, szeretne Vele kapcsolatban lenni. Isten ebben a vágyódásban meg akarja értetni az emberrel, hogy van Isten, és közösségekben lehet az élő Istennel. Ez nemcsak egyfajta szellemi elköteleződést jelent, hanem egész testünk, fizikai valónk is benne van. Bárcsak felismerünk: Istenre van szükségünk!

Amikor megtörténik a nagy találkozás Istennel, azt nem lehet elfelejteni. Esperes úr felelevenítette a maga nagy találkozását: amikor Tahiban, a Sion hegyén, a fociaplya fölötti régi padon egy reggeli csendességben rátalált az Isten. Személyes életének csodájaként emlékezett meg arról, hogy a megtérési ígéje ugyanaz volt, mint a kereszteleési ígéje: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” (Ézs 43,1) „Hozzám tartozol!” Sohasem felejt el azt a napot, azt a percet, amikor Isten személyesen megjelent az életében, és megértette az ígéből, hogy nincs magára hagyva. Hálát adott Istennek azért is, hogy ez volt az az időszak, amikor hűséges társat kapott a földi életében, és kapott egy hivatást is: lelkipásztori szolgálatra hívta el az Úr. Micsoda nagy bátorítás és vigasztalás volt számára, mint ifjú, tündézer keresőnek, hogy az Isten megszólított és megváltott gyermeke lehet!

eltörölte. A kereszten minden adósságot kiegészítette.

Mi az, ami még hiányzik? Ő maga. Azt, ami gyötört, azt, ami meghatározta az életet, Jézus Krisztus magára vette. Éppen ezért – mint a szép házasságban – nekünk már csak egy maradt, hogy szív szerint készszi és hajlandóvá tegyen arra, hogy ezentúl Őneki élj. Jézus Krisztusé lehetsz. Bűneidért Ő szenvedett. A Sátán hatalmából megváltott. Ezért élj Vele bátran! Válaszd Őt, egyetlen egyedet, megváltódat, a téged szerető Isten Fiát!

„VISELJÉTEK EL EGYMÁST”

(SEBEINKKEL A KAPCSOLATAINKBAN)

2021. február 18.

Kapcsolataink megélése sok örömteli, szép pillanatot tud hozni életünkbe – kezdte igehirdetését Stift János lelkipásztor testvérünk az evangelizációs hét csütörtöki alkalmán –, de a másikkal tett ígértünk nemcsak ilyen helyzetekre vonatkozik: „Hozzá hű leszek, vele meglelégsem, vele szentül élek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában nem hagyom el”. A házasság nemcsak a szép, örömteli pillanatokról szól. Igent mondom a másikkal minden helyzetben, nemcsak a jó tulajdonságaira, hanem a rosszakra is. Vele akarok lenni a nehézségekben is, jóban is, rosszban is. Mert ő jó nekem. Nem önmagában nézve jó és tökéletes, de nekem jó, elég. Vele vagyok boldog és boldogtalan állapotában, mert igent mondtam, mondom rá.

Az egyik párkapcsolati könyvben úgy fogalmazta meg a szerző, hogy kapcsolatainkban mindannyian hozott anyagból dolgozunk, hozzuk a magunk személyiségét. Vannak megegyező tulajdonságaink, aminek örülünk. Meg tudunk egyezni a legfontosabb dolgokban, egyformán gondolkodunk, egyik az alapvető értékeink. Vannak olyan dolgok is, amelyekben másképp gondolkodunk, de azok kiegészíthetik egymást. Te ebben vagy jó, én abban, kiegészítjük egymást. Egymáshoz illelők vagyunk.

De vannak olyan dolgok is, amiben pedig ütközünk egymással. Én máshogy gondolom, te máshogy gondold. Hogy is legyen akkor? Kinek legyen igaza? Kérdés, hogy dolgozzuk fel ezeket a különbségeket. És nemcsak tulajdonságokat hozunk, de hozzuk a múltunkat is. Múltunk eseményei hatottak ránk, ezért lettünk olyanok, amilyenek. Ezeket is belevisszük a kapcsolatainkba. Ez is a mi hozott anyagunk. Hozzuk jelenbeli és múltbeli örömeinket, bánatainkat, terheinket, sebeinket.

Ha igent mondtam, mondom a másikkal, igent mondom a másik „bátyujára” is. Arra, amit magával hoz családjából, múltjából. Igent mondom rá terheivel, fájdalmaival, sebeivel, sérüléseivel. Ezért fontos, hogy ezekben is megismerjük a másikat, melyek sokszor a konfliktusokban jönnek elő,

vagy ha mélyen meg tudunk nyílni egymás előtt egy-egy helyzetben, beszélgetésben. Tudom-e, mi fáj a másiknak, hol fáj a másiknak? Ismerem-e annyira a másikat, hogy tudom, mi a batyuja, amit hoz magával, mi a múltja, története? Mert ezeknek nyomán cselekszik úgy, ahogy cselekszik.

Ha igent mondtam, mondok a másikra, ezekkel együtt kell tegyem. Megérteni a másikat, a másik fájdalmát, és meglátni a helyzetben a magunk bűnét. Felismerni, kifejezni és elismerni a fájdalmat, amit okoztam, bocsánatot kémi. Ez lehet egy kapcsolat gyógyulási folyamata, ami nem mindig megy könnyen. Sokszor nagyon nehéz megtenni ezeket a lépéseket, kimondani dolgokat. Hogy tudnánk nemcsak épp valahogy elviselni a másikat, a másik nyomorúságát, a másik bűneit, terheit, sebeit, hanem valóban szeretettel lenni egymás iránt ilyen helyzetekben is, megbocsátani egymásnak? Úgy, hogy tudom, az Úr is megbocsátott nekem. Hogy tudom hordozni a másik sebéit és terhét? Úgy, hogy tudom, Krisztus is hordozta az enyémet. Úgy, hogy tudom, hogy Isten úgy mondott rám igent, hogy ismeri a bűneimet, sebeimet, nyomorúságaimat, és nem utasít el. Sőt!

Látom a másikon a nyomorúságait, a bűneit, a fájdalmait, a terheit, aztán magamba nézek, talán a másik is visszajelez nekem, és látom a magam bűneit, terheit, sebeit, jelemből és múltamból. Így vagyunk jelen kapcsolatainkban is: két bűnös, bűnökkel, sebeikkel, nyomorúságokkal terhelt ember.

Hogy lehetnek mássá kapcsolataink? Ha találkozok a gyógyítóval. Sebeim gyógyítójával, aki be tudja kötni sebeimet, aki elhordozta bűneimet, aki átélte az én fájdalmaimat is. Őrá bízhatom a múltam, a jelenem fájdalmait, megbántottságomat, sértettségemet és a bűnöket, melyeket a másik ellen elkövettem. Krisztus kezébe teszem, rábízom, átadom neki, és mint sebzett, hegekkel élő, de gyógyult ember lehetek benne a kapcsolataimban. És így tekinthetek a másikra is. Így mondhatok igent a másikra, hogy ő is sebeikkel, bűnökkel terhelt, de neki is van gyógyulás, szabadulás.

Adja Isten, hogy tudjunk így jelen lenni kapcsolatainkban, hogy hozzuk ugyan a sebeket, terheket, bűnöket, de azokat már előbb a mi Gyógyítónk elé vittük, és mint gyógyultak vagyunk jelen.

LEMONDÁSAINK
2021. február 19.

Stift János lelkipásztor testvérünk a bűnti evangelizációs sorozat

ezen utolsó alkalmán felvetette, hogy lehet-e egyáltalán bűnről beszélnünk a jelen helyzetben, amikor hónapok óta lemondásokról szól az életünk. Lassan egy éve, hogy elkezdődött a COVID-19 vírus okozta járvány, és az emiatt meghozott intézkedések hol lazábban, hol szigorúbban korlátozzák életünk szinte minden területét.

Ezen intézkedések miatt sok lemondás van az életünkben, amelyeket mindannyian tudnánk sorolni. És most, a bűnti időszakban is lemondásról beszéljünk? Amit megláthatunk, hogy más egy kényszerű lemondás, amit a járványhelyzetben meg kell tennünk magunkért és egymásért, és megint más egy olyan lemondás, amit önként, Istenért, Krisztussal való kapcsolatunkért szabadon teszünk meg. Ilyen módon mégis beszélhetünk bűnről, Istenért való lemondásról mostani időszakunkban is.

Kapcsolatainkban is nagy kérdés a lemondás, és hogy ezt hogyan éljük meg. Minden kapcsolatunk valamilyen módon lemondással jár. Hiszen ha valakire igent mondok például a házasságban, azzal mindenki másra nemet mondok. Ez a fajta lemondás természetes velejárója egy házassági kapcsolatnak. Amikor két önálló ember egygye akar lenni, egységet, egy közösséget akarnak alkotni, egymásra hangolódnak, összecsiszolódik, akkor mindkét fél le kell mondjon bizonyos dolgok-

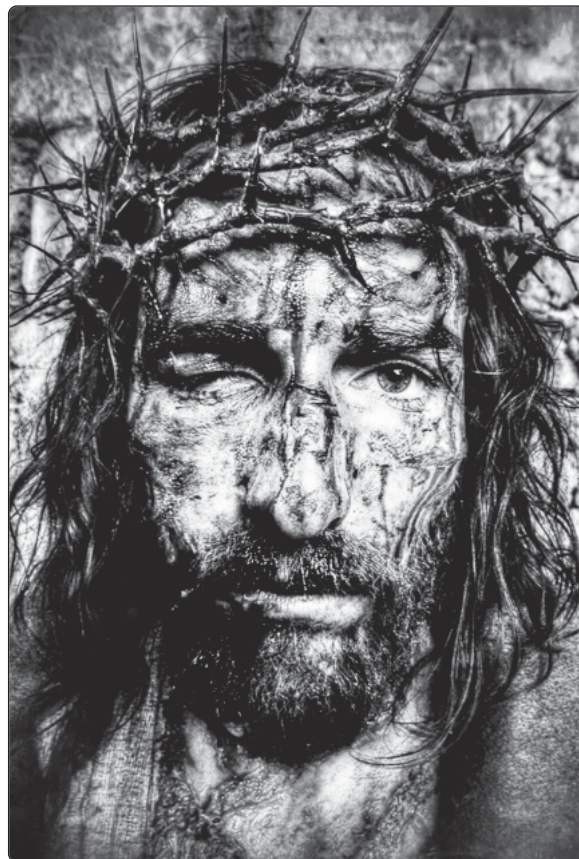
ról, és összességében a teljes önállóságáról. Le kell mondanom arról, hogy csak az én akaratom érvényesüljön, közös megállapodásra kell jutni a fontos kérdésekben. Lehetsz szorolni a mindennapok lemondásait. Le kell mondjak az önállóságomról, mert már nem egyedül élek, hanem közösségben a másikkal, mindez nem egyenlő az egyéniségem feladásával, hogy nincs többé önálló akaratom, hanem ez az önzésem feladásával egyenlő és a másik figyelembevételével.

Miért hozna az ember ilyen áldozatokat? Erre egyetlen egy oka lehet az embernek: mert szereti a másikat. Szeretjük a másikat, mégis mennyi konfliktus szokott lenni abból, hogy nem tudunk lemondani a magunk megszokott dolgairól. Még a másik kedvéért sem. Miért tennék ezt? Azért, mert maga Jézus Krisztus is, ahogy lejtött a földre közénk, ezt tette. Nem apró dolgokról mondott le, hanem a mennyei dicsőségéről. Otthagyta mennyei dicsőségét, lejtött közénk, vállalta a földi élet minden nyomorúságát. Már a kezdetektől, a betlehemi istállótól kezdve. Már kicsiny gyermekként átélte a szegénységet, kintaszitottságot, üldözetest. Szolgai formát vett fel, és megkezdte szolgálatát. Tanított, gyógyított, az evangéliumot és a megtérést hirdette, majd vállalta a szenvedést, a kereszthalált értünk. Olyan szenvedést, amit emberrel el sem tudunk képzelni. A legkegyetlenebb kivégzési mód volt a keresztre feszítés. Hosszú, fulladásos haláltusa. De már előtte Jézust majdnem halálra verték, ártatlanul elítélték, kigúnyolták, leköpték. Jézus ezt is vállalta. Engedte, hogy megtegyék vele. Mindebben, szenvedéseiben még a Mennyei Atya is elhagyta. Ahogy Ő maga mondja a kereszten: „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?*” Jézus lemondott az életéről. Mindenről.

Értünk hozta ezt az áldozatot. Mi pedig gondolkodunk, hogy mit is vállaljak be Istenért vagy a másik emberért? Mennyi lemondással járó dolgot vállaljak Krisztusért és a másikért? Valahogy így „centizgetjük”, hogy mennyi áldozatot hozunk. Krisztus pedig az életét, mindenét adta értünk. Azért, hogy mi élő közösségben lehessünk Vele. Részesei lehessünk ajándékainak. Részesei lehessünk az örök életnek, és annak a mennyei dicsőségnek, amit ott hagyott, és ahova mennybemenetelekor visszament.

Bűnt kezdetén egymással és Krisztussal való kapcsolatunkra nézve hadd legyen iránymutatónk Krisztus áldozata. Őrá tekintve gondolhatjuk át, mit vállalunk az ideiben Krisztusért. Olyan plusz dolgot, lemondást, ami által erősödhet a Vele való kapcsolatunk. Valamit időnkből, anyagiakból, kedvtelésünkéből kicsit félreteszünk, hogy azt Krisztusnak adjam. És tehetem ezt kapcsolataimra nézve, azok épülésére, javára is. Így legyen Krisztus áldozata útmutatónk bűnti időszakunkban, lemondásainkban is!

Ámen. ■

Most, amikor életem eltelt idejéről számolok be, azért teszem, hogy mindenki az Urat és az Ő csodálatos szeretetét lássa meg és az Ő vezetését.

Még „békeidőben” születtem, majd a háború borzalmái, a halál közelsége, mind életem kísérői lettek. Mai napig eleven minden mozzanata. Már azok az idők megmutatták, hogy Isten életre hívott el. A templom, Isten léte, a hagyományos vallásosság formájában jelen volt családjunk életében. Isten mindig úgy irányította életemet, hogy elvezetett egy-egy oázisba. Református elemi, majd református polgári, hittanórák és egyéb gyülekezeti alkalmak adtak, s ez az idő a béke szigete volt számomra.

Háború, államosítás – mindent elvett! Nem nyertem gimnáziumba felvételt. De az Úr terve működött. A Szentendrei Ferences Gimnáziumba kerültem, s az lett az a hely, ahol nem az elvetteket kaptam vissza, hanem mindent. Gyülekezetünk új lelkésze a gyülekezeti teremben tartotta hittanóráinkat, és az egyikem megérttem a keresztes csodáját, elfogadtam Jézus értelm hozott áldozatát, és megszületett bennem a bizonyosság, hogy „...kedveltjévé választott az Úr...” (Zsolt. 4:4.)

Hatalmas öröm szeretetnek lenni! Az Úr felemelt, tanított, kenyerem lett az ige, és Ő szolgálattal is megbízott. Tizenhét évesen megtanított felelős, felnőtt emberként felvállalni Őt és azt az utat, amit elem adott. Jött egy új szakasza életemnek, és sok dolog vezetett oda, hogy az engedelmis

Érettségi kép

Férjével, Pap Lászlóval

Krisztus-követés mellé engedtem felnőni az éneket. Nem vettek fel az orvosi egyetemre, kényszerből, de az egészségügyet választottam – csak azért is! Lettem, bár nehezen, de akkor már lelki háttérként ott volt a Kálvin téri ifi közössége.

Még érettségi előtt bevitt lelkészem a Teológiára, mert ő úgy látta, ott a helyem. Énem – bár valami vonzott oda – sértett állapotában elutasította még a gondolatot is, és mentem tovább a magam választotta úton. '56 sok új tapasztalattal tett „gazdagga”. Azokon túljutva megértettem, hogy jelentkezni kell

NYOLCVANÖT ÉV ÖSSZEGZÉSE

„Jobb az Úrban bízni,
mint emberekben reménykedni!”
(118. Zsoltár 8. verse)

Pap Lászlóné

a Teológiára, ahol '58-ban lettem elsőéves. Bár teológus voltam, szolgálni kívántam az Úr akarata szerint – ismét a magam feje szerint döntöttem. Fölöttem járt egy évvel későbbi férjem, Pap László, s az én döntésem az volt: elég, ha ő végzi el a Teológiát, én feleségként is szolgálhatok az Úrnak. Isten nélküli, bűnös döntés volt!

Felesége lettem, és együtt hordozva a felelős igát, nem volt könnyű a házasságunk.

S ekkor – mert éppen el akartam hagyni, az addigi harcok után – az Úr is kimondta, hogy *e l é g!* Egy csendes-hétén férjem megtért és megszabadult, új emberként jött haza, és velem is megértette az Úr, hogy nekem is újulnom kell, hiszen tele voltam megbántottsággal, keserűséggel, de ott volt engedelmességem terhe is. Bűnnek láttam meg, megvallottam, bocsánatot kértem az én Uramtól, hogy az Ő vezetésével mehessek tovább utamon, közös utunkon. Kegyelmesen megújított engem, házasságunkat. Ő járta az országot, a határon túli gyülekezeteket, és evangélizált, az enyémekek lettek az otthoni feladatok. Őt kis gyülekezetben voltunk, amikor '86-ban Pomáz-Budakalász-Csobánka hívtak bennünket a közöttük való szolgálatra.

Itt fontos szólnom arról, hogy a '80-as évek közepe felé egyre többen beszéltek a Teológiáról, amikor is

megkérdezve az Urat imádságban, ezt az igét kaptam: „Valamit hatalmasan van cselekedni erőd szerint, azt cselekedjed.” (Prédikátor 9:12.) Így lettem ismét diák.

S most folytatom.

Amikor '86-ban megkérdeztük az Urat, hogy mit szól a híváshoz, először nekem választott, s csak később a férjemnek. '88-ban, amikor megérkeztünk a pomázi parókiára, tudtuk, hogy az Úr akarataiból vagyunk ott. Befejttem tanulmányai-

mat, beosztott lettem. Felszenteltek, és '93-ban lett világossá számunkra, hogy miért engem szólított meg küldő igéjével az Úr. Férjem beteg lett, és a helyére kellett állni. Még akkor is megosztottuk a feladatokat, mikor kezelésekre járt, illetve vittem. Így ment ez '99-ig, amikor elment az örök hazába. „Könnyű magának!” – mondta egy szintén gyászban lévő asszony. S valóban az volt: hittanórák, bibliárák, istentiszteletek, kórházba futás naponta és az ügynevezett magánélet – mind belefért!

'99-ben egyhangú választással utóda lettem, de csak azért, mert az én Uram igazi társammá lett, Aki hűségesen gondomat viselte és vezetett. Hét és fél év alatt építkezés építkezést követett a három gyülekezetben. Csodálatos volt a 32 fős presbitérium Úrra figyelése, mellém állása, minden ment szépen. 2005-ben önálló lett Budakalász, maradt két gyülekezet, amelyeket nem egyedül, hanem beosztottakkal vezethettem. 70. életévemben kértem nyugdíjazásomat. 2006-ra elkoptam. A rengeteg alföldi homokban való biciklizés és egyéb koptató tevékenységek megviseltek, ennek eredményeképpen már őszől sorban jöttek a műtétek. Így aztán azt gondoltam, ezentúl az én feladatom: öregnek lenni és nyögni. Nem így történt! 2017-ben egy új műtét következett, aminek következtében rokkanttá váltam, de felépülhettem annyira, hogy egy mankóval ugyan, nehezen járva, de szolgálhattam. Most online teszem, s hiszem, hogy amíg az Úr feladatot ad, addig minden szükségeset megad majd hozzám.

Áldom az Urat, hogy macakcsokodásom, ellenszegülésem ellenére végigvitt ezen az úton, mert a fejem már tiszta volt, de a kezemet meg a lábamat még meg kellett mosnia! Mindenkit kérek: ne álljon ellen az Ő akaratának!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Testvérekkel

„...és éljetez szeretetben, ahogyan Krisztus is szeretett minket, és önmagát adta értünk áldozati ajándékkul, Istennek kedves il-latként.” (Efézusi levél 5,2)

Efézusról tudjuk, hogy a Római Birodalom negyedik legnagyobb városa volt Jézus korában. Kikötőváros, pezsgő kulturális és kereskedelmi élettel. Egy igazi világváros; a görög filozófia és a római jog fellegvára, egyben Ázsia vallási központja, a monumentális Diána templommal. Gondolhatunk Efézusra úgy is, mint a döntés városára: ezotéria, vagy Jézus? Pogánykultusz, vagy Jézus? Vallási keveredés, vagy Jézus? Ráció, vagy Jézus? Sátán, vagy Jézus? Ugye mennyire aktuális? Mennyire rólunk, a mi világunkról szól!

Pál apostol három évig szolgált Efézusban, gyakorlatilag ő volt a frissen létrejött gyülekezet lelkésze. Olyan ébredés történt ebben a hatalmas városban, hogy az első századok egyik keresztény központjává vált. 430 tájkán itt ült össze az egyik egyetemes zsinat.

Szeretetben éljetez! – olvassuk. Keresztény hitünkről a hitelenek is tudják, hogy a szeretet vallása. Mit jelent ez számunkra? **Mit jelent számunkra a szeretet a Húsvét utáni mindennapokban?**

Milyen érdekes, hogy felszólító módban szól az ige. A Bibliában sok helyen szerepel így, felszólításként, sőt mondhatjuk, hogy parancsként a „Szeress!” Lásd a nagy parancsolatot: Szeresd az Urat! Szeresd felebarátodat! Szeresd magadat! Hogyan szólíthat fel erre Isten? Hiszen a szeretetről azt szoktuk gondolni, hogy az egy érzelem. Érzelem, ami vagy van, vagy nincs a szívünkben. Mégis hogyan várhatja Isten, hogy parancsra szeressünk?

A szeretet nem csak érzelem. **Az Isten szerinti szeretet valójában egy döntés.** Döntés az Isten rendje mellett, s ez határozza meg a hozzáállásunkat minden kapcsolatunkhoz. Hozzá tartozik két nagyon fontos fogalom: az elengedés és a megbocsátás. A szeretetparancsnak engedelmességgel sokszor el kell engednem az önérzetemet, az igazamat, vagy éppen a jogomat. Meg kell bocsátanom fájdalmas bántásokat másoknak – és magamnak. Cserébe békességem lesz!

A megbocsátás akadályai

Ez a megbocsátás sokszor rettenetesen nehéz, mert van valaki, aki folyton ellenünk dolgozik. A Biblia vádolónak is nevezi a felforgató gonoszt, aki gyűlöletet és bosszúvágyat igyekszik táplálni bennünk azok iránt, akik ártottak nekünk, hogy képtelenek le-

gyünk a felebaráti szeretetre. A vádoló másik nagy trükkje az önvád ébren tartása. Sok hívó keresztyén testvérünk szenved az önvádtól, és sokan azt gondolják, hogy ez a bűnös ember természetes alapérzése. Pedig az önvád és a bűntudat egymástól gyökeresen különböző dolgok! Isten élő igéjének tükrében meglátni saját bűneinket – ez a **bűnlátás** és a **bűntudat** állapota, ami a lelki megtisztulás folyamatának első állomása. Ha a meglátott bűneimet szívből megbánom és ezt imádságban Isten elé viszem, az a **bűnbánat** állapota. Igéretünk van arra, hogy a megbánt bűneinkre kérhetjük és megkaphatjuk Istenünk bocsánatát. Olyan kegyelmes Atyánk van, aki Jézus Krisztus értünk való áldozatáért megbocsátja, vagyis többé nem tartja számon az elé letett bűnein-

ket. **Így vezet a bűntudat bűnbocsánathoz és békességhez.**

Ezzel szemben az **önvád**, vagyis önmagunk vádolása azt jelenti, hogy hatalmasabbnak látjuk saját bűneinket Isten kegyelménél. Látszólag magamat hibáztatom, valójában hallgatok a vádolóra, és az Istenben kételkedem. Ez komoly hitbéli elakadás, amivel foglalkozni kell. Származhat abból, hogy nem értem igazán Húsvét lényegét, Jézus Krisztus megváltó szerepét a saját életre nézve. Az

is előfordul, hogy saját méltatlanságomat emlegetve megfeledekzem arról, hogy a bűnbocsánatot nem azok kapják, akik megérdemlik, hanem azok, akik szívből kérik. A kegyelem nem jár senkinek – nekem sem. Azt kiérdemelni sohasem fogom, viszont hálás szívvel elfogadhatom. Ezek olyan hitbéli alapvetések, amelyeket szövegszerűen valamennyien ismerünk, mégis – éppen az önvád kapcsán – ráébredhetünk arra, hogy bár tudjuk, mégsem hisszük igazán. Ilyenkor sokat segít egy lelkigondozói beszélgetés, vagy egy mély, közös imádság egy lelki testvérrel.

Istennek van hatalma az érzelmeinket irányítani, megváltoztatni. Van hatalma elvenni érzelmeket a szívünkéből: félelmet, haragot, gyűlöletet, önvádat, rettegést, nyugtalanságot, sóvárgást, bosszút stb. Van-e olyan érzelem a szívemben, amiről tudod, hogy megbetegít, hogy szorongat, hogy elbizonytalanít a hitben és szeretnél tőle megszabadulni, de eddig nem sikerült? Istennek van hatalma ezt is elvenni, levenni rólad!

És arra is van hatalma az Úrnak, hogy érzelmeket támasszon, ébresszen a szívünkben. Például türelmet, elfogadást, szeretetet, hálát, alázatot, szelídséget, megelégedettséget.

Szeretetben élni = Jézusban élni

Mit jelent ez a szép gondolat a személyes életünkben? Azt jelenti, hogy a sötétségből kilépve világosságban élhetünk. Az első bűneset óta Isten nélküli állapotba, a lázadás állapotába, vagyis sötétségbe születünk.

Milyen sötétben élni?

Mi jellemzi a sötétséget? Bolyongás, tapogatózás, eltévedés, céltévesztés, ütközések másokkal, sérülések, esések, bukások, félelem, kilátástalanság, egy helyben toporgás stb.

Jézus, a világ világossága önmagát adta értünk, vagyis a világosságot hozza el életünkbe: a sötétséget végre felváltja a fény!

Mi történik a fényben?

Tudunk tájékozódni, meglátjuk az utat és az akadályokat. Elmúlik a félelem. „A szeretetben nincs félelem” (1Jn 4,18). Felismerjük egymást. Meglátjuk önmagunkat, ami elsőre nem szép látvány. Szemünk elé tárulnak a sötétség nyomai, a sérülések, sebek, veszteségek. Jézus fényében meglátjuk saját mocskosságunkat, és ez nagyon megrázó, fájdalmas felismerés lehet. Ilyenkor gyakran jön a kísértés, hogy gyorsan besöpörjünk mindent a szőnyeg alá, és inkább visszabújunk a sötétségbe. Ne tegyük!

Ehelyett fogjunk neki a nagytakarításnak! Szemrevételezés, szembesülés után következik a lelki leltározás. Szokásaim, kapcsolataim, tevékenységeim, viselkedésem, indultaim, beszédem átvizsgálása. Mi maradhat? Mi nem fér bele az új életbe? Megkezdődik a sebek, sérülések bekötözése a Csodálatos Orvos, Jézus szeretete által.

Hol tartasz most? Szégyelled, amit meglátál? Elrejteneéd Isten elől? Ez a kísértő munkája! Ne hallgass rá!

Jézus pontosan tudja, milyen vagy. Ő akkor is látott téged, amikor a sötétben bolyongtál.

Csak a te szemed volt vak, Jézusé nem. Ő így szeret téged, ahogyan vagy. Szeretből világosítja meg az életed. Szeretből adta önmagát áldozati ajándékkul érted, hogy az Ő szeretetében élhess.

„Úr Jézus, nézz le rám,
Ne tévedhessek el;
A menny felé sötétben át
Te légy az úti jel.”

(Óvórné Herpai Dóra református diakónus áhítata alapján, ami elhangzott a Magyar Kékkereszt Egyesület és a Református Iszákosmentő Misszió dömösi otthonában)

FÜLE LAJOS KÖSZÖNÖM A HANGOT

Megköszöntem már a hangot neked?
Az eddig hallott végtelen sokat?
Kedves, meleg, ismerős hangokat,
szigorúakat és szelídeket?

Az édesanyám minden jószavát?
Dalosmadárét és harangokét?
Szellősuttogást és tücsökzenét,
ha az éjszaka csendjén suhan át?

S a Te hangodat, hogy beszélj velem,
és megérthetem és meghallhatom?!
Minden szavad élet és kegyelem.

Akár sújt, íté, akár simogat.
Általuk vezetsz boldog utakon.
Köszönöm a hangot. A Hangodat!

Régi Historiák

A SCHLACHTA-SÍRKERT

A református és a katolikus temető határán – az Osztrólczy-Szalay-Szilárdy sírok fölött – két fekete márvány obeliszk magasodik. Schlachta Adolf (1824-1910) és felesége, báró Schluga Natália egy évszázada alussa itt háborítatlanul örök álmát. A sírkertet a természetes vegetáció uralja, nincs utód, nincs leszármazott.

Schlachta Adolf, mint a Teleki család jószágkormányzója, a református közösség neves tagja, Pomáz 19. századi történetének tanúja és tevékeny részese. 1910 decemberében bekövetkezett halála után alapítványi formában – mint örök időkre szóló sírmegváltás –, 1000 koronát hagyott az egyháza a kieső egyházfenntartói támogatás kompenzálására. Néhány év múlva őt követő felesége szerényen a következő szavakkal zárta az alapítványi dokumentumot: „Fogadják szívesen és őrizzék meg jó férjem emlékét.”

A szádélói Slachta (Schlachta) felvidéki lengyel származású nemesi család. A család legismertebb tagja Schlachta Margit, a katolikus nőmozgalom kiemelkedő alakja,

A Tiszolczy-ház

Schlachta Adolf oldalági rokona volt. Ő maga református, felesége katolikus vallású. Egész hivatali pályafutása Pomázhoz kötődik. Mint sírfeliratán is olvasható: „A GRÓF TELEKI CSALÁD URADALMAINAK IGAZGATÓJA” – Valamennyi birtoktestnek Pomázon volt a központja. Végigjárva a hivatali ranglétra állomásait, 1848 után lett a birtok igazgatója. A 19. század második felének református egyházi irataiban találkozni lehet a nevével: 1865-ben a harang újraöntésére adományozók névsorában, 1898-ban az orgonalap támogatóinak névjegyzékében. 1877-ben

egyháztanácsnok, 1892-ben főgondnok stb. Első feleségét korán elvesztette. Három gyermeke született: Ilona (1854), Erzsébet (1858-1871), Etelka (1865-1875) – egyikük sem érte meg a felnőttkort. Sírfeliratán Kismarjay Kiss Tibor (1875-1944) mint unoka, igen nagy valószínűséggel oldalági leszármazott, és a Mattyók-sírkerthez kapcsolódik, mivel Mattyók Júliának volt a házastársa. Ez a két család közötti szoros barátságra utal. Lakhelyük a Templom tér 4. szám alatti jószágkormányzó lakásban volt, mely ma is eredeti

formájában látható, Pomáz egyik értékes régi épülete. Méretei, három ablakos homlokzata barokkos jelleget idéz.

A kastély napkeleti oldalán a 18-19. század fordulóján gróf Teleki László „urasági házat” építtetett, mint az a feljegyzésekben olvasható. A ház arra szolgált, hogy legyen hol megszállnia az uraságnak, ha Pomázra látogat. (A kastélyban nem lehetett lakrésze a Teleki családnak.) A

gróféknak ebben a házban a továbbiakban is fenntartott lakrésze volt egészen addig, amíg a kastély átépítése meg nem történt. Külön lakrészben volt a szolgálati lakás, melyben a

források szerint a legkorábbi időben Falusy Mihály, Teleki László számadója lakott. Ebben a házban látta vendégül Arday Károly akkori jószágfelügyelő 1845 szeptemberében Petőfi Sándort, Vahott Sándort és Vahott Imrét, Ekkor mászták meg az „iszonyúan meredek” Kő-hegyet, s született Petőfi *Hegyen ülök* című verse. Majd 1849-ben gróf Teleki József ebben a házban rejtette Vahott Sándor feleségét és

családját. Az irodalomtörténet úgy tartja számon, hogy ekkor született a költő Vahottnak Pomázon a szabadságharc bukásán búsongó 15 verse.

A második világháború után, amikor gr. Teleki Józsefnek és családjának el kellett hagynia a kastélyt, ebben a házban vésztették át azt az időt, amíg 1956 novemberében elhagyták az országot. Ezután dr. Tiszolczy Lajos és családja lakta. Leányuk, Tiszolczy Klára egészen a legutóbbi időben bekövetkezett haláláig élt itt.

Könczöl Dánielné

Egyesek most talán most azt kérdezik: Nem csinálnak az antropozófusok sok jó dolgot is? Nos, ez vitathatatlan. Mindenestre nem tehetjük, hogy cselekedeteik indítéka felől ne tudakozódjunk. És akkor kiderül, hogy az antropozófia tan mögött a háttérben a karma-gondolat áll, tehát az a törekvés, hogy magunkat jó cselekedetek által mi magunk váltsuk meg.

De azért a jó cselekedetek természetesen jó cselekedetek maradnak. Legalábbis az ember szemében, ami azonban távolról sem jelenti azt, hogy Isten szemében is jók. Isten szemében csak az a jó, ami az Ő akaratával egybehangzóan történik. Egyetemes érvényű igazság, hogy Isten – és egyedül Isten – belelát az egyes ember szívébe. Így az antropozófiai tant megítélhetjük, de nem az egyes antropozófusokat (Mt 7,1).

Pedagógia

Természetesen megmutatkozik az, hogy nincs gyümölcs gyökér nélkül: az antropozó-

fiai pedagógia, gyógyászat, mezőgazdaság, művészet és minden egyéb antropozófiai aktivitás magán viseli a steineri világnézet, a steineri okkultizmus bélyegét és át meg át van hatva azzal.

A pedagógiában például a steineri emberkép határozza meg, hogy mit és mikor tanítsanak. A tanító adjon a gyermeknek „inkarnációs segítséget”. Az embert az evolúcionizmus és optimista humanizmus bibliaellenes ideológiája értelmében tökéletesedésre képesnek és természetből fogva jónak tartják. Az iskoláik hétköznapijait – legalábbis rejtve – az antropozófiai fogalmak, praktikák, tanítási tartalmak (pl. az euritmia) és építési stílusok alakítják.

A Waldorf-iskolai életet korántsem lehet világnézetiileg semlegesnek nevezni.

Az antropozófiai módon kialakított tanítás kétségkívül az antropozófiára készíti elő a gyermeket. A Waldorf-iskola keresztyéni voltát a gyermekek gyakran nem tudják megkülönböztetni szüleik hitétől és az egyház vagy gyülekezet hitvallásától, amely-

hez tartoznak. Fennáll az a veszély, hogy a gyermekek nyitottá válnak egy ilyen egészen más hit – Rudolf Steiner antropozófiája – iránt, anélkül hogy a szülők ezt idejében észrevennék. Ezért a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeinket ne küldjük Waldorf-iskolába, hanem képességeinek megfelelően válasszunk számukra alkalmas iskolai formát. **Keresztyén szülők számára a Waldorf-iskola (ugyanígy a Waldorf-óvoda) nem jelenthet választási lehetőséget.**

Gyógyászat

Az antropozófiai gyógyászatban az embernek látható-anyagi és láthatatlan-érzékfölötti testre való felosztása

uralja a diagnózist és a gyógy-szerezést. Az anyagok nem halottak, hanem egy „érzékfölötti szellemvilág” által megelevenítettek, amely szellemvilág – mintegy homeopata aktivizálás, hatványozás által fölébresztve – a testben munkálkodik. Ide tartoznak a Weleda és Wala preparátumok. (Weleda volt a gyógyászat keltagemán istennője.)

Mezőgazdaság

A Steiner által kifejtett biológiai-dinamikus mezőgazdaságban az anyagok éppúgy a szellem hordozói, mint ahogy a föld és a kozmosz erőinek hordozói. Álljon itt két példa a könnyebb megértés miatt:

1. „Amikor a Vénusz a Skorpió csillagképben áll, akkor szerzünk egy mezei pocokbórt, és elégetjük. Gondosan összeszedjük azt, ami a hamu elégetése által most kifejlődik,

egyáltalán, ami az eltűnő részekből lett – és abban, amit a tűz itt megsemmisít, marad most vissza a negatív erő a mezei pocok szaporodása ellen: ha az ily módon keletkezett port szétszórjuk a földünkön, akkor a pocokok kerülni fogják azt a földdarabot.”

2. „Azzal, hogy a tehénszarvat a benne levő trágyával együtt elássuk, konzerváljuk a tehénszarvban levő erőket, amelyeket a tehén maga kifejtett, ugyanis visszasugározza mindazt, ami megelevenítő és asztrális ... És a tehénszarv trágyatartalma ezekkel az erőkkel... belsőleg megelevenedik... Az egész élet konzerválódik ebben a trágyában.” (Rudolf Steiner)

Ezekben a példákban összekapcsolódik asztrológia, mágia és analógiavarázslás.

A biológiai-dinamikus mezőgazdaságot világosan meg kell különböztetni az egyéb biológiai földművelési módszerektől, amelyek nem alkalmaznak ilyen okkult módszereket, pld.: a biológiai-organikus vagy integrált gazdasági mód.

Építészet, művészet

Az antropozófiai művészetben (pld. euritmia) kifejezésre jutnak az érzékfölötti világok, a beszéd, a mozdulat és az alakítás útján. „Az euritmia annak a munkának lehetne a folytatója, amelyet a felsőbbrendű lények, az egyénen még annak a születése előtt, majd első életéveiben a test kialakításában, a járás, beszéd és gondolkodás elsajátításáért végeztek.” (Rudolf Steiner)

Az euritmiában és a steineri misztériumdramákban szabályos szellemtáncokat adnak elő.

Csak óvni tudok mindenkit az efféle antropozófiai intézményektől és eljárásoktól. Még ha olyasmit közvetítenek is, ami felszínesen jónak, helyesnek és elbűvölőnek mutatkozik, akkor is ezen az elbűvölésen (varázsláson) keresztül betör a sötétség hatalma. Nem hiába int bennünket a Biblia, hogy a Sátán „világosság angyalának adja ki magát” (2Kor 11,14). És aki azt hiszi, hogy élvezheti az antropozófia gyümölcsseit a gyökértől

függetlenül, az megcsalja önmagát. Aki a kisujjat akarja, megkapja az egész kezét, amely őt megragadja, és többé nem eresztí – hacsak a Rudolf Steinertől való elfordulás és a Jézus Krisztushoz való odafordulás által valószínűs szabaddal nem történik. **Jézus Krisztus keresztje által el kell vetnünk minden földöntúli dolgra vonatkozó emberönhatalmú megismerési törekvést.**

Pál apostol szavaival fejezem be, amelyek az első Korintusi levélben világosan – meglepően világosan – mondják el az antropozófia kritikáját: „*Én is, amikor megérkeztem hozzátok, testvéreim nem úgy érkeztem, mint aki ékesszólás vagy bölcsesség fölényével hirdeti nektek az Isten bizonyosságát. Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint megfeszítettéről. És én erőtlenség, félelem és nagy rettegés között jelentem meg nálatok. Beszédem és igehirdésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével, hogy hitetek ne emberek bölcsességén (görög: sophia anthropon = antropozófia), hanem Isten erején nyugodjék*” (1Kor 2,1-5).

Dr. Lothar Gassmann „Az antropozófia – keresztyén szemmel” című írásából összeállította: Halász Erzsébet

ANYÁK NAPJÁRA

ANYAI SZERETET

A falu végén vályogból épült, nádfedeles házikóban élt egy szegény házaspár. A férj beteges volt, hol dolgozott, hol nem. Sokszor a betevő falatjukat alig tudta megkeresni. Felesége mosni, takarítani járt, miközben sorra születtek gyermekeik, egyik kicsi, másik picit, így az édesanya egyre ritkábban tudott munkát vállalni, hisz annyi munka akadt a sok gyermek után, hogy azt alig győzte.

Lassan múltak az évek, egyre nagyobb szegénységben nevelgettek gyermekeiket. Az évek múlása sok gyászt hozott a faluszéli kis házban lakó családra. Egy járványos betegség sírba vitte két kis gyermeküket. Az édesapa egyre beteges lett, a fájdalom elgyengítette, és ő is meghalt.

Telt múlt az idő, az özvegyen maradt édesanya éjt nappallá téve dolgozott, hogy megkereshesse mindennapi betevő falatjuk árát, és gyermekeit tisztességgel felnevelhesse. A csonka kis család nagy szeretetben élt, édesanyjuk rajongásig szerette őket, mindent megtett gyermekeikért. Boldog volt szegény asszony, mikor gyermekeit maga körül látta, ilyenkor minden fájdalmát, fáradtságát elfelejtette.

Hálások is voltak a gyermekek édesanyjuk iránt, kivéve a legnagyobbik leányt, aki igen sok bánatot okozott édesanyjának. Szófogatlan, lusta leány volt. Édesanyja hasztalan kérte a jóra, nem fogott rajta a szép szó. Ahogy nőtt, egyre engedetlenebb lett, mikor felnőtt, akkor az úgynevezett jó barátok között még gonoszabb lett. Nem akart dolgozni, mindig csak henyélt.

Egy szomorú napon a lány barátaitól hazatérve, azzal állt édesanyja elé, hogy neki sürgősen pénz kell. Szegény édesanyja, aki nem sokkal azelőtt ért haza fáradtságos munkájából, s bizony csak annyit keresett, amennyivel egy darab kenyeret tudott venni a gyermekeknek, elcsukló hangon csak annyit mondott:

- Honnan adjak, édes gyermekem, neked pénzt, hiszen alig tudtam egy darab kenyeret venni, okosabban tennéd, ha munka után néznél, s nem henyélnél egész nap.

A lány tovább követelőzött, s mert édes-

anya nem tudta teljesíteni kérését, kezét emelt rá, de, mikor édesanyja könnyes két szemébe nézett, megtorpant és kirohant a házból.

Az évek teltek-múltak a szegény asszony feje felett. Az áldott édesanya sok keserves munkával, sok átsírt álmatlan éjszaka árán,

becsülettel felnevelte a gyermekeit, mindannyian becsületes munkás emberek lettek.

De a szegény asszony öröme nem volt teljes, mindennap hazavárta az eltévelyedett leányát, s mert nem jött, napról napra többet szomorkodott miatta.

Lassan-lassan a nehéz élet felőrölte a szegény asszony egészségét, és egyik nap aztán ágyhoz verte a betegség, erőtlén volt, keze reszketett s beszélni is alig bírt már.

Gyermekei könnyes szemekkel ültek körülötte betegágyán. Lázás ajkai még akkor is ezt suttogták:

- Nézzetek csak ki, gyermekeim, hogy nem jön-e az én lányom az úton?

Várta szünet nélkül megtévedt gyermekét, azzal az erős hittel, mellyel csak egy édesanya képes.

És nemhiába várta. Isten meghallgatta a haldokló édesanya imáját, mert eljött az édesanya halálos ágyához a hálátlan leány, meggyötörve az élet csapásaitól, megöregedve, fájdó szívvel, bűnbánóan borult édesanyja dolgos két kezére, s sírástól fuldokló hangon könyörgött bocsánatért.

A haldokló édesanya magához ölelte megtért leányát, de már nem hallotta, mert lelke már fent járt a fehér felhők felett, halkan szálló angyalok vitték oda, ahová azok juthatnak csak be, kik bűntelen fehér lélekkel halnak meg.

És mikor eltemették az édesanyját, ágyában a párnája alatt egy csomagot találtak. Tele volt pénzzel, amit hosszú éveken át keserves, nehéz munkával keresett, és szájától megvonva a falatokat, gyűjtötte össze. Mellette egy papírdarabkára ez volt írva:

- Ha meghalok, ezt a pénz adjátok át eltévelyedett leányomnak mind, mert neki gyűjtöttem szegénynek.

A leány megrendülve vette tudomásul édesanyja üzenetét, s e pénzből – semmit el nem véve – állította a fehér márványtömböt édesanyja sírjára, ezzel a felirattal:

„Itt nyugszik a Szeretet.”

Nemrégiben egy fiatal lelkész bibliaórát tartott, ahol a Zsoltárok könyvéből egy a bűnre utaló idézetet hozott fel. „Nem érdekel, bármit is mond – szólta el magát egy középkorú asszony –, nem fogok megbocsátani az anyósomnak. Sohasem bocsátom meg, amit velem tett.”

A lelkész egyáltalán nem tett említést a megbocsátásról, sem bármilyen bűnről, de Isten ígéje, amely élesebb minden kétélű kardnál, szíven találta ezt az asszonyt. Kitérése elárulta azt a haragot, amely a felszín alatt meghúzódott.

Néhány hónappal ezelőtt telefonált egy lány, akit nevezünk Sandrának. Azért hívott, hogy elmondja, éppen akkor kérte meg barátnője, Vicky, hogy legyen a gyermekének a keresztanyja. Lehetetlen erre még csak gondolni is, mondta Sandra, mert Vicky, amikor még közeli barátnők voltak, egyszer nagyon mélyen megbántotta. A két házaspár együtt töltött vakációja alatt barátságuk felbomlott néhány jelentéktelen, de mégis „megbocsát-hatatlan” dolog miatt. Azóta nemigen látták egymást, most pedig Vicky elvárja, hogy Sandra legyen a gyermek keresztanyja. Mit tegyen?

- Bocsáss meg neki! – válaszoltam.

- Bocsássak meg? Hiszen még azt se mondta, sajnálom! Azt hiszem, nem is emlékszik arra, hogy mennyire megbántott.

- Ennek ellenére – folytattam –, ha azt szeretnéd tudni, hogy mint hívő keresztyén mit tegyél, akkor az tovább már nem kérdés.

- Szóval, azt mondja, hogy én tegyem meg az első lépést?

- „Elvárod” Isten-től, hogy megbocsássa a bűneidet?

- Hogyne, persze!

- Akkor neked is meg kell bocsátanod Vickynek.

- Van olyan hely a Bibliában, ami pont erről beszél?

- Emlékszel az Úr imájára? „Bocsásd meg a mi vétkeinket, ahogy mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” (Mt 6,12). Ezután egy nagyon világos kijelentés következik: „Ha pedig nem bocsátjátok meg az embereknek az ő vétkeiket, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket” (Mt 6,15).

Szinte hallottam, ahogy Sandrának elakad a lélegzete. Csend volt egy darabig.

- Soha nem gondoltam erre. Pedig épp ma reggel olvastam ezt az igeszakaszt. Szóval... nem számíthatok a megbocsátásra, amíg én meg nem bocsátok?

Nem értette, hogyan tudná ő ezt megtenni. Hangsúlyozottan egyetértettem vele, hogy ő semmiképpen sem képes rá – Isten kegyelme nélkül. Az emberi természet minden porcikája ellenkezik ezzel a gondolattal. De az evangélium a megbékélés üzenete. Megbékélés nemcsak Istennel, hanem ezzel a világgal való tervével és benne minden emberi lényel.

Flisabeth Elliot

Feljegyzések a megbocsátásról

Beszélggettünk még egy kicsit a megbocsátás abszolút szükségességéről. Ez egy parancs. Ez az útja a megromlott barátságok helyreállításának. Megszabadít önmagunktól.

Megígértem Sandrának, hogy imádkozni fogok érte és Vickyért, és azért, hogy legyen kész teljesen és szabadon megbocsátani neki.

- De mi van akkor, ha még mindig nem kér bocsánatot?

- Nem az van megírva, hogy bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik tőlünk bocsánatot kérnek, hanem hogy „bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik

nap, és szorosan mögöttem kell lennie” (Mt 16,24-25 – ford. az angol Phillips Biblia nyomán).

Krisztust követni azt jelenti, hogy ugyanazon az úton járunk, amin Ő járt. Hogy megbocsásson nekünk, meg kellett halnia. Az Ő követői sem utasíthatják vissza azt, hogy lemondjanak saját jogokról, életerükről, kényelmükről vagy bármi másról, amiről úgy gondolják, hogy az övék. A megbocsátás lemondás. Életünk feladása. Senki sem veheti el tőlünk. Jézus életét sem vehette el senki, ha nem akarta volna önként letenni. De ugyanazt tehetjük, amit Ő. Felajánlhatjuk életünket, bármilyen veszteséggel is jár, abban a biztos tudatban, hogy az az ember, aki elveszti az ő életét, vagy jó hírét, vagy tekintélyét, vagy bármi mást Krisztusért, az megtalálja azt.

Az az asszony, aki gyűlölte az anyósát, tulajdonképpen a megbántottság érzésében élte az életét. Ez az érzés az elmúlt huszonhét év alatt csak nőtt, és felgyülemlett benne, és az eredménytelenséggel egyenes arányban egyre hevesebbé, ádázabbá vált, ahogy John Oman írja. A lelkész szerint keserűsége saját életét, de annak a gyülekezetnek az életét is megmérgezte, ahová tartozott.

A Biblia ismert egy történetet, amelyben egy ember, akinek a király megbocsátotta és elengedte több millió fontos adósságát, rögtön ezután találkozott egy másik emberrel, aki csak néhány schillinggel tartozott neki. Torkon ragadta őt, és követelte a tartozást. Általában így reagálunk erre: hát azért ilyet senki nem tesz! Aztán amikor ennek a történetnek az igazsága ragad torkon bennünket, akkor rájövünk: senki nem tesz ilyet, csak mi!

Amikor Jézus felszögezve a római keresztre így imádkozott: „Atyám, bocsásd meg nekik...”, akkor ezzel egy olyan fegyvert használt, ami ellen magának a császárnak sem volt hatalma. A gyámoltalan, haldokló Isten Fia, a bukás, a kudarc megtestesítője, kihirdeti a visszavonhatatlan szeretet győzelmét. Ki állhat ellen a megbocsátás erejének?

Előfordult, hogy emberek jöttek hozzám, és megvallották azt a keserűségüket, amit irántam éreztek anélkül, hogy nekem erről tudomásom lett volna. Tudták azt is, hogy én ebből semmit sem éreztem. Vajon nem egy olyan sérelmet szellőztettek meg, ami egyedül rájuk és Istenre tartozott? Nem csupán egy vallásos gyakorlat volt bűnös érzéseik kifejezésére, és nem inkább Istent kellett volna kérniük, hogy tisztítsa meg őket?

ellenünk vétkeztek”. Ez nem azt jelenti, hogy nem veszünk tudomást arról, ami történt. Amikor Isten megbocsát, akkor egyszerűen nem csak szemet huny vétkeink fölött. Minket sem arra kér, hogy hunyjunk szemet mások vétkei fölött. Azt kéri, hogy bocsássunk meg. Ez azt jelenti, keresztyén kötelességünk megbocsátani bárkinek, aki megsérti jogainkat, fel-ségterületünket, kényelmünket, az önmagunk-ról kialakított képet, függetlenül attól, hogy ez az illető ennek tudatában van-e vagy sem.

Egy héttel később megtudtam, hogy imádságunk Sandrával meghallgatásra talált, mesze-meghaladva hittel teli elvárásainkat. Nemcsak Sandra bocsátott meg, hanem Vicky is bocsánatot kért, és mind a ketten megbékéltek egymással.

Megbocsátani azt jelenti, meghalni. Azt jelenti, hogy valaki feladja az önmagához való jogát. Ez pontosan az, amit Jézus is vár bárkitől, aki az Ő tanítványa akar lenni.

„Ha valaki a lányomaimba lépve követni akar engem, fel kell hogy adja az önmagához való jogát, hordania kell a keresztet minden-

A Biblia azt mondja, hogy menjünk el ahhoz a személyhez, aki ellen panaszunk van, de határozottan olyan fajta sérelemre utal, aminek ez a személy tudatában van. Sérelem, ami törést okozott egy kapcsolatban vagy esetleg másokra is kihatással volt (Mt 18,15). Ha mi Isten előtt szívből meg tudunk bocsátani egy személyünket ért sérelmet, ezzel a dolog le is zárult. Nem feltétlenül szükséges minden alkalommal felhívni a figyelmet erre.

Teljesen más a helyzet akkor, ha mi vagyunk a vétkesek. „Azért, ha a te ajándékokat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának valami panaszja van elened: Hagyd ott az oltár előtt a te ajándékokat, és menj el, előbb békélj meg a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándékokat” (Mt 5,23-24). Lehet, hogy hosszú utat jelent földrajzilag, érzelmileg és szellemileg is bocsánatot kérni valakitől, aki ellen vétettünk. De ha mi a Megfeszített tanítványai vagyunk, akkor meg kell tennünk ezt az utat, és el kell pusztítanunk az önzés sarkányát. Mi azért Istenhez igazodunk, és nem tőle függetlenül vagy a magunk akarata szerint cselekszünk.

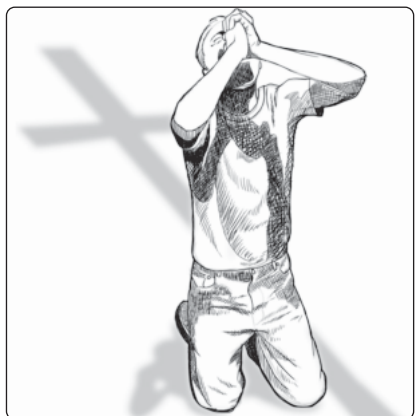
Azoknak, akik a keresztet hordozzák, hordozniuk kell mások terhét. Ez magába foglalja a bűn kérdésében érzett felelősséget csakúgy, mint a szenvedésben való osztozkodást is. Mi helye lehet akkor az igazi teherhordozó életében az érzékenységnek, sértődékenységnek vagy az önmagára néző kényeskedésnek? A megbocsátás a felelősség terhének nyilvánvaló, higgadt elfogadása.

Assisi Szent Ferencnek az élete példázta legjobban, mit is értett ő egészen egyszerűen azon, hogy „a megbocsátásban van a mi bűnbocsánatunk”.

Ha fel akarjuk venni a keresztet, akkor egy ugyanilyen minőségű életre kötelezzük el magunkat. Akkor hitelesen énekelhetjük mi is:

Magamra veszem e világ helyett
Ó, kereszt, az árnyékokat.
Nem kérek más fényt, sem más ragyogást,
Csak fényét a Te arcodnak.
Hadd múljon el e világ teljesen,
Nem nyerek semmit veled,
Bűnöm a szégyenem, de a kereszt
Életem dicsősége.

(Elisabeth Elliot: *Feljegyzések című könyvéből* – „JÓ HÍR” Iratmisszió Alapítvány) ■

MEGBOCSÁTÁS KEZDET ÉS VÉG NÉLKÜL

Nagyon könnyen vesszük kapcsolatainkat a másik emberrel. Teljesen eltompulunk, és azt gondoljuk, hogy ha valakivel szemben nincsenek gonosz gondolataink, akkor az ugyanaz, mintha megbocsátottunk volna neki. És eközben nem vesszük észre azt, hogy jó gondolataink róla egyáltalán nincsenek, és igazából nem bocsátottunk meg. A megbocsátás ugyanis azt jelenti, hogy tisztán jó gondolatokat forgatunk magunkban a másiról, hogy őt hordozzuk ott, ahol csak tudjuk. És éppen ez az, ami alól kibújunk. Nem hordozzuk a másik embert, hanem csak mellette megyünk, és megelégszünk a hallgatásával, egyáltalán nem vesszük őt komolyan.

Úgy gondolom, hogy a lényeg a hordozás. Az, hogy a másikat az élet minden szakaszán hordozzuk, minden nehéz és kellemetlen oldalával együtt, hordozzuk a jogtalanságait, a bűneit, mindazt, amit ellenem elkövet. Hallgatni, hordozni és soha nem megszűnve szeretni. Ez közelít a megbocsátáshoz. ...

A megbocsátásnak nincs kezdete és nincs vége. Naponta, szakadatlanul folyik, mert erre buzdít Isten. Ez a felszabadulás a felebaráttal való görcsös együttlétből, mert itt megszabadulunk önmagunktól, itt feladhatjuk minden sajátunk vélt jogunkat, és egyedül a másikkal segítünk és szolgálunk.

(Ditrich Bonhoeffer – *Vademecum – Elmélkedések az év minden napjára* – július 25.) ■

Nemrég olvastam egy kínai igehirdetőnek, Júnnek az élettörténetét (*Liu Csen-Jing: A mennyei ember – a szerk.*), aki a múlt század végi földalatti egyház kimagasló személyisége volt. Háromszor is letartóztatták, összesen hét évet ült a börtönben. Rettenetesen megkínózták. A harmadik letartóztatása után, amikor megszimatolták, hogy szökni készül, egy vascsővel összetörték a sípcsontját, hogy ne tudjon járni. Isten különös csodájákappen felgyógyult, valóban megszökött a börtönből, s 1997-ben kikerült Németországba. Így tudta a világ tudomására hozni, mi zajlott akkor Kínában a keresztyénülözés terén.

Leírja, hogyan tudta a közbüntényes elítélteket is élő hitre vezetni, noha azok kezdetben mindenféle gonoszságot elkövettek vele szemben. De hosszútávú szeretete végül megtörte kemény ellenállásukat, és egymás után tértek meg a cellatársai. Az egész cella zengett Istent dicsőítő énekektől. Az őr el akarta némítani őket, de Jún megmagyarázta neki, hogy ez a hitükhöz tartozik, s különös módon végül hagyta őket énekelni.

Mit jelent, amikor a szeretet nem rója fel a gonoszt? Sőt, nemcsak visszahúzódik magába, hanem a szeretet fegyvereivel tudatosan hadba indul a gonosz ellen? Ahogyan egy horvát teológus, *Miroslav Wolf* fogalmazta: magába ölelni az ellenséget, így semlegesítve a gonoszt, hogy ne tudjon többé ártani. Erre csak az agapé-szeretet képes, amit Krisztusnak számtalan gyermeke élt meg, hordozott magában, s ma is közvetíteni igyekszik ezt a maga környezetébe, hogy az megszűnjön gonosz lenni.

(Részlet *Visky János: A szeretet iskolájában* című könyvéből – Erdélyi Református Egyházkerület) ■

**BÓDÁS JÁNOS
MEGBOCSÁTHATOD**

Nem felejtheted el az ütést, mit rólad semmi le nem törül, a szót, mi tüskéként szívedbe szúrt s gennyezik köröskörül.

Hogy akit felemeltél, első alkalommal már rád tipor, a „jóbarátok” hitszegését, kikben csalódtál annyiszor.

S hogy nem felejtesz, ez is neked okoz még több kint, bánatot. Hogy meggyógyulj, egyetlen egyet tehetsz csak: ...megbocsáthatod!

HÁLAADÓ IMA MEGBOCSÁTÁSÉRT

Mennyei Atyám! Köszönöm, hogy elküldted Jézust a Földre. Köszönöm, hogy általa megismerhettem a kiengesztelődés kegyelmét.

Tudom, mert megtapasztaltam, hogy a megbocsátás kegyelme Jézus Krisztus kereszthalálának legnagyobb gyümölcse. Ezért, Uram Jézus Krisztus, megbocsátok XY-nak. Megbocsátom bűneit, amelyekkel megsebezett és fájdalmat okozott. Kérek, Jézusom, bocsásd meg nekem, amiket én követtem el tudva, vagy tudatlanul, és gyógyítsd sebeit, enyhítsd fájdalmát, amit én okoztam.

Jézusom, elfogadom XY-t úgy, ahogy van. Hálát adok érte; köszönöm, hogy szereted őt. Áldást mondok XY-ra. Irgalmas szívedbe helyezem kapcsolatunkat. Hálát adok a kiengesztelődésért. Köszönöm, hogy a Te sebeid által gyógyulhatunk meg. Áldott légy, Uram! Kérek, mutasd meg, hogy szeressem XY-t, hogy szeretetem által jobbá lehessen ő is és én is. Add, hogy szüntelenül tudatában legyek annak, hogy javamra válik minden a Te kezében. Ámen.

Véghné Kádár Zsuzsanna

“**„A MEGBOCSÁTÁS
EGY DÖNTÉS, HOGY
SZABADON ENGEDSZ
EGY FOGLYOT,
AZTÁN RÁJÖSSZ,
HOGY A FOGLY
TE VAGY!”**
(Mai IGE – 2021. április 26.)

FEKETE-FEHÉREN A BŰNBOCSÁNAT

Jól emlékszem, hogy amikor még hetven éves voltam, néhány barátom, akiket szerettem és megbíztam bennük, valamivel megsértettek. Azt képzelhetik, hogy nekem gyerekjáték volt megbocsátani a keresztyén barátoknak, miután az is megtörtént, hogy a ravensbrücki tábor őreinek megbocsátottam. De bizony, nem volt gyerekjáték! Heteken keresztül foryogott ez bennem. Végül kértem Istent, hogy tegyen csodát bennem. S mi történt megint? A hűvös elhatározást, hogy megbocsátok, az öröme és a békének az áradása követte. Megbocsátottam barátaimnak. Mennyei Atyámmal újra rendeződött a viszonyom.

Corrie ten Boom

Mindenesetre ezt gondoltam. De éjszaka hirtelen felébredtem, és az egész történet felújult bennem. „Barátaim!” – gondoltam magamban. „Emberek, akiket szerettem! Legalább idegenek lettek volna! Az nem érintett volna ilyen fájdalmasan!”

„Atyám” – imádkoztam –, „azt gondoltam, hogy mindent megbocsátottam. Segíts, kérlek!”

Ezen az éjszakán a megbocsátás újabb titkára jöttem rá. Nem elég, hogy egyszerűen kimondom: „megbocsátok neked”. Benne kell

élnem a megbocsátásban. Az én életemben ez azt jelentette, hogy bűneiket, mintha az enyémeek volnának, elsüllyeszttem a mélységes tenger legmélyére. Ha maga Isten ezekre a bűnökre nem emlékezik többé, hiszen ezt mondta: „Bűneitekre és igazságtalanságotokra többé nem akarok emlékezni!” (Zsid 10,17), akkor nekem is így kell tennem. Mert természetesen azért kellett eddig bűneikre emlékezniem, mert bár megbocsátottam nekik, emlékezetem ápolta és megtartotta azokat a gondolatokat, amelyek barátságtalan és igazságtalan magatartásukra vonatkoztak.

Felfedeztem hát egy isteni igazságot. Bízunk Istenre érzéseinket és gondolatainkat! Amikor kértem, hogy újítsa meg gondolkodásomat, Ő eltérítette gondolataimat, és nem foglalkoztam az engem ért bántásokkal. ...

A megbocsátás a kulcs, amely az ellenszenv ajtaját és a gyűlölet bilincset megnyitja, és a keserűség és az önzés láncát elszakítja. A bocsánat, amit Jézuson keresztül nyerünk el, nem csupán a bűneinket veszi el. Egészen új helyzetet teremt, mintha nem is lettek volna bűneink.

(Corrie ten Boom – Istennel mindenén át)

Corrie ten Boom (1892-1983) holland evangélista volt. A háború alatt zsidó származású honfitársait rejtegette, ezért koncentrációs táborba került. Miután kiszabadult, úgy érezte, soha többé nem akar Németországba menni. Isten mégis odaküldte. Így írt erről:

München egyik templomában az alsgori teremből, ahol ígét hirdetem, kifelé tartottak az emberek. Csak lassan tudtak haladni a széksorok között.

A bűnbocsánatról volt szó. Ebben a szétbombázott országban az embereknek erre volt a legnagyobb szükségük. Sok képet használtam ennek szemléltetésére, egyebek közt a próféta e szavait is: „Isten a tenger mélyére veti a bűneinket.”

- Ha beismerjük bűneinket – mondtam –, akkor Isten azokat a tenger mélyére veti. Mégpedig végérvényesen. S ha nincs is benne a Bibliában, hiszem, hogy Isten kiírja: Halászni tilos!

Senki sem nevetett a teremben. A komoly arcokra pillantva arra gondoltam, vajon értették-e a kis tréfa jelentését? De 1947-ben, Németországban egy prédikáció után senki sem tett fel kérdéseket. Csöndben felálltak, beburkolóztak a kabátba, kendőbe, s elhagyták a helyiséget.

Ekkor láttam meg a férfit, amint a többiekkel ellentétes irányban felém közeledett. A kopasz fejű, kövér ember sűrű kabátban volt, és gyűrött filckalapot tartott nyugtalan kezében. Láttam a kabátot és a bama kalapot – de a következő pillanatban már kék egyenruhában és halálfejes sapkában láttam ugyanezt az embert. Én meg ismét ott álltam abban a nagy helyiségben, bántóan fényes fényben, középen nagy halom ruha és

„MIKÉPPEN MI IS MEGBOCSÁTUNK..”

cipő. A szegyen, hogy meztelenül kellett elmenem ezelőtt az ember előtt, még mindig megkínzott. És ebben a pillanatban magam előtt láttam a testvéremet is, aki behalt az ottani kínzásokba. Ez Ravensbrückben történt. S az az ember, aki

Ravensbrück

most felém közeledett, őr volt ott. Az egyik legborzalmasabb őrünk. Odaért hozzám, megállt előttem.

- Kisasszony, ez nagyon jó bizonyágtétel volt – mondta, és nyújtotta a kezét. – Milyen jó, hogy az ön mondása szerint minden bűnünk a tenger fenekén van!

És most én, aki olyan meggyőzően beszéltem az imént a megbocsátásról, a jegyzeteimet kezdtem rendezgetni, hogy ne kelljen kezem vele. Ő nem emlékezett rám, persze hogy nem. Hogy is emlékezhetett volna egy fogoly nőre, sok ezer közül. Én azonban emlékeztem rá. És a korbácsára is, ami az övébe volt dugva. Akkori kínzó, rabtartóm előtt álltam. Megfagyott bennem a vér.

Ő folytatta:

- Ön említette Ravensbrücköt. Én őr voltam ott.

Úgy látszik, tényleg nem ismert fel.

- De ennek vége – folytatta. – Keresztény lettem. Jézus Krisztus megszabadított. S tudom, hogy Isten minden ott elkövetett rémtetteimet megbocsátotta. De ezt most szeretném az ön szájából is hallani, kisasszony.

Ismét felém nyújtotta a kezét, és komoly hangon kérdezte:

- Meg tudna nekem bocsátani?

Itt álltam most én, akinek bűnei újból és újból megbocsátattak, aki Isten bűnbocsánatából élttem, és nem tudtam ugyanezt megtenni. A testvérem ott halt meg, jutott eszembe. S ki tudja, hogy ez a férfi mennyivel járult hozzá az ő lassú, borzalmas halálához. És most ezt ő ki akarja radírozni belőlem egy egyszerű kéréssel: „Meg tudna ön bocsátani?”

Néhány másodperc telhetett el, amíg előrenyújtott kezével ott állt, de számomra ez kínos

óráknak tűnt, mert még sohasem történt meg velem, hogy ilyen nehéz dologban kellett döntenem, mint most. Tudtam, hogy meg kell bocsátanom. Hiszen Isten megbocsátásáról szóló ígéretnek van egy döntő előfeltétele: hogy megbocsássunk azoknak, akik vétkeztek ellenünk. „Ha meg nem bocsátjátok az embereknek a bűneiket – mondja Jézus –, a ti mennyei Atyátok sem bocsát meg nektek.”

Én ezt tudtam. Nemcsak a Bibliából, hanem a mindennapi tapasztalatomból is. A háború befejezése óta egy olyan otthon tartottam fenn a náci áldozatai számára, ahol őket gondoztuk, és ott kézzelfoghatóan megtapasztaltam, hogy csak azok találtak vissza az életbe, csak azok voltak képesek újrakezdeni, akik korábbi ellenségeiknek meg tudtak bocsátani. Tekintet nélkül arra, hogy milyen egészségi állapotban voltak. Aki a keserűségét ápolgatta, rokkant maradt. Ez éppen olyan egyszerű volt, mint rettenetes.

És most itt álltam a hideg szívemmel. Nagyon szégyelltem magam. De a megbocsátás nem érzés dolga – gondoltam. A megbocsátás az akarat tette. És az akarat a szív hőfokának tekintetbe vétele nélkül is képes cselekedni. „Uram Jézus, segíts rajtam!” – imádkoztam magamban. Én most szabadabbá teszem a kezem, hogy megbocsássak! Te add hozzá a szükséges érzést is! Elengedtem a jegyzeteimet, s gépiesen, mint egy darab fát tettem kezemet a férfi kinyújtott kezébe. S amikor ezt tettem, különös dolog történt. Gyógyító melegség hatotta át az egész szívemet, egész lényemet. Sími kezdtem.

- Megbocsátok, testvér – mondtam –, teljes szívemből!

Hosszan tartottuk egymás kezét. Egykori őr és az egykori fogoly. Isten szeretetét soha nem éltem át ilyen intenzíven, mint abban a pillanatban.

Az azonban világos volt előttem, hogy ez nem az én szeretetem volt. Ez a Szentlélek ereje volt, akiről a Bibliában, a Római levélben ezt olvassuk: „Isten szeretete kitöltetett a szívünkbe a Szentlélek által, aki adatott nekünk.”

REMÉNYIK SÁNDOR BOCSÁSS MEG!

Jó Testvérem e rossz világon:
Bölcsebb, derültebb, hívőbb "én"-em,
Bocsásd meg a szomorúságom,
Lázongásom, hitetlenségem.
Nézd el vak fogcsikorgatásom,
Itten, a „külső sötétségben”.
Fogadj el úgy, ahogy vagyok:
Kihűlt, kietlen égitestet,
Mely mégis iker-csillagod.

S nézi végetlen éjszakákon:
Messze a másik hogy ragyog.

ifjiseknek

„BOCSÁSSATOK MEG EGYMÁSNAK”

Mt 6,12. 14-15

Bár Zemplén megye szülöttje vagyok, belső Somogyban nőttem fel. Sötét Somogyban is nevezik hazánknak ezt a tájegységét, sajnos nem véletlenül. Itt – hasonlóképpen, mint Tolnában vagy Baranyában (főként az Ormánságban) –, sajnálatos módon már a 19. század közepén elkezdődött egyfajta tudatos születésszabályozás, az egykezés. A fiatalasszonyok nagyon vigyáztak arra, hogy ne essenek teherbe házasságuk első éveiben. Ha fiúgyermekük született, a további terhesség ellen fogamzásgátlással, terhességmegszakítással védekeztek. A családok egy gyermeket kívántak csak felnevelni, még pedig azért, hogy a családi vagyont ne kelljen majd több fele osztani.

Ez a szemléletmód, mint a tóba dobott kő, gyűrűzött tovább, további sötét vetületet magával vonva: Itt szinte megvetették, erkölcsetlennek tekintették azokat a családokat, ahol több gyermek született. Itt nagyon gyakran helytelenül elkényeztették az egyetlen gyermeket, az erős apai kéz, az apai szigor helyett sokszor az asszonyi vezetés érvényesült a családban. Az értékrendek felborultak, az erkölcsi normák meglazultak, sötét indulatok lappangtak a szívek mélyén.

Somogyban bizony még általánosan elfogadott volt, hogy Juli néni vagy Jani bácsi családjá – ki tudja mióta – haragban áll Józsi bácsiék családjával. Lehet, hogy már évtizedek óta. Talán már nem is emlékeznek a kiváltó okra. Sokszor már a gyermekek is ebbe születtek bele. Ha az utcán találkoztak egy haragosukkal, mivel a „hagyományokat ápolni kell”, elfordították a fejüket, vagy átmentek a túloldalra. Haragosa van – mondják Somogyban. Aki nem hiszi, olvasson csak *Fekete Istvántól*, aki Somogy szülöttje, göllei volt.

Olyan helyen nőttem fel, ahol a szomszédok általában sandán tekintettek egymásra, ahol még az is előfordult, hogy a fiúgyermek évek óta nem beszélt az apjával. Nekem sokszor és sokat fáj a szívem emiatt. Azt láttam,

azt tapasztaltam, hogy olyan sok jóra való, kedves, mások irányában figyelmes ember él itt, akinek mégis van egy vagy több haragosa. Akivel nem rendezte még ügyét.

A szívben élő harag olyan, mint a fogban a fájó ideg, ha rábök az orvos, akkor az egész testet előnti a fájdalom. Ha ez a pont nincs rendben, akkor az életünk minden más területére kihát. Sokáig a mélyben lüktet és fáj, vagy ami még rosszabb, később eltompul, elfásul. A hívő ember szívét talán még jobban fájdtja ez, mert ha kimondatlanul is, de tudja: ha valakinek nem tud megbocsátani, akkor ezzel Isten felé is engedtelenséget követ el.

A jó hír számunkra az, hogy Isten mindig úgy jön felénk, hogy segítsen. Ő sokkal jobban tudja, mire van szükségünk ahhoz, hogy meggyógyítsa életünket: Felénk jön, hogy kiemeljen a legmélyebb mocsárból is, hogy gyógyítson ott is, ahol talán nem is sejtjük, hogy betegek vagyunk, vagy ahol talán nem is akarunk meggyógyulni. Gyógyítson ott, ahol mi tehetetlennek érezzük magunkat, Ő mégis jön felénk Igéjével, Lelke által, hogy felnyissa a szemünket és segítsen rajtunk.

Most minden harag egyetlen orvoságáról, a megbocsátásról szeretnék szólni. Segítségül kapjuk ehhez a Szentírást. Megláthatjuk belőle, hogy a ma élőkhöz valóban ugyanolyan emberek voltak, mint a régiek. Az öröm, a szomorúság, a féltékenység, a harag jelen volt ama embereknek a szívében is, akik öt, három, vagy kétezer éve éltek a földön, ilyen szempontból az ember legbensőbb lényege nem változott és nem is változhat, mert ezek az indulatok a bűnbeesés óta léteznek. Csak a színfalak változtak, az ember nem változik.

Az öröm a bibliai időkben is öröm volt, és a bánat akkor is bánat. Ugyanúgy sírunk, ha elveszítjük szeretteinket, és ugyanolyan boldogság tölt el, ha gyermekünk világra születik. Ha megbántanak valakit, a ma élők ugyanúgy tudnak haragudni, mint Noé, Mózes, Jónás vagy Jeremiás tette, csak a kiváltó ok más. Az érzelem ugyanaz.

Istenünk azonban ismeri és szereti gyermekeit. Pont szeretete az, mely nem engedi, hogy megmaradjunk abban, ami árthat nekünk.

Nézzük meg most így együtt, mi is hát e szív-élettel tépő, összetörő érzés: a harag?

Mindenekelőtt különböztessünk meg két dolgot egymástól. Van először is egyfajta gyorsan fellángoló érzélem: a düh, ami még nem feltétlenül harag. Ezt érezhetjük, amikor például a gyermekünk szemtelen, csúnyán beszél, vagy egyest hoz haza az iskolából. Ilyenkor mérgesek leszünk. Arra gondolunk, hogy ezt nem így kellett volna. Ez nem volt helyes, ez nem volt szép tőle. Ez az érzés fog el bennünket, amikor összekülönbözünk valakivel, párukkal, egy családtagunkkal, egy munkatársunkkal. Különbözőek vagyunk, de a legtöbben bizonyára már átéljük, ismerjük ezt. Ilyenkor vérmeiséklet szerint előnt bennünket a mérge, van, aki majdnem felrobban. Ha nem kérünk idejében bölcsességet a szívünkbe, lakatot a nyelvünkre, akkor ebből parázs veszekedés lehet. S még jó, ha az ilyen veszekedések tüze hamar lelohad, mint a gyufa lángja és nem lesz belőle komoly sérelem. Éppen ezért vigyáznunk kell, nehogy mély sebeket okozzunk a másik ember szívében. Ha időben vállaljuk, hogy megnyugodva megbeszéljük sérelmeinket, akkor esélyt adunk arra, hogy e sebek ne maradjanak meg tartósan. Többnyire el is felejtjük őket.

Ez a fellobbanó harag vagy mérge olyan indulat, amely még a mi Urunkat Jézust is elfogta, a Szentírás beszámol róla. Az Úr Jézus is volt mérge. János evangéliumának a legelején, a 2. részből megtudhatjuk (Jn 2,12-22), hogy amikor Jézus azt látta, hogy a nép a templomot, Isten házákat kalmárkodás házává tette, kőtől

korbácsot font magának, és azzal ütötte ki az árusokat meg a pénzváltókat. Tegyük azonban hozzá, az Úr jogosan volt mérges. Azt kellett tapasztalnia, hogy Isten szent házát, mely a dicsőítés színhelye, egészen másra használják. Itt nem Isten áll már a középpontban, hanem a mammon, a pénz, az önös érdek. Micsoda különbség! Ég és föld! Jézus tudta, hogy fel kell ráznia ezeket az embereket, hogy megértsek: mit is tettek!

Összeegyeztethető-e a düh, e korbácsos indulat, a máskor oly szelíd és türelmes lényével? Igen. Ne az legyen a tanulság ebből számunkra, hogy nosza, készítsünk mi is korbácsot, hanem sokkal inkább az, hogy meglássuk, Isten szentségét mennyire tisztelnünk kell. Mi sem engedhetjük, hogy ami ily szent, azt mások – akár tudatlanságból is – sárba tapossák. Nekünk is képviselnünk kell Isten ügyét, ha azt tapasztaljuk, hogy az evangéliumot vagy Isten nevét megcsúfolják. Nekünk is rá kell szólunk a ránk bízott gyermekekre, sőt még egymást is intenünk kell. Tanuljunk meg azonban az Úr Jézustól, hogy Őt mindig a szeretet vezérelte. Ő az írástudóknak, farizeusoknak és minden képmutatóan gondolkodó és érvelő embernek is megfelelt kérdéseikre, melyeken mások talán dühöngtek volna a helyében. S végső soron tanuljunk meg tőle, hogy amikor bántották, gyalázták, kigúnyolták, akkor csöndesen tűrte, és így imádkozott: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.”

A fellángoló düh nem ugyanaz, mint a tartós harag, melytől óv a Szentírás. Ez már olyan harag, mintha fújtatóval táplálnánk a tüzet, és így szítjuk fel magunkban állandóan, amikor hosszan, megbocsátás nélkül táplálunk magunkban egy nagyon keserű érzelmet. A gyökere ennek csaknem mindig ugyanaz: egy bennünket ért sérelem. Ezt a sérelmet nem tudjuk elengedni, feldolgozni, elfelejteni. Nem tudjuk – és tegyük hozzá –, sokszor sajnos nem is akarjuk. Ezt nevezzük haragnak.

Ettől a hosszan tartó haragtól akar megkímélni, megszabadítani bennünket Istenünk. Csak figyelniük kellene szavára, mert Ő időben megmondja, mit kell tennünk: „*Ne menjen le a nap a te haragoddal!*”. Ugye milyen bölcs tanács ez? Ne engedjük átvinni a haragot a másik napra. A másik nap elindul, ki-ki szét-szóródik, munkahelyre, iskolába, és mennyivel nehezebb este újra elővenni egy problémát. Ha pedig nem vesszük elő, akkor azért lesz még nehezebb. A belül fortyogó sérelem később nagyon rossz tanácsadónk lesz. Ne vigyük át sérelmeinket a következő napra! Ne engedjük, hogy gyökeret eressen bennünk, hogy ott maradjon, romboljon! Beszéljünk még időben azzal, aki megbántott és akit mi bántottunk meg!

Hogy is folytatódik ez az ige? Hogy helyet ne adjunk az ördögnek – vagyis a pusztítás, a hazugság, az öncsalás atyjának! Rossz pillanatban rossz tanácsot fog adni. Vagy még nagyobb tragédiákat fog okozni.

Soha nem felejttem, pedig már nagyon régen olvastam azt az igaz történetet, mely egy édesapáról szól, aki reggel haraggal vált el a kisfiától. A kisfiú talán álmos volt, talán csak

dacos, mindenesetre nem akart szót fogadni, visszabeszélt az édesapának, aki pedig nagyon indulatosan bánt vele. Azután rohanni kellett a munkahelyre, iskolába.

Idő hiányában elmaradt a békítő ölelés. Elmaradt a jó szó, hogy „fiam, én akkor is szeretlek, ha most megbántottál, ha most indulatosak voltunk mind a ketten”. A kisfiúnak soha többet

nem tudta ezt elmondani az édesapa, mert a gyermeket aznap elütötte egy autó. Az apa pedig szó szerint beleőrült a fájdalomba.

Rendoznunk kell egymás felé ügyeinket, amíg nem túl késő. Nem szabad vele sokáig vámi.

A harag általában kétoldalú. Mindig legalább két ember kell hozzá. Tanítson ez bennünket most arra, hogy nemcsak minket bánthatnak meg, mi is megbánhatunk másokat. Igénk nemcsak megbocsátásra szólít fel, hanem arra is, hogy odamenjünk, akihez mennünk kell, akinek fájdalmat okoztunk: bocsánatot kémi.

A családjában sok a kicsiny gyermek. Múltkor ketten összeveszték. Egyikük három, másikuk négy éves. A veszekedés tárgya a szép szappanbuborék fújó volt. Azt szerette volna mind a kettő egyszerre. Odaálltam melléjük, és elmagyaráztam nekik, hogy a békesség milyen fontos. Hogy jó nézni, ahogy a másik fújja a szép buborékokat. Jó azt elkapdosni. Jó szeretetben várni és türelmesnek lenni, de leginkább jó kibékülni, és nem haragudni arra, akit szeretünk. A két kicsi ekkor egyetlen szó nélkül egymás felé fordult. Négy kis kar fonódott össze, ahogyan átölelték egymást. Én pedig megint úgy álltam ott, mint akit a gyermekek tanítanak: milyen könnyű is békét kötni! De jó lenne, ha nekünk felnőtteknek így sikerülne!

Persze azt is tudom, vannak olyan sérelmek, melyeket emberileg nem lehet megbocsátani. Túlságosan mélyek, túlságosan nagyok, túlságosan régóta fájnak. Mert mit is gondoljon vagy szóljon az, akit a múltban olyan bántalmazás érte, melyet azóta sem tud feldolgozni? Mit mondjon az a fiatalasszony, akit a nevelőapja megerősökölt? Akinek gyermekét, testvérét, apját a háborúban meghurcolták, megölték? Mit mondjon és érezzen az, akit megcsaltak, és már mindenki tudott róla, csak ő nem? Akit meglóptak? Akit úgy tettek ki a munkahelyéről, hogy meg sem köszönték húsz, harminc, negyven év munkáját? Mit mondjon az, akit úgy bántottak meg, hogy utána soha nem mondták: „Bocsáss meg, nem így akartam!” Mennyi sérelem, igazságtalanság és fájdalom, amit emberileg nem lehet feldolgozni. Nehéz ezzel együtt élni. Lehet, hogy az idő

múlásával tompul, de tévedés az a gondolat, hogy az idő minden sebet begyógyít. Nem. Idővel csak beleivódik az ember lelkébe, szinte megszokottá válik. Olyan lesz, mint a mérge, ami ott lappang és bomlaszt, és tönkre teszi lelki békénket, külső és belső egészségünket.

Igen, vannak olyan sérelmek, melyeket emberileg nem lehet megbocsátani. Túlságosan mélyek, túlságosan nagyok, túlságosan régóta fájnak, melyeket emberi értelemben véve lehetetlenség megbocsátani. Az élő Isten azonban nem azt akarja, hogy emberileg éljük ezt az életet. Ha elfogadtuk Jézus Krisztus kereszthalálának váltóságát, akkor már nem magunkban éljük az életünket, hanem Lelke ajándékát kérve Ővele és Őáltala, az Őbelé vetett hittel, és ennek egyik legfőbb jele, hogy szeretnénk engedelmeskedni neki. Sehogy másként nem fogod tudni feldolgozni, elfogadni és megbocsátani azokat a sérelmeket, melyek talán évek, évtizedek óta örlik, nyomasztják, tépik szét a lelkeket – csak az Ő Lelke által.

Mert Isten Lelke olyan csodálatosan jó és erős és megbocsátó, hogy Ő még akkor is tud segíteni, ha a mi tudományunk megáll. Sőt, hadd fogalmazzuk úgy: Ő leginkább akkor tud segíteni, ha a mi tudományunk megáll, ha hajlandóak vagyunk beismerni, elismerni: az én erőm kevés. Ha ezt megértjük és belátjuk, akkor tudunk azzal az alázattal leborulni és imádkozni: „Segíts! Én magam képtelen vagyok rá!” És Ő segít. Kíaradóbban, mint mi azt elképzelni tudnánk.

Mert igazán megbocsátani csak Isten tud. Ő, akit elhagyunk, akivel nem törődünk, aki nélkül éltünk, és aki nélkül sokszor élünk hitünk útján járva is. Akinek a háta mögött akarunk cselekedni. Akinek a legnagyobb fájdalmat okozzuk azzal, hogy nem tudunk szeretni, hogy rágalmazzuk egymást, hogy képmutató módon viselkedünk, hogy csak a világszabvány mutatjuk magunkat jónak. Ugyan mi lenne velünk, ha Ő nem bocsátana meg nekünk? Ugyan mit érne, hova tartana a mi életünk Isten bocsánata nélkül?

A legtöbbet, a legszebbet adja Isten a bűnbocsánattal. A mi bűneink bocsánatát. A régen elkövetett, az azóta elkövetett, az újból és újból ránk törő és zaklató bűnök bocsánatát, amelyekkel hadban állunk vagy állunk, amelyek miatt szenvedünk, amelyeket csak később értünk meg, hogy rossz volt, mulasztásaink, mindezt, mellyel ártunk felebarátainknak – azzal végső soron Istennek ártottunk. Ő megbocsát nekünk, mert Jézusunkért ott a kereszten már akkor megbocsátott, amikor mi ezt hittel elfogadtuk, amikor még sok vétünkkel el sem követtük.

Kedves testvérek! Van nekem egy drága apósom. Nagyon szeretem őt. Olyan derűs és kiegyensúlyozott ember, mint ő, kevés van. Mindig egy nagy cserépkályhához hasonlítottam magamban, akiből egyenletes hőfokon árad a békesség és a szeretet. Sok évvel ezelőtt nagyon összeszórtalakoztam vele. Valamiért megharagudott rám, és csúnyán veszekedtem. Számomra az fáj a legjobban, hogy egy ilyen derűs ember így beszél velem, és akkor úgy éreztem, még igaza sincsen. Másnap persze bocsánatot kértünk egymástól, nagyjából őszintén is,

de mégis sokáig – nem túlzok –, hónapokig emésztett a keserűség, a harag, ha e veszekedés eszembe jutott. Biztos ő is így volt velem. Én is mondtam ám bizonyára igazságtalanságokat, még ha én azt igaznak is tartottam akkor. Szenvedtem ettől az érzéstől. Nem akartam már haragudni, mégis haragudtam. Látszólag úgy tettem, mintha nem, de legbelül mégis összerándult a gyomrom, amikor találkozunk kellett.

Azután egy napon letérdeltem, és kértem az Urat:

„Drága Jézusom, segíts! Én nem tudok továbblépni. Te tudod, miért alakult így. Én nem akarok haragban élni. Te segíts úgy megbocsátani, ahogyan Te bocsátottál meg ennek a világnak.”

Másnapra, mintha súlyos betegségből gyógyultam volna meg, kitörölték a szívemből ezt a keserűséget. Hiszem, hogy amit én emberileg nem tudtam megtenni, megtette helyettem az Úr. Azóta ha visszagondolok erre a veszekedésre, már képes vagyok felülemelkedni saját indulataimon, és már apósom álláspontját is el tudom fogadni, meg tudom érteni. Sőt, már szégyenkezni is tudok a saját bántó szavaim miatt. Nem magamnak köszönhetően, hanem annak az Istennek, aki még az ilyen pillanatokban is segítségünkre jön.

Igen, igazán megbocsátani csak Isten tud – Jézus Krisztusért. Akiért e világot megteremtette, aki által uralkodik, és utat nyit az Ő országa felé, aki Lelke által a szívünkben akar élni.

Sokszor halljuk ezt a mondatot is: én megbocsátok, de nem felejték. Ilyenkor mindig arra gondolok, hogy ez teljesen értelmetlen mondat. Ha igazán megbocsátasz, akkor el is felejtet. Hiszen miért lenne jó a mérget újra és újra kiönteni, hogy mérgezzen? A mérget, a gyilkos mérget ki kell dobní, és soha többet nem szabad kézbe venni, mert csak árthat. Ugyan mi értelme van megbocsátani és nem felejtetni? Emberileg lehet, hogy van ebben logika, de Istennél más törvények munkálkodnak. Nála megbocsátani annyit tesz: mint teljesen elfelejtetni és nem emlé-

kezni rá többet, főleg pedig nem emlékeztetni rá többet.

Kedves testvérem, hadd kérdezzek meg: úgy érzed, egy régen benned lappangó keserűség megbénította a szívedet? Hidd el: csak az Úr tud neked segíteni ebben, senki más! Őt kell hívnod a szívedbe, hogy gyógygítson ott, ahol fáj, hogy cselekedjen, hogy elrendezzen, hogy bekötözzön – hogy bennünk lakozva éljen. Ővele meg fogsz tudni bocsátani.

Csak Ővele és Őáltala lehet megbocsátani, bármit követtek el ellened. S Ő az, aki ahhoz is erőt tud adni, hogy saját igazunkon túl látva meglássuk a másik ember igazát is, és ha kell, oda tudjunk menni ahhoz, akitől talán hosszú idők sérelmei választanak el,

hogy békét kössünk.

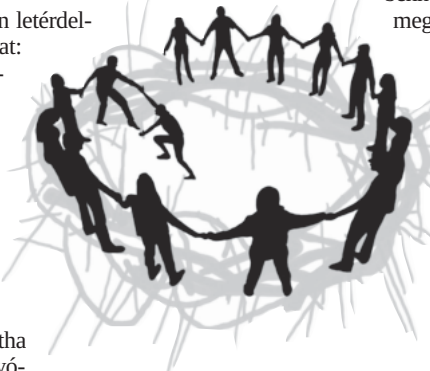
A legfőbb üzenet ennyi: bocsássunk meg egymásnak!

Könnyű ez? Nem. Nem könnyű. De ugyan ki ígérte nekünk azt, hogy a hit útja könnyű út? Nem, ez az út a nehezebbik, a keskeny, a göröngyös. Mégis ez visz az égbe, mégpedig azért, mert ez az út maga az Úr Jézus Krisztus, és ahogy megtanultuk, senki sem mehet az Atyához Őnélküle. Így pedig már nem is lesz nehéz, mert igazából még ezt is elvégzi helyettünk és bennünk, ha rá merjük bízni életünket.

Kérd Őt a szíved mélyén: segítsen hited útján az egyik legnehezebb, de mégis az egyik legfontosabb döntésedben: a megbocsátásban. Mert rendeznünk kell végre közös ügyeinket. Először a szívünk mélyén Istennel, azután Ővele elindulva a felebarátunk felé. Olyan lesz ez számunkra, mintha egy súlyos betegségből gyógyultunk volna meg. Mintha kisütne a nap fölöttünk és szétáradna csontjainkban egy csodálatos erő. Pedig igazából semmi más nem tettünk, csak engedtünk az Igének, csak engedtük, hogy Isten újra legyőzzön minket szeretetével.

Isten segítsen, hogy pótoljuk e mulasztásunkat, és bocsásson meg, ha eddig nem volt hozzá erőnk, hitünk vagy bátorságunk. Ámen.

Sebestényné Jáger Orsolya lelképásztor ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

A VÁMSZEDŐ
Lk 5,27-32

Pompás otthona könyörtelen, elméjében érmék hangja koppan, mint magányos olajfa fenn a hegyen, a vihamak kiszolgáltattottan.

Megvetetten élni, mint az idegen, míg átnéz rajta egy unott világ, apró láncszem egy fogaskereken, mi egészen a csontjáig bevág.

Kövess engem – betegen, árván, és meglátod arcom, ott fenn a hegyen, kövess engem, úgy ahogyan vagy. Követlek Téged, jó Mesterem.

...és úgy mossa lényét tisztára a Fény, mint eső mossa a kallódó lomot, elhagyni mindent, hogy értsük Ki Ő... és megírja az első Evangéliumot.

ÉN VÁLLALNI SZERETNEM

Én vállalni szeretném, hogy legyek sebezhető, mint szélviharban a régi nádtető,

s legyek tiszta, mint vihar után a kék, hol összeér a vízzel az ezüstsziurke ég.

Vállalni szeretném, mint kútba néz a szem, a csöndjeim, amelyben hangod elviszem,

és vállalni ha sírok, nemcsak magamért, mert ki mindent tud rólam, akkor is megért.

ENGEDJÉTEK A GYERMEKEKET
Lk 18,15-17

A bölcsesség látszatát egy szelíd mozdulattal odébb toltad, mint felhőket a szél.

Körötted álltak, fejük lehajtvá, rebbenő szemekkel tudták: Te győztél.

Engedjétek hozzám jönni – szólódt – időnk magvait: a gyermekeket, s szavaid talányát morzsolgatják immár az azóta eljött, nehéz évezedek.

S látom, amint olajfák árnyékában anyjukhoz bújnak: törzshöz tapad az ág. S időtlen mosoly az anyák szemében: ha hozzájuk hasonul e megkérgesült világ.

Gyermekeknek

ZÁKEUS DÖNTÉSE

„Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit kizsaroltam, a négyszeresét adom vissza neki.”
(Lukács 19,8)

Biztosan hallottad már ezt a szót: bocsánatkérés. Bocsánatot akkor kérünk, ha valami rosszat tettünk. Például megbántottunk valakit. Vagy éppen kicsúfoltuk. Vagy véletlenül úgy nekiszaladtunk valakinek, hogy elesett, szomorú lett, de talán még sírt is. Amikor valami ilyesmit teszünk, akkor

el kell, hogy döntsük, hogy bocsánatot kérünk-e vagy sem. Amikor ilyesmi történik, mindig kérjünk bocsánatot! Ha bocsánatot kérünk, akkor nemcsak azt mondjuk, hogy „bocsánat”, hanem gyakran teszünk is valamit. Bálint egyik nap megtanulta, hogy mit jelent bocsánatot kérni.

Egyik reggel anyukájával boltba ment és nagyon megtetszett neki ott egy piros kiskocsi. Ezért így kérlelte anyukáját:

- Anya, vedd meg nekem azt a kocsit!

- Nem veszem, mert nagyon sok van már otthon – mondta az anyukája. – De veszek valami mást, amit szeretnél.

- Más nem kell! Hagyj is békén! – mondta mérgesen Bálint.

Amikor az óvodába ért, még dühösebb

lett. Egész nap senkivel sem akart játszani. Amikor látta, hogy barátai az udvaron milyen szép várat építettek homokból, odament és jól összetaposta az egészet. A többieknek ez annyira rosszul esett, hogy sírtak is miatta.

- Bálint, légy szíves kérj bocsánatot a társaidtól! – mondta neki óvó néni.

- Nem kérek bocsánatot! – felelte mérgesen.

Egész délután duzzogott. Még akkor is, amikor anyja érte ment. A kedvenc csokiját vitte neki, de Bálintot az sem érdekelte. Óvó néni elmondta anyának, hogy mi történt a homokvárral. Este, fürdés közben anyja nagyon szomorú volt Bálint viselkedése miatt. Amikor a kisfiú a habokból várat akart építeni, ezt kérdezte tőle:

- Mít szólnál, ha én ezt most lerombolnám? – és fölemelte a kezét.

készítettek. Nagyon örültek, és együtt játszottak egész nap.

A bibliai történetben Zákeus, a kis termetű

vámszedő is sok rosszat tett. Amikor Jézussal találkozott, akkor megértette, hogy milyen sok rossz dolgot tett ő korábban és mennyi mindenkit megbántott. Meg akart változni. Amikor Jézussal találkozott, megértette, hogy Jézusnak ő is fontos. És azt, hogy Jézus szereti őt. De azt is megértette, hogy Jézusnak csak az lehet a barátja, aki nem tesz ilyen rossz dolgokat. Éppen ezért elhatározta: bocsánatot kér azoktól, akiket megbántott. Ezt mondta Jézusnak:

- Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit kizsaroltam, a négyszeresét adom vissza neki.

Ahogy Bálint újraépítette a lerombolt homokvárat, úgy Zákeus visszaadta a pénz azoknak, akikről elvette. És nem csak annyit, hanem még többet is.

Jézus nagyon örült annak, amit Zákeus mondott. Tudta, hogy Zákeus teljes szívből megbánta, amit tett. Amikor te megbántasz valakit, te bocsánatot kérsz tőle? Mindig kérj bocsánatot, és ha például egy játékot vettél el valakitől, akkor add vissza neki azt!

Úr Jézus, néha én is megbántok másokat. Segíts, hogy mindig bocsánatot tudjak kérni tőlük. Ámen.

(Dráviczki Csaba – Áhítatok óvodások számára – Bányka füzetek II. – RPI 2012) ■

- De ne tedd anya! Ez csúnya dolog lenne! – válaszolta Bálint, és tolta el anyukája kezét.

- Látod, kicsim, ugyanilyen csúnya dolog volt, amit te csináltál ma az óvodában. Amikor összetapostad Zsoltiék homokvárat, akkor ők is ugyanilyen szomorúak lettek tőle.

Bálint elszorodott. Már ahhoz sem volt kedve, hogy várat építsen a szép, fehér habokból. Ezt mondta anyukájának:

- Én ma nagyon sok rosszat tettem. Olyan rosszul érzem magam tőle! Meg akarok változni!

- Tényleg sok rossz dolgot tetél. Kérj bocsánatot azoktól, akiket megbántottál, és segíts nekik megépíteni a várat! És meglátod, sokkal jobban fogod érezni magad – tanácsolta az anyukája.

- Anya, először tőled kérek bocsánatot. Ne haragudj, hogy csúnyán viselkedtem veled a boltban! – mondta Bálint.

Anyukája megpuszilgatta, és persze megbocsátott neki. Másnap Bálint a barátaitól is bocsánatot kért, és épített nekik egy várat. Még szebb és nagyobb lett, mint amit ők

Jézus ezek után tudva, hogy már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjazom.” Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve ízsópra tűztek, és odatartották a szájához. Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: „Elvégeztetett!” És fejét lehajvta, kilehelte lelkét.

ZIMÁNYI JÓZSEF ECETES EMBEREK János 19,28-37

A nagypénteki istentiszteletünk különleges helyet foglal el istentiszteleteink között. Úgy tudom, hogy a római katolikus egyház ilyenkor nem tart külön istentiszteletet, mert valahogy úgy érzi, ez nem ünnepelni való esemény. Mi egészen másként látjuk. Úgy gondoljuk, hogy ünnepelni kell; most kell igazán hálát adni, most van itt az ideje az igazi bizalomnak, örömmek, bűnbánatnak, szegyenkezésnek, reménykedésnek. Ez a legnagyobb tett, amit az Isten cselekedett az emberért, érthetetlen és megmagyarázhatatlan. Pál apostol megmondta, hogy a válaszkodó, Istent a saját erejével kielégíteni akaró zsidónak ez megütközés, az okos, bölcs görögnek, a művelt emberek botránkozás. Azt, hogy Isten annyi ember helyett egyetlen egyet, a sok gonoszért egy igazat, annak áldozatát fogadta el, én helyettem azt a másikat büntette meg, és ez Istennek elég, ezt csak a hit tudja megérteni, és minél jobban megéri, annál jobban rabjává lesz ennek a szeretetnek, és annál inkább hallja ezt a megrendítő kiáltozást, hogy „**Szomjúhozom**”, és megéri, hogy **ez a Krisztus szomjúsága én utánam.**

Fiatallélek növendék voltam, talán harmadéves egyetemista, amikor itt járt egy német misszionáriusnő, *Goebel Tina*. Makón prédikált (én ott akkor legátus voltam), s erről az egy szóról beszélt, hogy „**Szomjúhozom**”. Tele volt a hatalmas terem, nekem már nem maradt ülőhelyem, álltam a fal mellett, és úgy szíven talált, ahogy elmagyarázta ez a misszionáriusnő – aki az emberevő barnabőrűek közül tért vissza pihenőre, *Molnár Mária*val, a magyar misszionáriusnővel dolgozott együtt –, hogy mindaddig szomjazik a Krisztus, amíg én „igen”-t nem mondok, és azt nem mondom, hogy „szívem a Tied”. Ez elégíti meg Krisztus szomjúságát.

Úgy vagyok szinte a nagypéntek eseményeivel, mint mikor az ember a tengerparton áll, a végtelen tenger körülfogja, és megpróbálja kimenni belőle a vizet. Két istentiszteletünk van, ezen kellene elmondani sok mindent, és a testvérek emlékezhetnek rá, hogy évközben is nagyon sokszor beszélünk a jó latorról, Krisztus szenvedéseiről, a keresztről, a Megváltó szeretetéről, de most, amikor ilyen kiemelt alkalomunk van, mint a nagypéntek, érzem a nagy tehetetlenségemet. Nem hiszem, hogy lenne akár ember, akár angyal, aki meg tudná magyarázni, mi történt ott a keresztfán. Mi csak úgy messziről – ahogy Pál is mondta –, nagyon

homályosan látunk, hát amit a homályon keresztül mégis meglátunk, azt próbálom világosan elmondani.

A legelső – és ebben benne van mindaz, amit én mondhatok, amit mondanom kell és mond mindenki, aki jól és helyesen magyarázza az Igét –, hogy mi teljes bizalommal lehetünk és kell lennünk a Megváltó iránt, akiről ezt olvasuk: „*tudva, hogy már minden elvégeztetett*”. Abban, amit az Úr Jézus elvállalt, hogy Istent tökéletesen hozzánk békíti, hogy minden bűnünkre bocsánatot szerez, abban semmi hiány nincs. Az Úr Jézus nem „majdnem” elvégezte, nem 90 százalékban, hanem tökéletesen: „*tudva, hogy már minden...*”. Legyen a szívetekben mindig bizalom! Még akkor is, amikor talán úgy érzitek, hogy nem tudok most imádkozni, semmi kedvem nincs az Isten közelében lenni, nem kívánom a Bibliát. Vannak ilyen keserves, nyomorult, mocsárba süllyedt állapotok és idők, akkor is tudni kell teljes biztonsággal, hogy az Úr Jézus engem most is, ebben az állapotomban

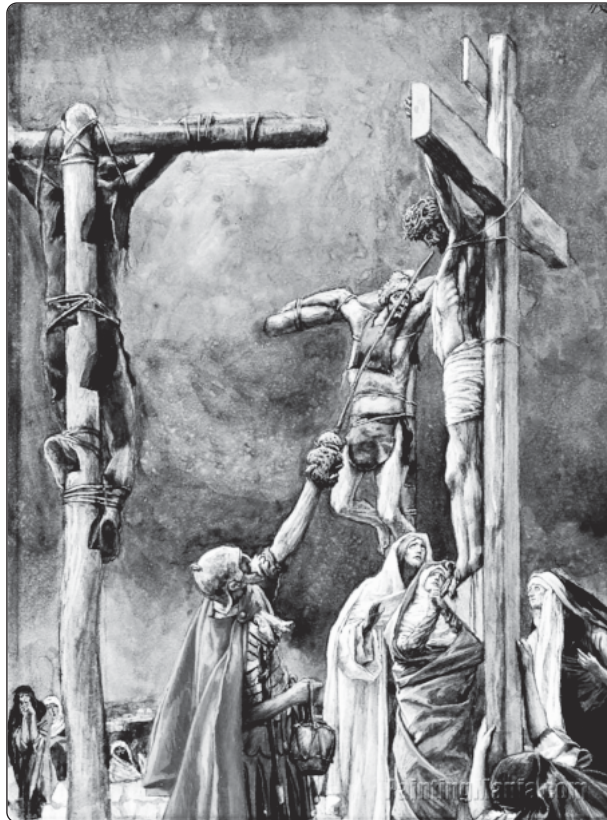
delmemre, minden veszteségemre, minden nyereségemre, mindig megvan nála, amire nekem szükségem van. Krisztus nélkül semmim sincs, Ővele pedig mindennel bírok.

Majd néhány igét fogok az ige-szolgálat végén olvasni; félelmes határköveket kell letenni, és ki-ki nézze meg, hogy hol áll, hol tart! Tökéletes Megváltó, teljes bocsánatot szerzett. Testvérek, minden bűnre, amit megvallunk Istennek, és kérjük, hogy a Krisztusért bocsássa meg – de őszintén megbánjuk azt a bűnt –, azonnal megvan a bocsánat! Mi az úrasztalánál szoktuk hirdetni a bűneitek bocsánatát az őszinte bűnbánat feltétele mellett, de ez nem az úrasztalához van kötve, hanem mindig ahhoz a pillanathoz, amikor az ember szívét ez a bűnbánat betölti.

Nem tudom, veletek nem történt meg, hogy valamelyik gyerekkori gonosz csínytevés esztekbe jutott, és egyszer csak megsajdult a szívetek? Én nagy verekedő voltam gyerekkoromban. Anyám nem tudott fékezni, apám nem élt, és az Isten megengedte, hogy kint Budán fiatal kölykökkel a züllés útjára menjünk. Minden energiánkat verekezésben, birkózásban, sok csínytevésben éltük ki féktelenül. Sokszor eszembe jutnak ilyen dolgok, amikor öregembereket kicsúfoltunk. Hiába kergették, nem tudtak utolérni. Előttek vannak ezek az arcok. Vagy amikor anyám sírt, mert a teljesen új ruhámat elfutballoztam egy vasárnap délután, és szanaszét szakadt, amiért ő hónapokig dolgozott. Eszébe jutnak az embernek gyerekkori vétkei, és amikor elmondja az Úr Jézus előtt ezeket fájdalommal, szegyenkezve, szomorúan, mindig megjön a teljes vigasz, a teljes feloldozás.

Isten sokszor emlékeztet minket a múltunkra, hogy el ne bízzuk magunkat. Sosem járhatunk felemelt fejjel. Csak amikor lehajlunk, akkor kapjuk meg azt a mennyei vigaszt, ami feltűdít; mint a gyerek, amikor kikapott, aztán sír, utána meg ölebe veszik, szépen odavonja az anyja vagy az apja, és akkor jó, biztos helyen van, megvan a megbékélés, megvan a bocsánat. De jaj annak az embernek örökre, aki noha megadta neki az Isten a lehetőséget, hogy megvallja a bűnét, megbánja azt és megkapja a feloldozást, nem vallja meg, nem bánja meg és nem kap feloldozást. Az egyház nem bocsát meg. A papok nem bocsátanak meg. Az úrvacsora nem törli el a bűnt. Meg kell vallani, meg kell bánni, kémi kell a bocsánatot és el kell magam kötelezni, hogy – Isten erejével – nem folytatom a régi rosszat. Enélkül nincs az egésznek értelme. Az Úr Jézus teljes elégtételt szerzett, akkor én teljes bocsánatot kaphatok és a bűnt teljesen elhagyhatom.

Nagypénteknek ez egy nagyon fontos üzenete. De nemcsak ez van itt, hanem – milyen jó – ez a második: szabaddá lett az út az Isten és az ember között. Mikor az Úr Jézus meghalt, a nap elhomályosodott, a föld megrendült, sírok nyíl-

is szeret, és ki tud emelni. Mindent elvégeztet: minden helyzetre, minden időre, minden alkalomra, minden szenvedésemre, minden örömmre, minden bánatomra, minden csalódásomra, minden reménységemre, minden küz-

tak meg, szentek teste támadt föl és a zsidó templomban a Szentek Szentjének hatalmas függönye, ami rettenetesen erős anyagból volt, a fölétől az aljáig kettéhasadt. E mögé a függöny mögé évente csak egyszer mehetett be és csak a főpap néhány percre, míg a vért meghintette önmagáért meg a népért. Ez volt az évi nagy engesztelési ünnep. Utána rögtön össze kellett húzni a függönnyt, és senki be nem mehetett, be nem nézhetett. De mikor Krisztus meghalt, ez a függöny végigszakadt. Egyszerre nyitva lett az út, mert ott bent lakozott Jehova. Isten.

Jézus halálával szabaddá lett az út. A Biblia mondja, hogy az Ő teste volt a kárpit, amit szétzaggatott a töviskorona, a korbács, a szeg, a lándzsa. Szabaddá lett az út, ez azt jelenti, hogy állandó kapcsolatban lehetünk és kell lennünk Istennel. Nem úgy van, hogy reggel imádkoztam egyet, este imádkoztam egyet, sőt én még délben is szoktam imádkozni – ez nagyon kevés. Ha valaki reggel lélegzik egyet meg délben meg este, az meghal. Nem éri meg a delet. Ahogy szüntelenül kell lélegzeni, állandóan kell imádkozni. És szabad! Van jogunk hozzá! Szabad lett az út Isten meg miközöttünk. Ezt az Úr Jézus szerezte meg. Krisztus nélkül Isten elé merészkedni nagy istenkísértés.

Van egy példázata az Úr Jézusnak, ahol arról beszél, hogy a király vendégeket hívott meg, szegényeket és koldusokat is, de bement valaki, és nem vette át az ünnepi vendégruhát. Keleten az volt a szokás, hogy a vendégnek a gazda adott ruhát. Új ruhát kellett felvenni, tisztát. Mindenki kapott egy tiszta vendégruhát, és mindenki csak a gazda ruhájában jöhetett be. És volt, aki nem vette fel, bejött a magáéban, és kidobták a külső sötétségre. Hogy hogy nincs ünneplő ruhád!? Nem öltöztél át! Nem tisztultál meg!

Nem lehet Isten elé járulni, amíg a Krisztus által meg nem békültünk vele. Roppant vakmerőség megszólítani, beszélgetni, kérni, miközben állandó haragban vagyunk. Nem békültem meg, ingerelem az Istent és folyton kérek Tőle. De amikor az Úr Jézushoz jövök hittel, bűneimet megvallottam, megbántam, a bocsánatot elfogadtam, szabad az utam. És állandó kapcsolatban kell lennem a megbékült Istennel.

De most nemcsak erről van szó, hogy megbocsátott, hanem arról is, hogy megszerezte mindazt, ami az övé volt – nekünk. Ha csak annyit lenne, hogy nekem nem kell elkárhoznom, mert az én Megváltóm az ítéletet helyettem elviselte, meghalok és vége. De nem így van! Olyan szépen mondja a Biblia: „*halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért*” (Róma 4,25). A feltámasztott Jézus visszaadja mindazt, ami az Övé. Pál apostol úgy mondja, hogy mi örökösársak vagyunk a Krisztussal. Örököljük mindazt, amit Krisztus örökölt. Ezt is az Úr Jézus szerezte. Tehát nemcsak a bűnbocsánatról van szó, hanem mennyei örökségről is. Nemcsak az ítélet van elvéve, hanem az egész menny nekünk van adva. Fel tudja valaki fogni,

hogy mit tett érettünk az Isten Fia? Ha anyglokért tette volna, meg lehetne érteni, akik nem vétköztek, de érettünk, akik tele vagyunk bűnnel!? Az istentiszteleten is sokszor olyan makacs a szívünk, okoskodunk, vitatkozunk, ellenkezünk, bezárjuk a szívünk ajtaját. Mondja, mondja – nem jön be! Nem engedem be! De nagy az az irgalom, amelyik továbbmondja, továbbkínálja, továbbbostromol, továbbajánlja!

Az előbb szóltam erről a kiáltásról, hogy „*Szomjúhozom*”. Nem értették meg. Most is nagyon sokan félreértik. Két dolog nyilvánult meg ebben a kiáltásában. Egyrészt az, ami minden elvérzett embernek az érzése. Amikor a vér

elfolyik, rettenetes szomjúság támadja meg az embert.

Eszembe jut egy történet a világháború eseményei között, amikor tábori lelkészek ütközet után a sebesülteket látogatták. A Horthy rendszerben rendszeresítve volt a tábori lelkészi szolgálat. Nekem is be kellett menni tanfolyamra, elvégeztem, de én nem kerültem ki hál! Istennek a harctérre, de akik kikerültek tábori lelkészek, ütközet után sok sebesültet vizsgáltak. Valamilyen csak gyorsan bediktálta a felesége nevét, „írja meg, lelkész úr, hogy itt haltam meg”, vagy ki mit akart tüzenni. Egy ilyen alkalommal, amikor a lelkész látogatta a sebesülteket, imádkozni akart az egyik súlyos sebesülttel, de az azt mondta neki: „Ne imádkozzon, lelkész úr, hanem valamit tegyen a fejem alá, mert látja, hogy csing a fejem.” A lelkész odatett egy tábori hátizsákot. „Most meg valahonnan hozzon egy kicsit inni, mert retentően szenvedek a szomjúságtól!” A lelkész megitta, mert nagyon szomjazott a vérző ember, és mondta neki: „Tudom, hogy maga mit érez, sejttem, mert az elvérző ember rettenetesen szenved a szomjúságtól.” Mikor ivott, azt mondta a sebesült: „Most már imádkozhat.

Most már lehet.” Nem sokára meghalt. Ez a történet eszembe jut ebben a pillanatban, hogy addig nem fogadta el a lelkésztől az imát, amíg meg nem itatta és amíg nem segítette rajta. Az az elvérző katona is érezte azt a rettenetes szomjúságot.

Ez azért van benne a Bibliában, mert nagyon nagy szükség volt rá. Tudniillik már az őskeresztény időkben elterjedt egy hamis tanítás, hogy tulajdonképpen az Úr Jézusnak nem is volt teste. Csak látszat volt az egész. Ő nem szenvedett, Őt nem lehetett odaszegezni, az egész csak egy látszat volt. Nem. Ha látszat lett volna, akkor nem szomjazott volna. Átszúrták az oldalát, és vér és víz jött ki. A halott ember testéből ez folyik ki. A Biblia pontosan leírja mindezt bizonyítékkal: Jézus valóságos emberként valóságosan szenvedett és valóságosan meghalt.

A másik, ami még fontosabb volt, s ami ebből a kiáltásból a hangsúlyosabb, hogy **az Úr Jézus szomjazik utánam és utánad. Szomjazik a lelkünk után.**

Milyen különös, hogy mi azok közé tartozunk, akik után szomjúhozik. És amikor a mi szívünkben is szomjúság támad, mikor nem tudok Biblia nélkül meglenni, mikor nem tudok egy órát eltölteni anélkül, hogy közben ne imádkozzak, magamért, másokért hálát ne adjak, mikor ez a két szomjúság találkozik, akkor boldog az Isten és akkor boldog az ember. Megmondom egy mondatban most két dolgot: Az Úr Jézus szomjúságát, amivel te utánad szomjazik, csak te olthatod el, amivel te utánad szomjazik, azt más nem olthatja el; és az a szomjúság, ami a te szívedben van, azt meg csak Krisztus olthatja el. Jaj nekünk, hogy ha valami más eloltja a szomjúságunkat, ha jó nekünk Krisztus nélkül, ha tele van a poharunk Krisztus nélkül! Dávid nem úgy mondta, hogy Isten nélkül „*csordultig van poharam*”, hanem éppen hogy az Istennel való közösséggel van tele (Zsolt 23,5).

Figyeljük meg, hogy mit csináltak, amikor Jézus elkialtotta magát, hogy „*Szomjúhozom*”. Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megöltve izsópra tűzték, odatartották a szájához. Jézus elfogadta az ecetet. Nem véletlenül van leírva.

Mi ez az ecet? Mindenki ismeri. Az ecetes vizet abban a pillanatban, ahogy az ember fogyasztja, kellemes érzést ad, és oltja a szomjúságot, utána pedig kimondhatatlanul fokozza. Ecetes étel után vizet kell inni – ezt mindenki tudja. De sokan adnak most is ecetet! Adni kellene a szívemet, és oltaná a Krisztus szomjúságát, ehelyett elmegyek úrvacsorázni, jövök az istentiszteletre, énekelek, adakozok, dolgozok az egyháznak – ez mind ecet, ha nincs mögötte az, hogy odaadtam a szívemet is.

Odanyújtották neki az ecetet, de csak gúnyolták. Nem mondták: „Jézus, Te vagy a Megváltónk!” Odanyújtották, az Úr Jézus pedig elfogadta az ecetet Elfogad minden istentiszteletet, minden imát, minden éneket azoktól is, akiknek a szíve távol van, de ez ecet. Ez fokozza a szomjúságot.

Most gondoljátok el, hogy valaki azt az éneket énekli, hogy „Aki értem megnyíltál, Rejts el, ó, örök Kőszál! ... Jövök, semmit nem hozva, Keresztedbe fogódzva...” Az Úr Jézusban föltamad a vágy, a kívánság: „Ha mondja, énekeli, hadd jöjjön!” Át akar minket karolni, Magához vonni! „Uram, én csak énekelek! Uram, ez csak ének! Hát én nem adom magamat!” Itt az ecet! Ez az ecet! „Árván, bízva, hogy megszánsz...” „Dehogyan vagyok árva! Nincs nekem szükségem arra a nagy kegyelemre!” Ez az ecet! Ezt csinálják sokan. Temp-lomba járunk, de nem adjuk a szívünket. Jézus szomjúságát fokozzuk, fokozzuk, de nem elé-gítjük meg!

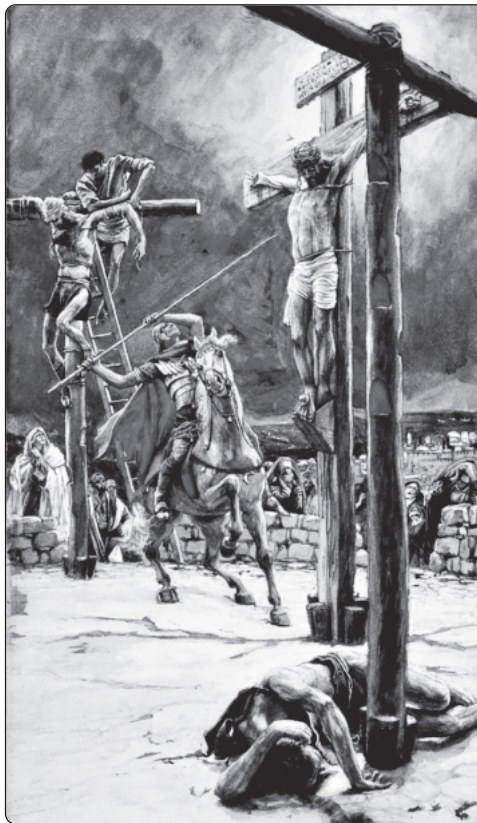
Milyen különös, hogy elfogadta ezt az ecet-tet. Mi tudjuk, hogy amikor elkezdődött a megfeszítés, a két latornak is, Jézusnak is valamilyen kábító, fájdalomcsillapító anyag-gal kevert italt adtak. A két rabló elfogadta ezt a kábító anyagot, jobban tudták viselni a kínokat, de az Úr Jézus nem fogadta el. Teljes öntudattal várta, hogy odaszegezzék. De ezt az ecetet, ami növelte a fájdalmát, a gyöt-relmét, ezt elfogadta. Milyen megdöbbentő, hogy mindent megtett azért, hogy a gonosz embert megmentse, és a gonosz ember is mindent megtett, hogy növelje a fájdalmát. Én mindenkit óva intek és figyelmeztetek, hogy ne töltögessen ecettel a poharat, és ne nyújtsa oda! A szívünket kell adni! Ma-gunkat! Míg én nem adom magam Krisztus-nak, csak folyton töltöm és adom Neki az ecetet, a szomjúságát növelem!

Olyan megdöbbentő ez a nagypénteki csoporkép! (Nem olvastam végig a törté-netet, de a testvérek úgyis tudják, sokszor hal-lották.) Próbáljuk elgondolni: ott van előttünk három kivégzett ember, egyiknek – középen – a fején töviskorona van. Végigfolyik rajta a vér, már megalvadt, nem is lehet látni az arcát, szája kicserepesedett, teljesen ki vannak for-dulva a csontjai a testsúlytól, a tenyér nem tudja tartani, borzasztó látvány – és gúnyolják. Van kedvük nevetni. Hajlonganak előtte: „Király, ha most lejösz a keresztről, hiszünk neked. Hát korona van a fejedben! Kor-mánypálca helyett szegek vannak a tenyered-ben. Ezekkel a lábakkal mentél a bűnösök után, most szegek vannak benne. Szállj le a ke-resztről!” Ezerféleképpen gúnyolták. Hova tud sülyedni az ember! Milyen kegyetlenné tud válni! Minden kegyetlenség, minden gúnyos káröröm, minden csúfolódás innen jön, ebből a nagypénteki tömegből, ebből a lelkiületből, ebből a pokoli táborból. Ismerünk néhány nagyon kegyetlen, gonosz embert. Van a faluban is. De rettenetes, amikor valakinek egyre keményebb a szíve, mindig gonoszabb! A Krisztus szen-vedésére egy válasz van – gúny, kegyetlenség.

Nézzük tovább, hogy milyen borzasztóan ünnepelt ez a zsidó gyülekezet. Azért mondom el, hogy az Isten őrizzen meg minket ilyen ret-tenetes ünnepelésétől! Miután Jézus már elkial-totta, hogy „Elvégeztetett”, fejét lehajtva ki-lehelte lelkét, nézzük meg a zsidó egyház vezetőit, a zsidó gyülekezet előjáróit, mi volt a legnagyobb gondjuk! Mivel péntek volt, a zsi-dók nem akarták, hogy a testek szombaton is a kereszten maradjanak. Benne van az ószövetségi törvényben, Mózes törvényében, hogy „ne

hagyjál akasztott embert a fán”! Naplemente előtt le kell venni, mert beármékolja, beszen-nyezi a következő napot. Ünnepnap jön, és ün-nepnapon nem függhetnek felakasztott emberek a fán. A zsidók így gondolkoztak. „Ha ezek ott maradnak a kereszten, megrontjuk az ünnepet.” De hogy odaszegeztük, az nem rontja meg! Megöltünk egyetlen valakit, aki soha nem vétkezett, az nem rontja az ünnepet! De ha ott maradna, az rontja! Ugye milyen rettenetesen sötét, balga gondolkodás?

Voltam egyszer nagypénteken egy család-nál. Látogatóba mentem, és szabadkozott a család-fő, hogy „hát ne tessék zokon venni, to-jásleves lesz és túróstészta, de tepertő nem lesz rajta, mert nagypénteken nem szabad zsírosat

enni”. Jó. Nagyon jó a tojásleves, jó a túróstészta. Aztán ebéd után kértem, hogy olvassunk valamit a Bibliából. „Hát sajnós Biblia nincs.” „Nem olvassák?” „Tudjuk úgy is.” Se szülők, se gye-rekek, Biblia nincs, ima nincs, hit nincs, de tepertőt azt nem szabad enni! Micsoda sötét az ember! Így akarja elintézni ügyét az Istennel. Nagypénteken túróstészta-t ettem, persze jól-lakásig, jó tejfeles volt. Ez mind ecet.

Jaj, holnap nagy nap lesz! Nagyszombat! Egy hatalmas nagy szombati nap! Valószínű, hogy ez volt az a 49., illetve 50. esztendő. Volt Iz-raelben egy törvény, a Jóbél, a kürtölés esztendeje, amikor a hétszer hetedik év után minden adóssá-got elengedtek. Ha valaki például kölcsön kért a 48. évben nem tudom mennyi pénzt, a következő évben az év végén letelt a tartozása. Nem tartozott tovább. Elengedtek minden tartozást, és a kölcsön-vett földeket vissza kellett adni. Egy ilyen nagy nap volt ez. Az Úr Jézus egy ilyen nagy ünnepen halt meg, amikor mindenkinek elengednek mind-ent. Isten evvel is kifejezte a nagy engesztelést: bocsánatot ad mindenkinek, aki igénybe veszi.

Beteljesedett az Írás. Figyeljük meg, milyen tökéletesen és pontosan úgy történt minden, aho-gyan az Ószövetség leírta. Mózes második könyve 12. fejezetében a 46. versben le van írva, hogy amikor a páskabarányt elfogyasztják, amit akkor ettek, mielőtt kivonultak Egyiptomból azon a rettenetes éjszakán, mikor Isten megölte az elsőszülötteket Egyiptomban, külön ren-delkezés volt, hogy „a bárány csontját meg ne törjétek”! A zsidók nem tudták, hogy miért nem szabad a bárány csontját megtömi, könnyebb lett volna darabolni. Nem, egybe kell sütni, a csontját meg ne törjétek! Már a kivonuláskor ott volt a jövőndölés. A két lator csontját megtörték, mire Jézushoz értek, már halott volt. Lándzsával át-szúrták az oldalát, látták, hogy halott, és nem törték meg a lábát. Azért történt ez, hogy beteljesedjen az Írás: „csontja ne törtessék meg”. Ha valaki kételkedik a Biblia igaz-ságában, a Krisztusról szóló jövőndölések Jézusra vonatkozó voltában, hát nagyon makacsnak, nagyon ostobának kell lennie, hogy ne értse, ne lássa, hogy ez nem lehetett hamisság vagy valamiféle emberi trükk. Annyi idővel előtte, az egyiptomi rabszol-gaság idején már Isten megmondta, hogy „vi-gyázzatok, a bárány csontját ne törjétek meg”, mert Ő már látta a nagypénteket!

A tanítványok is azután értették meg, hogy most teljesedett be ez a prófécia. És még valami: Zakariás próféta több száz évvel Jézus születése előtt megjövendölte, hogy: „Ráné-znek majd arra, akit átszúrtak.” Most, amikor a római katona beledöfte az Úr Jézus oldalába a lándzsáját, megnyílt az oldala, és víz és vér folyt ki, a tanítványok emlékeztek arra, ami meg van írva: „Nézznek arra, akit által szúr-tak.” Beteljesedett az Írás.

Testvérek, ha mindezek beteljesedtek, amik Jézusra vonatkoztak, tehát az Ige, a Bib-lia igaznak bizonyult mindenben, a következő igék is igazak. János apostol első leveléből olvasom: „Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban.” Ez is igaz. Senkiben sincs élet, örök élet, akiben nincs ott a Krisztus. Olvasom a János evangéliuma 3. részéből a következő igét (ez is igaz): „Aki hisz a Fiúban, örök élete van.” „Aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet, hanem az Isten haragja marad rajta.” Mindenki Isten haragja alatt van, aki Krisztust kizárta a szívéből. Emlékezzetek a végítélet lefolyására – ahogy Jézus elmondta –, hogy majd odafordul a bal keze felé állókhoz, ezt mondja: „Távozzatok tőlem, ti átkozottak, mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom.” Nem csak annyi, hogy „kérem, én hallottam, de én valahogy nem tud-tam törődni evvel az egésszel, én nem tudtam komolyan venni”. Mindenki, aki itt van, hallotta, hogy „Szomjúhozom”. Egyszer majd hallatszani fog: „Ti átkozottak... szomjaztam, nem adtatok innom.” Pedig inkább azt szeretném mondani, „Jöjjetek, én Atyámnak áldottai”!

Befejezem egy biztató igével. Azoknak szól, akik hallják az igét, jó szívvel veszik, gyümöl-csöt teremnek: „Jól vagyok, jó és hú szolgálom, kevesen vóltál hú, sokra bízlak ezután, jöjj be a te Uradnak örömébe!”

Ámen.

SZÜLETÉS NÉLKÜL NINCS ÉLET

„Bizony, bizony mondom néked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Isten országát. ... Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondtam néked: Szükség néktek újonnan születetnek.” (János 3:3,6, 7.)

nyitja a tudatosan és hálás örömmel vállalt Isten-gyermekség korszakát. Ennek „természetrájtát” veszi végig a könyv, választ adva az „újszülött” keresztyén ember legfőbb kérdésére: „És most hogyan tovább?”

Ha bizonyoságot teszünk Urunkról, legyen benne a személyes élmény lüktetése és melegsége!

5. Az újszülött tisztálkodása: a bűnvallás.

A megváltott ember, amíg itt a bűn által megrottott világban él, állandóan szennyeződik, a világ szelleme szívébe hatol. Éppen ezért bűneink arányában van szükség a bűnbánatra, a bűnvallásra, a bűneinktől való megtisztulásra. A mások előtt való bűnvallás a hitelesítő pecsétje annak, hogy bűnével valaki csakugyan Isten elé állt, annyira, hogy emberi szempontok már eltörpültek előtte.

6. Az újszülött életprogramja: a szeretet.

Három alapkérdés: miért, kiket és hogyan szeressünk? „Mint magadat”, úgy szeresd felebarátodat. Őszintén, tettekkel.

Egy tábori lelkész sebesült katonát látott egy ízben a fronton, és odalépett hozzá.

- Olvashatok magának valamit a Bibliából? – kérdezte.

- Éhes vagyok – felelte a sebesült.

Erre a lelkész megfelezte vele utolsó darab kenyerét, s újra feltette az előbbi kérdést.

- Szomjazom – volt a válasz.

A lelkész odaadta kulacsából az utolsó pár korty vizet a sebesültnek, s újra kérdezte.

- Olvashatok magának a Bibliából?

- Fázom – válaszolta a sebesült.

A lelkész leoldotta köpenyét, a sebesültre terítette, újra megkérdezte:

- Olvashatok magának valamit a Bibliából?

Bibliából?

A válasz így hangzott:

- Ha azt, amit velem tett, a Bibliából tanulta, ebből a Bibliából olvashat nekem valamit.

7. Az újszülött nevelésének nélkülözhetetlen eszköze: a fegyelem.

8. Az ajándék, amit az újszülött adhat: a tized.

9. Az újszülöttre leselkedő veszély: a kísértés. Jézus segíthet! Ha kísértés környékezik, ne vedd félvállról, ne gondold, hogy elintézed magad is. Jézushoz tartozni, Vele közösségben lenni: ez a győzelem titka.

10. Az újszülött elkerülhetetlen sorsa: a szenvedés. Mi a szenvedés célja: A szenvedés tüze próbálja meg hitünk valódiságát. Ilyenkor maradnak el a színlélek, ilyenkor hamvadnak el a szalmalángok. Isten a szenvedés iskolájában formál minket tökéletesekké.

11. Isten országának újszülött polgára, mint földi állampolgár. Amennyiben a földi hatalom valamely parancsa nyilvánvalóan ellentétes Isten félreérthetetlen parancsával, a hívó ember magatartása pillanatig sem lehet vitás!

„A születés az élet kapuja. Amíg az ember valamely földi ország területén meg nem született, addig annak az országnak nem állampolgára. Sehol nem tartják nyilván, nem élvez jogokat, nem terhelik kötelezettségek. Mindezek a születés pillanatával kezdődnek meg.

Így van ez Isten országával is. Csakhogy annak polgárává nem lehetünk testi születés által. Isten Igéje arra tanít, s az emberiség történelme is arról győz meg, hogy az egész emberi nemzetség egyetemlegesen, kivétel nélkül a bűn uralma alatt áll, Istentől elszakadt állapotban van – Istentől, az élet forrásától elszakadni, pedig annyi, mint szellemi értelemben a halál állapotába zuhanni.

„Az a neved, hogy élsz, és halott vagy!” – Isten felől nézve ez az egész emberi nemzetség életének összefoglaló, jellemző címfelirata. Ilyen értelemben mindnyájan Istentől elszakadt, hiábavaló életet örököltünk szüleinktől, és ugyanilyent hagyunk örökségül gyermekeinkre a testi születés útján. Ezért mondja Jézus Krisztus: „Ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Isten országát.” Amint testi születés nélkül nem lehetünk egy földi ország polgáraivá, úgy a Szentlélektől való újjászületés nélkül nem léphetünk be az Isten országába.”

Így vezet be „Az újszülött természetrajza” című könyvét Siklós József református lelképásztor, akinek tavaly ünnepeltük születése 100. évfordulóját. Siklós József a szegények, betegek, lelkiileg szenvedők, szenvedélybetegek felé alázatos, mentő szeretetet kapott a Lélek által. E könyvében arra bátorít, hogyan éljünk valóban keresztyénként a világban. Egyszer már szerepelt ez a könyv újságunk könyvajánlójában, de a mostani járványos időszakban különösen fontos emlékeztetünk az ebben megfogalmazott, az örök életünk szempontjából legfontosabb alapigazságra: szükséges az újjászületés, az újjászületés fürdője, keresztsége, az ömberünk halála, ami a régi én „vízbefulladását” jelenti. Nem a saját igazságunkért, hanem egyedül a megváltott Jézus Krisztus kegyelméből.

A Vele való találkozás lezárja életünk Isten nélküli korszakát, és Szentlelke által meg-

1. Az újszülött tápláléka: Isten Igéje. A gyermeknek a tiszta tej, felnőttnek a mindennapi kenyér, az nekünk az íge: nélkülözhetetlen, mindennapi, kizárólagos táplálék.

2. Az újszülött lélegzetvétele: az imádság. Nyilvánvaló, hogy az imádságra nem Istennek van szüksége, hanem nekünk. Imádkozni nem kell, hanem szabad.

3. Az újszülött családja: Krisztus gyülekezete. Az új lelki családnak, Krisztus gyülekezetének az életét három dolog jellemzi:

I. szerves összetartozást Krisztussal és Őbenne egymással;

II. a testvéri közösség gyakorlása;

III. elválasztó különbségek eltűnése.

Ha új életet nyertél, keresd meg Krisztus népének gyülekezetét, s ezért a drága családért adj hálát Istennek!

4. Az újszülött hangja: a bizonyágtétel.

12. *Az újszülött ruhája: Jézus Krisztus kegyelemből reáruházott igazsága.* Ha egyszer Krisztus érdemét és dicsőségét, tisztaságát és szentségét reám ruházta Isten, azt a fehér ruhát nem szennyezhetem be káromkodással, csúf beszéddel, gonosz indulattal, hitetlenséggel, tisztátalan szenvedéllyel.

13. *Az újszülött élettörvénye: a növekedés.* Növekednünk kell a kegyelemben, Krisztus megismerésében. A hitbeli kiskorúság fokáról el kell jutnunk az érettségünkhöz.

14. *Az újszülött kilátása a jövőre nézve: az üdvösség élő reményisége.* Az újjáteremtett és megdicsőült emberélet, az újjáteremtett és megdicsőült egyház, az újjáteremtett és megdicsőült emberiség, az újjáteremtett és megdicsőült természet.

Minden újjászületett élet a kereszttől fakad.

Siklós József: Az újszülött természetrajza – A hívő keresztyén élet ábécéje – Érted Magyarország Misszió Budapest, 2020.

Hamar Jánosné Enikő

SIKLÓS JÓZSEF HEGYRŐL HAZAFELÉ

Szelíd leszek, ha megaláznak.
Nem gyötörnek emésztő vágyak,
nem diadalt: – békét kívánok,
s a mennyek országára várok.

Naponta céloom: azt keresem,
mi igaz s elveszithetetlen.
V a l ó d i gazdagságra vágyva
épittem házam kősziklára,

lelkemben szent szavak égnek,
hazamegyek hát – sónak, fénynek,
s ha árad felém szitok, átok:
őszintén mindent megbocsátok.

Nem törekszem fénylő babérra.
Szolgálni rejtve: lelkem célja.
Homlokomon nincs gond-barázda,
ráhagyatkozom hú Atyámra.

Őre madárnak, liliomnak:
kezében jó helyen a holnap.
Szívemben béke, számon zsoldár,
a keskeny utat vállalom már.

Más hintón vágat? Gyalog baktatok.
És mint még soha, oly boldog vagyok.

ORBÁN LÁSZLÓ FELTÁMADOTT AZ ÚR BIZONNYAL (Lukács 24,34)

Kórházi ágyon fekszem – sebláztól égve;
Szemem elé tárul Krisztus szenvedése.
S feltör lelkemből a nagypénteki ének:
„Te drága Jézus, mi történt Tevéled?”

Hála Néked, szent és megöletett Bárány,
Kín szenvedéssel minket megváltottál,
És feltámadásoddal elibénk tártad:
Legyőzted a halált, megtörted az átkot!

Buzdulj szívem az Úr magasztalására,
Győzelmi hírének továbbadására.
Húsvétnek öröme hassa át lényemet,
Hogy szolgálatára mindig készen legyek.

Krisztus győzelméről bizonyosságot teszek:
Hirdesse szívem, szám – ameddig csak élek!
S ha egyszer lezárul majd földi életem,
A Feltámadott kezébe leteszem.

(Szent János Kórház, Budapest
1996. március 7.)

ORBÁN MÁRIA VÍRUS

Üres az utca,
Üres a város.
Bármerre nézek,
Senkit se látok.

Üres az utca,
Hallgat, néma csend,
Vírusok ura
Uralkodik lent.

A szívem reszket,
Félelem bénít,
Túléljük-e ezt,
Mí minket pusztít?

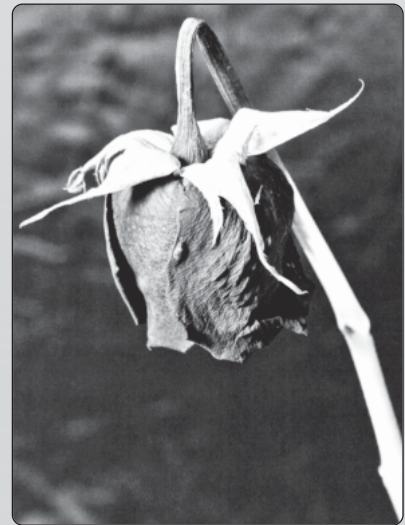
Ő lehajol hozzám,
És szól szelíden:
Bízd magad Én rám
Mindig szüntelen.

Üres az utca,
Hallgat, néma csend,
Béke van bennem,
Te megőrzöl engem.

SZIKSZAI BÉNI A GESZTI RÓZSABIMBÓ

Csak hintázott a lenge szélben
Játszva fürdött a napsugárban.
Nem gondolt senkivel, csak élt
Az Életről neki senki nem beszélt.
Aztán a hasadó bimbót
Lemetszette a Szeretet.
Fájt!
Szolgálata szánta,
Metszette, vágta
Testvérei közül kivette.
Egyszerű vázába tette
Hol kinyílt,
Majd meghalt hangtalan
De illata nem volt hasztalan,
Értelemmel élt.
Társai ott maradtak.
Illatoztak vígan
De céltalan.
Illatukat semmibe sodorta
A játszi szél.

(1978. augusztus 6.)

ÉRFALVY ZSOLT LÁSS!

Hogyan lehet minden pillanat különleges,
Megélni az összes napot úgy, hogy tökéletes?
Figyelmünket hogy tarthatjuk helyes irányba,
Jó gondolatok szerinti tettekre vigyázva.

A kulcs tehát a fókusz, mit Istene tartok,
Lehúzó gondolatok, engem fel nem faltok.
Legjobb, mikor az ige bennünk életre kel,
Minden megváltozik, barátom, ezt látnod kell!

Látni az ajándékot, gyógynövényt a gyomban,
Drága gyógyító áldást az irtandó gazban.
Istennél nincs értéktelen, keresd léted okát,
Nézz a dolgok mögé és fedezd fel a csodát.

NAPLÓ

TERVEZETT ALKALMAINK (LAPZÁRTAKOR):

■ Hétközi alkalmainkat, gyermekistentiszteleteinket, konfirmációi óráinkat a ZOOM program segítségével tartjuk meg.

A ZOOM egy INGYENES program! Nem kell megvásárolni; pillanatok alatt letölthető az internetről. Működik számítógépen, tablet-en és okos telefonon is. A telepítéshez, használathoz segítséget nyújtunk! Az aktuális alkalmak belépési kódjai megtalálhatók honlapunkon, hírlevelünkben és Facebook oldalunkon.

■ Vasárnapi istentiszteletek: 9.00 istentisztelet közvetítése az új csobánkai református imaházból. 10.30 istentisztelet közvetítése a pomázi gyülekezeti házból (jelenléti alkalmakat nem tartunk).

Istentiszteleteinkbe honlapunk élő közvetítés oldalán tudunk bekapcsolódni (<https://honlap.parokia.hu/lap/pomaz-csobankai-reformatus-tarsegyhazkozseg/cikk/mutat/elo-kozvetites/>)

■ Nyári gyermektábor: 2021. június 28. - 2021. július 3. a Lengyel-Anna-fürdői Erdészeti Erdei Iskolában.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2020. október 8-án elhunyt **Juhos Lajos** (†84) testvérünk, búcsúztatása és hamvainak elszórása 2021. április 13-án volt az óbudai temetőben.

2020. december 22-én elhunyt **Tóth Pál** (†61) testvérünk, temetése 2021. február 10-én volt pomázi református temetőkertünkben.

2021. február 4-én elhunyt **Szekerés Istvánné** (†88) testvérünk, temetése 2021. február 18-án volt a pomázi újkatolikus temetőben.

2021. február 4-én elhunyt **Oláh Károlyné** (†81) testvérünk, temetése 2021. március 2-án volt városunk ravatalozójából.

2021. február 8-án elhunyt **Vince Károlyné** (†88) testvérünk, temetése 2021. március 10-én volt az Óbudai temető kertben.

2021. február 12-én elhunyt **Vasvári Péter** (†74) testvérünk, templomunkban 2021. március 4-én tartottunk megemlékezést.

2021. március 3-án elhunyt **Andrási János** (†73) testvérünk, temetése 2021. március 18-án volt városunk ravatalozójából.

2021. március 8-án elhunyt **Kocsik Lajos** (†49) testvérünk, temetése 2021. március 19-én volt városunk ravatalozójából.

2021. március 9-én elhunyt **Székely József** (†83) testvérünk, temetése 2021. március 24-én volt városunk ravatalozójából.

2021. március 10-én elhunyt **Vicze Sándor** (†74) testvérünk, temetése 2021. március 24-én volt pomázi református temető kertünkben.

2021. március 14-én elhunyt **Varga Károly** (†79) testvérünk, temetése 2021. április 6-án volt pomázi református temető kertünkben.

2021. március 17-én elhunyt Székely József felesége, **Székely Julianna** (†81) testvérünk, temetése 2021. március 24-én volt városunk ravatalozójából.

2021. március 26-án elhunyt **Geluh Imréné** (†73) testvérünk, temetése 2021. április 7-én volt pomázi református temető kertünkben.

2021. március 26-án elhunyt **Igygyártó Bálint** (†91) testvérünk. Szentendrén 2021. április 8-án szűk körben búcsúztak tőle szerette és ismerősei. Temetése szülőfalujában, Visken lesz.

2021. április 3-án elhunyt **Id. SZÁSZ FERENCÉ Emi néni** (†87) testvérünk, temetése időpontjáról lapzártakor még nincs információnk.

Mesterné Lenkei Julianna testvérünk húsvéti mézeskalács-tojás sütése

Szász Ferencné Emi néni 2021. április 3-án hazatért Megváltójához. Imádságban hálát adunk Urunknak életéért, szolgálatáért, köszönjük, hogy közöttünk volt.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társégyszékhely lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Facebook: <https://www.facebook.com/pomazcsobankareformatus/>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan 2021. június 20-án jelenik meg.

*A Bethánia CE Szövetség ifjúsági bibliaóráján a fiúk által készített krétarajz 1948-ból
(családi emlék Szikszai Béni hagyatékából)*